

แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

THE BEST PRACTICE OF EDUCATION GUIDANCE MANAGEMENT FOR
VOCATIONAL EDUCATION OF SCHOOLS UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE CHONBURI RAYONG



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2566

KMITL-2023-ED-M-218-038

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THE BEST PRACTICE OF EDUCATION GUIDANCE MANAGEMENT
FOR VOCATIONAL EDUCATION OF SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
CHONBURI RAYONG



KUNYAHPUK PATHSORN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN INDUSTRIAL EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2023

KMITL-2023-ED-M-218-038

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



COPYRIGHT 2023

SCHOOL OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสาย
อาชีพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

นักศึกษา

นางสาวกัญญาภัค พิศุทธิ์

รหัสประจำตัว

62603034

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

พ.ศ.

2566

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัมภาพรรณ ตันตินาครกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ดร. ปริญญาภรณ์ ตั้งคุณานันต์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) สร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ 3) ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง การดำเนินงานวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้วยการสัมภาษณ์โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและเลือกศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งคัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนที่มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อในสายอาชีพมากที่สุด ย้อนหลังเป็นเวลา 2 ปีการศึกษา (พ.ศ. 2563 - พ.ศ. 2564) จากจังหวัดชลบุรี 3 โรงเรียน และจังหวัดระยอง จำนวน 3 โรงเรียน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมด 18 คน ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้วยการสังเคราะห์ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้การประเมินด้านความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ซึ่งมีกลุ่มผู้ประเมินได้แก่ ผู้บริหารและครูแนะแนวในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 100 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีกระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ มีกระบวนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1.กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน 2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน 3. ดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ ช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปสู่อาชีพที่สนใจ ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก 4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน 5. การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน และ 6. การพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 2) ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดีฯ เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดีฯ กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ และ 3) ผลตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ในด้านความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	The Best Practice Of Education Guidance Management For Vocational Education Of Schools Under The Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong
Student	Miss Kunyahpuk Pathsorn
Student ID.	62603034
Degree	Master of Science in Industrial Education
Program	Educational Administration
Year	2023
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Ampapan Tuntinakhongul
Thesis Co-Advisor	Associate Professor Dr. Pariyaporn Tungkunan

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the lessons learned of educational guidance management for vocational education of schools under the secondary educational service area office Chonburi Rayong; 2) to develop the best practice of educational guidance management for vocational education of schools under the secondary educational service area office Chonburi Rayong; and 3) to evaluate the best practice of educational guidance management for vocational education of schools under the secondary educational service area office Chonburi Rayong. The research process consisted of 3 stages. The first stage was to study the lesson learned by an interview with 18 informants including school administrators, guidance teachers and students who continued their study at vocational institutions after junior high school. The second stage was to synthesize the lesson learned of educational guidance management for vocational education of schools under the secondary educational service area office Chonburi Rayong by making a draft of the best practice. The last stage was to evaluate the draft of the best practice of educational guidance management using the 5-rating scale questionnaires with IOC value between 0.80 – 1.00 to assess in 2 dimensions: utility and feasibility. The 100 samples of school administrators and guidance teachers under The Secondary Education Service Area Office Chonburi Rayong were selected with Stratified Random Sampling method.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The findings revealed that 1) there were stages in the lesson learned of educational guidance management for vocational education under the secondary educational service area office Chonburi Rayong as follows: set the goals, strategies, and development plan for vocational guidance system in schools; lay out the administrative and information system for vocational guidance system in school; operate according to vocational guidance system set in school; supervise, monitor and evaluate the performance according to the vocational guidance system; report the performance according to the school vocational guidance system; and develop the vocational guidance system continuously and sustainably. The findings also showed that 2) the best practice of educational guidance management for vocational education of school under the secondary educational service area office Chonburi Rayong consisted of the following components; (1) the background and the significance of the best practice; (2) the objectives; (3) the procedures of guidance management for vocational education system; and (4) the achievement and benefits. And 3) the results of evaluation of the best practice of educational guidance management for vocational education in terms of utility and feasibility showed high level.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำภาพรรณ ตันตินาครกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำข้อคิดเห็นและปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด และเป็นกำลังใจที่ดีในการพยายาม จนทำให้ผู้วิจัยสามารถเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพในความกรุณาตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาและจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการทำงานวิจัยใน ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วง รวมถึงผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีคุณภาพที่ดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว คุณศราวุธ ผู้สนับสนุนทุนทรัพย์ในการศึกษาครั้งนี้ คุณครูศรายุทธ คุณครูอนิรุต และคุณครูกรรณิการ์ ที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้วิจัยในการสนับสนุน ในทุก ๆ ด้าน ทั้งระหว่างที่ศึกษาและระหว่างการจัดทำวิทยานิพนธ์ โดยเป็นแรงผลักดัน และกำลังใจ สำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ที่สำเร็จได้ด้วยดี สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษา รุ่นพี่หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือซึ่ง กันและกันตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

กัญญาภัค พัสตรศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน.....	18
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการถอดบทเรียนเพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี.....	31
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแนวปฏิบัติที่ดี.....	36
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
3.1 ถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	52
3.2 การสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง.....	60
3.3 ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง.....	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4.1 ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	67
4.2 ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	100
4.3 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	111
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	116
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	124
5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	130
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	140
ภาคผนวก ก หนังสือราชการประกอบการดำเนินการวิจัย.....	141
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	148
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	154
ประวัติผู้เขียน.....	158

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.....	15
3.1 สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	51
3.2 ผู้ให้ข้อมูลโดยจำแนกตามประเด็นการตอบคำถาม	54
3.3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง	61
4.1 ข้อมูลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง	96
4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ	113
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพจำแนกโดยรวมและจำแนกรายด้าน	113
4.4 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นประโยชน์	114
4.5 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นไปได้	115

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1 แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง	104
4.2 ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนว การศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	105
4.3 การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนว การศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	106
4.4 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	108
4.5 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษา สายอาชีพในโรงเรียน	109
4.6 การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ในโรงเรียน	110
4.7 การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	111

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศชาติ มั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต โดยให้ประเทศสามารถยกระดับไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการเกษตร อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (พระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ . 2560 : 20 – 21) นำมาสู่กรอบยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันและทำให้เกิดการกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมีจุดมุ่งเน้นการเป็นต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบของ 3 จังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการพัฒนา เพื่อยกระดับสู่การเป็นอุตสาหกรรมมูลค่าสูง พัฒนาสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมมูลค่าสูงระดับโลก ที่สามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องต่อแผนการพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2563 : 373)

การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการด้านแรงงานตามการพัฒนาทักษะบุคลากรตามแนวทาง EEC Model ตามเป้าหมายคือการที่เยาวชนและประชาชนมีงานทำ รายได้ดีด้วยความสามารถภายใต้การจัดการศึกษาและความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน โดยมีการศึกษาความต้องการด้านแรงงานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในด้านความต้องการบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปี 2562 – 2566 พบว่า ความต้องการแรงงานระดับอาชีวศึกษา ในอุตสาหกรรมกลุ่ม First S-Curve & New S-Curve ของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นความต้องการบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 253,114 อัตรา ซึ่ง 5 อันดับอาชีพที่มีความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาได้แก่ 1. โลจิสติกส์ 2. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ 3. อุตสาหกรรมดิจิทัล 4. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และ 5. อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก . 2562 : ออนไลน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาข้อมูลความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่กล่าวข้างต้นพบว่ามีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแผนการศึกษาชาติในยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ภายใต้วิสัยทัศน์ มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาสู่สากล พัฒนากำลังคนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการทำงานที่หลากหลาย กระจายโอกาสเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาของประเทศ และให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2561 : 7) เพื่อให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง ให้มีความสอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมุ่งเน้นให้มีการจัดการศึกษาเพื่อเร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้เพียงพอต่อความต้องการและทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และพัฒนาฝีมือแรงงานระดับสูงและผู้มีความสามารถพิเศษหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในภาคการศึกษาการวิจัย การผลิตและการพัฒนาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและพัฒนาคนให้มีสมรรถนะ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2564 : 28)

จากการศึกษาการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนการจัดการศึกษาแห่งชาติ แผนการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง และข้อมูลความต้องการด้านบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นำมาสู่แนวความคิดพัฒนาคนโดยเริ่มต้นจากการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการแนะแนวในสถานศึกษา เพราะการแนะแนวเป็นศาสตร์หนึ่งที่มีมุ่งเน้นสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเติบโตอย่างเต็มศักยภาพบรรลุตามเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ตั้งไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2559 : 1) โดยการจัดการแนะแนวในสถานศึกษามีขอบข่ายการแนะแนว 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม การแนะแนวการศึกษา ซึ่งหมายถึงกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคล ให้ได้รับความสำเร็จทางการศึกษาตาม

ความสามารถ (นิรันดร์ จุลทรัพย์. 2558 : 16) โดยบุคคลจะมีความสุขและมีความรู้สึกรู้สีกว่าตนเอง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบความสำเร็จได้เมื่อได้ทำสิ่งที่สอดคล้องกับความสามารถและความถนัดของตนเอง สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดบริการแนะแนวเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถและความถนัดของตนเอง

การจะช่วยให้เยาวชนของชาติคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถตัดสินใจเลือกได้ตามความถนัดของตนเอง โดยตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม กระบวนการแนะแนวในสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยชี้แนะแนวทางประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นหาตนเองตามความถนัดตนเอง ทั้งในด้านการตัดสินใจเลือกศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวศึกษาในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จึงควรมีการจัดแนวทางการศึกษาให้ผู้เรียนเข้าใจความสามารถและความถนัดของตนเอง ตามแนวความคิดวางตัวบุคคลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น (คมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2520 : 112) เพื่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญ) ในแผนการเรียนต่าง ๆ ที่สถานศึกษาเปิดทำการสอน เพื่อเป็นรากฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือศึกษาต่อในสายอาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อจบออกมาประกอบอาชีพเป็นช่างฝีมือระดับกลาง หรือศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .2560 : 10-5)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพในสถานศึกษาเพื่อเป็นรากฐานความเข้าใจในการศึกษาต่อสายอาชีพ ซึ่งจะพัฒนาไปสู่การผลิตกำลังคนที่มีทักษะฝีมือตอบสนองต่อความต้องการด้านแรงงาน จึงได้ทำการศึกษาข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เลือกศึกษาต่อในสายอาชีพ ทั้งสถานศึกษาของภาครัฐ และเอกชน ย้อนหลังเป็นเวลา 2 ปีการศึกษา (พ.ศ.2562 - พ.ศ. 2563) ด้วยการสอบถามข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 51 โรงเรียน จากข้อมูลทางสถิติย้อนหลัง จำนวน 2 ปี พบว่านักเรียนตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นจำนวน 27.78 % ของนักเรียนทั้งหมด ผลจากการสำรวจข้อมูลย้อนหลัง 2 ปีการศึกษา(พ.ศ.2562 - พ.ศ. 2563) พบว่าสถานศึกษาที่มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพโดยคิดเป็นร้อยละ 40 ขึ้นไปของนักเรียนทั้งหมด มีจำนวน 14 สถานศึกษาสามารถแบ่งเป็นสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรีได้ 9 แห่ง และจังหวัดระยอง 5 แห่ง ประกอบกับแนวความคิดถอดบทเรียนจากการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ (พิสิฐ โองเจริญ.2560 : 8) เพื่อให้ได้วิธีการทำงานที่ดีที่สุดของแนวทางการบริหารจัดการแนะแนวของสถานศึกษาด้วยการสกัดความรู้และประสบการณ์จากผู้ที่มีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง โดยอาจเป็นระบบการบริหาร เทคนิควิธีการต่าง ๆ จากข้อมูลนี้ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแนะแนวของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพสำหรับสถานศึกษาอื่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
3. เพื่อตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยศึกษากรอบแนวคิดต่าง ๆ ดังนี้

1.3.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผู้วิจัยได้แบ่งกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เป็น 2 กรอบย่อยดังนี้

1. การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการบริหารงานในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 18 -24) โดยกระบวนการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน ประกอบด้วย

- 1.1 การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวในโรงเรียน
- 1.2 การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนว

ในโรงเรียน

- 1.3 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวในโรงเรียน
- 1.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวใน

โรงเรียน

- 1.5 การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวในโรงเรียน
- 1.6 การพัฒนาระบบการแนะแนวในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของสุนิสา วงศ์อารีย์ (2558: 180) ในประเด็นการแนะแนวการศึกษาจัดวางตัวผู้เรียนด้านการศึกษาต่อสายอาชีพ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- 2.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน
- 2.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้
- 2.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปสู่อาชีพที่สนใจ

2.5 การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก

ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดที่ 1.1 การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน และกรอบแนวคิดที่

1.2 การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ มาสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

3. การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

3.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน

3.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้

3.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ

3.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปสู่อาชีพที่สนใจ

3.5 การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

5. การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

6. การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.3.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีด้วยการถอดบทเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารของพงค์เทพ สุธีรัฐฉิม (2557 : 35) โดยขั้นตอนการถอดบทเรียนประกอบด้วย

1. ขึ้นเตรียมการก่อนปฏิบัติการ

2. ขึ้นปฏิบัติการถอดบทเรียน

3. ขึ้นประมวลผลข้อมูล

4. ขึ้นการเขียนรายงานการถอดบทเรียน

1.3.3 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีจาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554: 20) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2556 :ออนไลน์) เพื่อประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดขององค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ที่มาและความสำคัญ
2. เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี
3. กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ
4. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

1.3.4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินของ Stufflebeam & Madaus (2014: 399-402) มาเป็นกรอบการประเมิน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการใช้ประโยชน์
2. ด้านความเป็นไปได้
3. ด้านความเหมาะสม
4. ด้านความถูกต้อง

โดยผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ ใน 2 ด้าน คือ 1. ด้านการใช้ประโยชน์ และ 2. ด้านความเป็นไปได้

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตการวิจัยสำหรับถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.4.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูแนะแนว จำนวน 1 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และศิษย์เก่า ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ จำนวน 1 คน จาก 6 โรงเรียน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 18 คน โดยเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คัดเข้า (Inclusion Criteria)

1.4.1.2 ประเด็นที่ศึกษา คือ การบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ประกอบด้วย

- (1) การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
- (2) การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
- (3) การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
 - (3.1) การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน
 - (3.2) การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3.3) การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ

(3.4) การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปสู่อาชีพที่สนใจ

(3.5) การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก

(4) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

(5) การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

(6) การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.4.2. ขอบเขตสำหรับสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.4.2.1 แหล่งข้อมูล คือ เอกสารผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดทำเป็นร่างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.4.2.2 ประเด็นที่ศึกษา คือ องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย

- (1) ที่มาและความสำคัญ
- (2) เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี
- (3) กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ
- (4) ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

1.4.3 ขอบเขตสำหรับตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

1.4.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1) ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รวมจำนวน 135 คน

(2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รวมจำนวน 100 คน ได้มาโดยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan (1970:607-608) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

1.4.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2 ด้านประกอบด้วย

- (1) ด้านความเป็นประโยชน์
- (2) ด้านความเป็นไปได้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการดำเนินวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ หมายถึง ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่อสถาบันอาชีวศึกษาในภาครัฐและเอกชน ตามความความสนใจความถนัดของผู้เรียน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้

1.1 การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาและระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน หมายถึง การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน ด้วยกระบวนการที่จะทำให้การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพประสบความสำเร็จ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือกันของผู้บริหาร ครูแนะแนว และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.2 การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการจัดการดำเนินงานและการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน มีระบบโครงสร้างการบริหารงานแนะแนว ข้อมูลสารสนเทศของนักเรียน ข้อมูลภาคีเครือข่ายการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ สำหรับการนำมาใช้ในการประกอบการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน

1.3 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนของการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนเพื่อสร้างความรู้ ความตระหนักให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดบริการแนะแนว และกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนแก่นักเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพ ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปสู่อาชีพที่สนใจ และช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนว การศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน หมายถึง ขั้นตอนการติดตามผลการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เพื่อกำกับดูแลการทำงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพผ่านการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เพื่อยืนยันผลสำเร็จของการปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

1.5 การรายงานผลการดำเนินงาน หมายถึง การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน ให้เห็นถึงผลของการบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารระบบการแนะแนว ในโรงเรียน รวมทั้งความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นสารสนเทศประกอบการดำเนินงานในอนาคต

1.6 การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน หมายถึง การดำเนินการอย่างมีการบูรณาการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแนะแนวในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินการที่เหมาะสม เพื่อให้มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. การถอดบทเรียน หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนในการสรุปความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากผู้ปฏิบัติ ประกอบด้วยผู้บริหาร ครูแนะแนว และนักเรียน เพื่อนำผลของการปฏิบัติงานหรือความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป โดยมีกระบวนการดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมการก่อนปฏิบัติการ คือ การเตรียมกรอบเนื้อหาของประเด็นการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เตรียมกรอบแนวทางขั้นตอนการศึกษาและกรอบคำถามเตรียมกลุ่มเป้าหมายที่จะพูดคุย เตรียมประเด็นพูดคุย

2.2 ขั้นปฏิบัติการถอดบทเรียน คือ การเริ่มต้นการสนทนา ตามลำดับขั้นตอนของประเด็นการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายถ่ายทอด

2.3 ขั้นประมวลผลข้อมูล คือ การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมาทบทวนความถูกต้องสมบูรณ์ ตรวจสอบ ปรับปรุงและเทียบเคียงข้อมูลที่ได้ เพื่อทำการวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

2.4 ขั้นการเขียนรายงานการถอดบทเรียน คือ การนำเสนอวิธีการที่ใช้ในการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน ในเชิงความสำเร็จปัญหาอุปสรรครวมถึงแนวทางการแก้ไข

3. แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ หมายถึง ขั้นตอนดำเนินงานหรือวิธีการปฏิบัติงานในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อย่างมีระเบียบขั้นตอนที่แสดงให้เห็นถึง

กระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายสู่ความเป็นเลิศ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน และสามารถเผยแพร่องค์ความรู้สู่หน่วยงานภายนอกได้ ประกอบด้วย

3.1 ที่มาและความสำคัญ หมายถึง สภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ในปัจจุบัน หรือความต้องการในการพัฒนา โดยมีการวิเคราะห์และแจกแจงประเด็นปัญหาอย่างชัดเจน

3.2 เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง ความมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน หรือความต้องการในการพัฒนาที่อยากให้เกิดขึ้น โดยสามารถปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงได้

3.3 กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ หมายถึง วิธีการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินการเกิดความบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

3.4 ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน ตามขั้นตอนการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อม

4. การประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ หมายถึง กระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศมาประกอบการพิจารณาตัดสินคุณค่า หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อใช้ตัดสินคุณค่า หรือประมาณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประกอบด้วย

4.1 การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง การประเมินเพื่อการสร้างความมั่นใจที่มีสารสนเทศที่ได้มีความชัดเจนตรงประเด็น มีความเป็นปัจจุบัน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ได้ สามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานในอนาคตได้

4.2 การประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินเพื่อการสร้างความมั่นใจที่มีสารสนเทศที่ได้มีความเหมาะสมสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานได้ โดยคำนึงถึง สภาพความเป็นจริง วัฒนธรรม นโยบายของต้นสังกัด โดยสามารถนำแผนการดำเนินงานหรือกระบวนการ หรือขั้นตอนการดำเนินงานมาปฏิบัติงานได้จริง และมีความคุ้มค่าทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล

5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2563 - 2564

6. ครูแนะแนว หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวการศึกษาในโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2563 - 2564

7. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง และเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ปีการศึกษา 2563 - 2564

8. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง จำนวน 51 โรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง หมายถึง หน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา โดยมีโรงเรียนในเขตความรับผิดชอบครอบคลุมในจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อสร้างและตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยองผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.1.2 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2564 -2566) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.1.3 ข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

2.2.1 ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

2.2.2 ความสำคัญการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

2.2.3 กระบวนการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

2.2.4 การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการถอดบทเรียนเพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี

2.3.1 ความหมายของการถอดบทเรียน

2.3.2 วิธีการถอดบทเรียน

2.3.3 ขั้นตอนการถอดบทเรียน

2.3.4 แนวคิดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดี

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแนวปฏิบัติที่ดี

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแนะแนว

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า แนวทางส่งเสริมการจัดการศึกษามุ่งเน้นในด้านการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาของระยอง เศรษฐกิจภาคตะวันออก โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน ด้วยการเร่งการผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและรองรับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ โดยมีรายละเอียดของสำนักงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดังนี้

2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จัดตั้งขึ้นตามการแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2553 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. 2564 : 1) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้มีความสอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณของหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณ ที่ได้รับให้สถานศึกษาในสังกัดทราบ กำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของ หน่วยงานดังกล่าว ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย รวบรวม ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้ง ทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ประสานส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ คณะทำงานด้าน การศึกษา ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในฐานะ สำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับ อนุญาต ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจการภายในเขตพื้นที่ การศึกษา ที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. 2564 : 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีพื้นที่รับผิดชอบในการให้บริการจำนวน 2 จังหวัดได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง โดยมีสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี จำนวน 31 โรงเรียน จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 11 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 8 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 9 โรงเรียน และขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน สถานศึกษาในจังหวัดระยอง จำนวน 20 โรงเรียน จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 9 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 7 โรงเรียน และขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. 2564 : 10) และแบ่งตามเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษามัธยมศึกษา (สทวิทยาเขต) ได้ 5 เขต คือ สทวิทยาเขตชลบุรีเขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน สทวิทยาเขตชลบุรีเขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน สทวิทยาเขตชลบุรีเขต 3 จำนวน 11 โรงเรียน สทวิทยาเขตระยองเขต 1 จำนวน 12 โรงเรียน สทวิทยาเขตระยองเขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. 2564 : 13)

2.1.2 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2564 -2566) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยมีกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ตามความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยมีการกำหนดเป็นแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง โดยมีสาระสำคัญดังนี้

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชลบุรี มีเป้าประสงค์เพื่อการเพิ่มกำลังคนที่มีคุณภาพและมาตรฐานรองรับการพัฒนาและมีศักยภาพการแข่งขันของประเทศอนาคต โดยผู้เรียนต้องได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ ด้วยการเร่งการผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและรองรับพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. 2564 : 36)

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดระยอง มีเป้าประสงค์การจัดการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาของระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน การผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศด้วยการพัฒนาฝีมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แรงงานระดับสูงและผู้มีความสามารถพิเศษหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในภาคการศึกษาการวิจัย การผลิตและการพัฒนาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง. 2564 : 38)

จากการศึกษาเอกสารแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2564-2566) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถสรุปได้ว่าทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยองมีจุดมุ่งเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและรองรับการพัฒนาประเทศ ด้วยการเร่งการผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาในภาคการศึกษาการวิจัย การผลิตและการพัฒนาในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อรองรับการพัฒนาของระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

2.1.3 ข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

โรงเรียน	ปีการศึกษา 2563		ปีการศึกษา 2564		รวม 2 ปีการศึกษา		
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพรวม	คิดเป็น ร้อยละ
จังหวัดชลบุรี							
1. โรงเรียนอังกูรพิทยาคม	231	145	211	132	442	277	62.67
2. โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม	253	105	285	202	538	307	57.06
3. โรงเรียนพานทองสหกรณ์	354	197	325	173	679	370	54.49
4. โรงเรียนแสนสุข	412	235	396	203	808	438	54.21
5. โรงเรียนคลองก้อยวิทยา	116	56	99	45	215	101	46.98
6. โรงเรียนพานทอง	351	164	337	158	688	322	46.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

โรงเรียน	ปีการศึกษา 2563		ปีการศึกษา 2564		รวม 2 ปีการศึกษา		
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพรวม	คิดเป็น ร้อยละ
7. โรงเรียนชลบุรีสุขบพ	539	236	493	222	1032	458	44.38
8. โรงเรียนเกาะสีชัง	39	16	31	15	70	31	44.29
9. โรงเรียนเกาะโพธิ์ถั้วงามวิทยา	107	45	128	52	235	97	41.28
10. โรงเรียนบ้านสวน(จันอนุสรณ์)	493	168	447	176	940	344	36.60
11. โรงเรียนผินแจ่มวิชาสอน	76	22	101	41	177	63	35.59
12. โรงเรียนบ้านบึง"มณูญวิทยาการ"	132	48	110	37	242	85	35.12
13. โรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร	81	22	68	29	149	51	34.23
14. โรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม	193	72	199	61	392	133	33.93
15. โรงเรียนสัตหีบพิทยาคม	315	108	289	85	604	193	31.95
16. โรงเรียนบ้านบึง"อุตสาหกรรมนุเคราะห์"	574	198	521	140	1095	338	30.87
17. โรงเรียนศรีราชา	564	194	504	105	1068	299	28.00
18. โรงเรียนบ่อทองวงษ์จันทร์วิทยา	151	40	204	54	355	94	26.48
19. โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา"กรุงไทยอนุเคราะห์"	303	72	347	96	650	168	25.85
20. โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม	125	36	117	10	242	46	19.01
21. โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรพาวิทยา	92	12	87	16	179	28	15.64
22. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยชลบุรี	492	108	517	46	1009	154	15.26
23. โรงเรียนพนัสพิทยาคาร	532	68	458	78	990	146	14.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

โรงเรียน	ปีการศึกษา 2563		ปีการศึกษา 2564		รวม 2 ปีการศึกษา		
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพรวม	คิดเป็น ร้อยละ
24. โรงเรียนบางละมุง	310	75	292	11	602	86	14.29
25. โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร	421	43	366	32	787	75	9.53
26. โรงเรียนชลราษฎรอำรุง	553	58	452	23	1005	81	8.06
27. โรงเรียนสิงห์สมุทร	536	40	535	46	1071	86	8.03
28. โรงเรียนชลกันยานุกูล	752	24	641	8	1393	32	2.30
29. โรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารามราชวิทยาลัย ชลบุรี	96	0	96	0	192	0	0.00
30. โรงเรียนหนองรีมงคลสุขสวัสดิ์	ไม่เปิดเผยข้อมูล						
31. โรงเรียนเทพศิรินทร์ ชลบุรี(อุทก อุปถัมภ์)	ไม่เปิดเผยข้อมูล						
จังหวัดระยอง							
1. โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ	190	86	204	91	394	177	44.92
2. โรงเรียนมาตาบุดพันพิทยาคาร	579	259	529	227	1108	486	43.86
3. โรงเรียนนิคมวิทยา	414	191	412	147	826	338	40.92
4. โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา	475	178	441	157	916	335	36.57
5. โรงเรียนบ้านค่าย	321	110	319	116	640	226	35.31
6. โรงเรียนเขาชะเมาวิทยา	50	18	73	24	123	42	34.15
7. โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม	360	131	364	105	724	236	32.60
8. โรงเรียนแพรกษมาตาวิทยา	132	46	153	44	285	90	31.58
9. โรงเรียนชำอ้อพิทยาคม	52	13	43	17	95	30	31.58
10. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ระยอง	189	45	218	65	407	110	27.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

โรงเรียน	ปีการศึกษา 2563		ปีการศึกษา 2564		รวม 2 ปีการศึกษา		
	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ	นักเรียนทั้งหมด	นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพรวม	คิดเป็น ร้อยละ
11. โรงเรียนวัดป่าประดู่	558	130	572	152	1130	282	24.96
12. โรงเรียนวังจันทร์วิทยา	288	67	334	87	622	154	24.76
13. โรงเรียนแก่ง"วิทย์สถาวร"	491	88	458	90	949	178	18.76
14. โรงเรียนมกุฎเมืองราชวิทยาลัย	185	41	197	26	382	67	17.54
15. โรงเรียนสุนทรภู่พิทยาศาสตร์	127	21	122	13	249	34	13.65
16. โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา	314	19	322	45	636	64	10.06
17. โรงเรียนระยองวิทยาคม	591	37	504	20	1095	57	5.21
18. โรงเรียนระยองวิทยาคม นิคมอุตสาหกรรม	ไม่เปิดเผยข้อมูล						
19. โรงเรียนมาบยางพรวิทยาคม	ไม่เปิดเผยข้อมูล						
20. โรงเรียนห้วยยางศึกษา	ไม่เปิดเผยข้อมูล						

จากการศึกษาข้อมูลการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ย้อนหลังเป็นเวลา 2 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2563 – 2564) พบว่ามีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อสายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 27.78 เมื่อนำมาจัดอันดับจากมากไปหาน้อย และจำแนกเป็นจังหวัด พบว่าสถานศึกษาที่มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อสายอาชีพ มากที่สุดเป็นอันดับ 1- 3 โดยสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ 1. โรงเรียนอ่างศิลาพิทยาคม 2. โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม 3. โรงเรียนพานทองสภานุอุปถัมภ์ สถานศึกษาในจังหวัดระยอง ได้แก่ 1. โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ 2. โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร 3. โรงเรียนนิคมวิทยา

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าสถานศึกษาดังกล่าวมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการบริหารการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพในรูปแบบใด ที่ส่งผลให้มีนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน
แนวทางการศึกษาต่อสายอาชีพของสถานศึกษาอื่นต่อไป

2.2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

2.2.1. ความหมายเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558 : 311) กล่าวว่า การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน หมายถึง การ
ดำเนินการแนะแนวในสถานศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คือการจัดบริการและ
กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน นิสิตนักศึกษาตัดสินใจอย่างฉลาด ปรับตัวได้ดี และมีชีวิตที่ราบรื่นเป็น
ประโยชน์ต่อสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 18-24) การบริหารงานแนะแนวใน
โรงเรียนหมายถึงความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการ
แนะแนวทั้งภายในสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายภายนอกสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
เพื่อส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใน
ขอบข่าย 3 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวและสังคม ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักเข้าใจ
รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถวางแผนชีวิตด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัว
และสังคมได้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

กฤตวรรณ คำสม (2559 : 195) กล่าวว่า การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน หมายถึง
งานที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากครูทุกคนใน โรงเรียน ภายใต้การดำเนินการของผู้บริหารใน
โรงเรียน โดยมีครูแนะแนวเป็นผู้สั่งทักจัดเจนในเรื่องนี้ทำหน้าที่โดยเฉพาะ และอาศัยบุคลากรต่าง ๆ
ในการแนะแนว

ศุภลักษณ์ สัตย์เพริศพราย (2558 : 138) กล่าวว่า การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน
หมายถึง กิจกรรมที่กระทำขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้รับความช่วยเหลือด้านการศึกษา
อาชีพ และสังคม สามารถแก้ปัญหาส่วนตัวได้ เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้การเรียนการสอน
มีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนได้
ว่าหมายถึง ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อ
ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน โดยการ
ดำเนินการของครูแนะแนวหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว และอยู่ภายใต้การดูแลของผู้บริหาร
สถานศึกษา

2.2.2. ความสำคัญการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533 : 11) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานแนะแนว คือ การจัดระเบียบการปฏิบัติงานเพื่อให้บริการแก่ผู้เรียนได้อย่างครบถ้วนเต็มประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานแนะแนวที่ดีจะเป็นการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารงานแนะแนวที่ดีจะทำให้เกิดความสะดวกในการติดตามประเมินผลของหน่วยงาน

กฤตวรรณ คำสม (2559 : 195) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานแนะแนว การกำหนดขอบข่ายของงานแนะแนวให้มีความชัดเจน จะช่วยให้การบริหารงานแนะแนวมีทิศทาง มีแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2559 : 246) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานแนะแนว คือการวางระเบียบแบบแผนการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนการทำงาน มีข้อตกลงร่วมกัน เพื่อการเข้าใจในการทำงาน การติดต่อสื่อสารและการประสานงานที่รวดเร็ว เรียบร้อย ทั้งในองค์การของงานแนะแนวเอง และการประสานงานกับองค์กรภายนอก งานแนะแนวที่ขาดการบริหารจะขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ก่อให้เกิดความวุ่นวายและยุ่งยากในการประสานงาน ส่งผลให้งานเกิดความล่าช้าหรือเกิดความขัดแย้งในการทำงานซึ่งเป็นผลเสียอย่างยิ่ง

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปความสำคัญของการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนได้ว่าความสำคัญของการบริหารงานแนะแนว คือ การวางระเบียบแบบแผนการปฏิบัติงานที่มีขั้นตอนการทำงานและข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ลดความยุ่งยากและความล่าช้าที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทางให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กระบวนการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 18-24) กล่าวถึงการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน มีแนวทางการดำเนินงานจึงมีการกำหนดกระบวนการที่ครอบคลุมด้านปัจจัยและกระบวนการดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
3. การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
4. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
5. รายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน
6. พัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 ขอบข่ายการจัดบริการแนะแนวการศึกษา

สมเจตน์ อภิมณฑลรักษา (2520 : 39) พรหมธิดา แสนคำเครือ (2528 : 12-13) พนม ลี้ม อารีย์ (2548 : 46) กฤตวรรรณ คำสม (2557 : 79) นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558 : 55) สุนิสา วงศ์อารีย์ (2558: 27) กล่าวถึง ขอบข่ายของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาประกอบด้วยการจัดบริการแนะแนวการศึกษา 5 ด้าน ดังนี้

1. บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล
2. บริการสนเทศ
3. บริการให้คำปรึกษา
4. บริการจัดวางตัวบุคคล
5. บริการติดตามผล

จากข้อมูลผู้วิจัยสรุปการจัดบริการแนะแนวการศึกษา ประกอบด้วย

1. บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

พนม ลี้มอารีย์ (2548 : 46) กล่าวถึง บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือ การที่ครูหรือผู้แนะแนวทำการศึกษาและจัดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ประวัติส่วนตัว ครอบครัว การศึกษา สุขภาพ ความสนใจ เป็นต้น เพื่อจะทำความรู้จักแล้วเข้าใจผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ครูและผู้แนะแนวสามารถให้ความช่วยเหลือแนะแนวผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558 : 55) กล่าวถึง บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือ บริการที่รวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวผู้เรียนในทุกด้านแล้วนำมาเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นระเบียบ เพื่อประโยชน์ในการนำไปให้ความช่วยเหลือผู้เรียนต่อไป

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2558 : 34) กล่าวถึง บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือ บริการที่ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนในด้านต่าง ๆ แล้วทำการบันทึกข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีระบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาใช้ในการช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลผู้วิจัยสรุปบริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ได้ว่า เป็นการรวบรวมรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้เรียนในเรื่องความสนใจ ความสามารถ ความถนัด เจตคติ ลักษณะนิสัย อารมณ์ พร้อมทั้งสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เพื่อให้ครูรู้จักผู้เรียน และให้ผู้เรียนรู้จักตนเองมากที่สุดเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการแนะแนว

2. บริการสนเทศ

สมเจตน์ อภิมณฑลรักษา (2520 : 89) กล่าวถึงบริการสนเทศ คือ ข้อมูลให้ข่าวสาร และความรู้เพิ่มเติมแก่เด็กนอกเหนือไปจากหลักสูตรวิชาเรียนหรือตำราที่ใช้เรียนในห้องเรียนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับโลกของการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฤตวรรณ คำสม (2557 : 111) กล่าวถึงการบริการสนเทศ คือ การบริการที่ให้ความรู้ และข่าวสารต่าง ๆ แก่นักเรียนทั้งในด้านการศึกษา การวางแผน และการตัดสินใจเลือกอาชีพ

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558 : 208) กล่าวถึงบริการสนเทศ คือ บริการรวบรวมข่าวสารทั้ง ทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยอาศัยเครื่องมือและวิธีการต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์แจกแจง เพื่อเป็นข้อเสนอแนะที่พร้อมจะนำเสนอแก่ผู้เรียนหรือผู้ให้บริการ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้เรียนหรือผู้รับบริการต่อไป

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2558 : 88) กล่าวถึงบริการสารสนเทศ คือ บริการที่จัดหารวบรวมข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ และให้บริการข้อมูลทั้งทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจวางแผนชีวิตและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

จากข้อมูลผู้วิจัยสรุปบริการสนเทศ ได้ว่า เป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการศึกษา อาชีพและสังคม สามารถนำความรู้ความเข้าใจเหล่านั้นไปพิจารณา และตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษา การประกอบอาชีพ และปรับปรุงบุคลิกภาพได้อย่างเหมาะสม

3. บริการให้คำปรึกษา

สมเจตน์ อภิมณฑ์รักษา (2520 : 119) กล่าวถึง การบริการให้คำปรึกษา คือ กระบวนการในการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาหรือมีความต้องการต่าง ๆ ให้บรรลุจุดหมายที่ผู้เข้ารับคำปรึกษาปรารถนา

กฤตวรรณ คำสม (2557 : 132) กล่าวถึง การบริการให้คำปรึกษา คือ กระบวนการในการให้ความช่วยเหลือให้บุคคลที่กำลังเผชิญกับปัญหา ได้เข้าใจปัญหาและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง รวมถึงการเลือกการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2558 : 126) กล่าวถึง การบริการให้คำปรึกษา คือ กระบวนการให้ความช่วยเหลือ โดยมีผู้ให้คำปรึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนอบรมทางด้านการให้ความช่วยเหลือทางด้านจิตวิทยาโดยเฉพาะ ให้แก่ผู้รับคำปรึกษาซึ่งเป็นผู้ที่ประสบปัญหาหาขอรับความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้สำรวจ และทำความเข้าใจปัญหาตลอดจนสามารถแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหา และตัดสินใจเลือกได้ด้วยตนเอง

จากข้อมูลผู้วิจัยสรุปบริการให้คำปรึกษา ได้ว่า เป็นการพูดคุยที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การป้องกันปัญหา โดยที่ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้รับบริการพร้อมรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้นหลังการตัดสินใจกระทำของตน

4. บริการจัดวางตัวบุคคล

สมเจตน์ อภิมณฑ์รักษา (2520 : 134) กล่าวถึง บริการจัดวางตัวบุคคล คือการให้ความช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนให้สามารถก้าวไปต่อทั้งในด้านการศึกษาในโรงเรียนและใน

สถาบันการศึกษาชั้นสูงต่อไป และงานอาชีพ เพื่อช่วยให้มีความพอใจและสามารถปรับตัวให้เข้ากับ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะพบหลังสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

กฤตวรรณ คำสม (2557 : 132) กล่าวถึง การจัดบริการวางตัวบุคคลคือ การให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนในด้านที่เกี่ยวกับการศึกษาให้นักเรียนได้เรียนในวิชาที่เหมาะสมกับ ความรู้ ความสามารถทางสติปัญญา และความสนใจของนักเรียนเพื่อที่จะได้ก้าวหน้าและสัมฤทธิ์ผล ในการเรียน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือการจัดวางตัวบุคคลด้านการศึกษา และการจัดวางตัวด้าน อาชีพ

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558 : 263) กล่าวถึง การบริการจัดวางตัวบุคคล คือ บริการที่จัดขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนด้านการเพิ่มพูนประสบการณ์ การได้รับการสงเคราะห์ตามควรแก่ กรณีและการปฏิบัติหรือดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ และสภาพปัญหาของแต่ละบุคคลในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2558 : 170-185) กล่าวถึง การบริการจัดวางตัวบุคคล คือ บริการที่จัด ขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์ การฝึกฝน และปฏิบัติเพื่อ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ตามศักยภาพ ความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ทั้งด้าน การศึกษา การประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ การจัดวางตัวบุคคลด้านการศึกษา ประกอบด้วย 1. การจัดวางตัวบุคคลด้าน การศึกษา การจัดวางตัวผู้เรียนในชั้นเรียน การจัดวางตัวผู้เรียนเรื่องวิชาการเรียนและแผนการเรียน การจัดวาง ตัวผู้เรียนในเรื่องกิจกรรม การจัดวางตัวผู้เรียนเข้าโครงการพิเศษ การจัดวางตัวผู้เรียนเข้า โครงการการศึกษาพิเศษ การจัดวางตัวผู้เรียนด้านทุนการศึกษา การจัดวางผู้เรียนด้านการศึกษาต่อ 2. การจัดวางบุคคลด้านอาชีพ ประกอบด้วย การจัดหางานให้แก่ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา และที่ออก จากสถานศึกษากลางคัน/ศิษย์เก่าที่ว่างงาน การจัดวางตัวผู้เรียนด้วยการหางานพิเศษให้แก่ผู้เรียน ระหว่างเรียน การจัดวางตัวผู้เรียนไปฝึกงานในสถานประกอบการ การจัดวางตัวผู้เรียนเพื่อเสริม ประสบการณ์ด้านอาชีพ 3. การจัดวางตัวด้านส่วนตัวและสังคม ประกอบด้วย การจัดวางตัวผู้เรียนให้ ได้รับความช่วยเหลือด้านสิ่งของต่าง ๆ การจัดวางตัวผู้เรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขอนามัย การจัดวางผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิต

จากข้อมูลผู้วิจัยสรุปบริการจัดวางตัวบุคคล ได้ว่า เป็นบริการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์การฝึกฝน พัฒนา และส่งเสริมหรือการสงเคราะห์ช่วยเหลือ โดยจัดให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาของแต่ละบุคคลในขณะที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนหรือออก จากโรงเรียนไปแล้ว การบริการจัดวางตัวบุคคล สามารถแบ่งเป็น การจัดวางตัวบุคคลด้านการศึกษา การจัดวางบุคคลด้านอาชีพ การจัดวางตัวด้านส่วนตัวและสังคม

5. บริการติดตามผล

สมเจตน์ อภิสิทธิ์รักษา (2520 : 144) กล่าวถึง บริการติดตามผล คือ บริการเพื่อช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่นักเรียนที่ได้รับความช่วยเหลือจากการแนะแนวไปแล้ว เป็นการตรวจสอบว่าบริการแนะแนวของเรียนได้ผลมากน้อยเพียงใด

กฤตวรรณ คำสม (2557 : 132) กล่าวถึง บริการติดตามผล คือ บริการที่เกิดจากการจัดขึ้นของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานแนะแนว เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน และประโยชน์ในการบริหารโดยทั่วไป

นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558 : 266) กล่าวถึงการบริการติดตามผล คือ การติดตามดูพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตลอดจนความสำเร็จในการจัดบริการแนะแนว และการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาโดยส่วนรวม

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2558 : 208) กล่าวถึงการบริการติดตามผล คือ บริการที่จัดขึ้นเพื่อศึกษาผลของการจัดบริการแนะแนวให้แก่ผู้รับบริการในทุกบริการ ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีคุณภาพอย่างไรโดยมีวิธีการที่หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบริการแนะแนวให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ

จากข้อมูลผู้วิจัยสรุปบริการติดตามผล ได้ว่า เป็นงานติดตามผลการดำเนินบริการต่าง ๆ ที่จะจัดให้แก่ผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เรียนแต่ละคนให้สามารถแก้ปัญหาและปรับปรุงตนในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวและงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลการจัดบริการแนะแนวการศึกษา ประกอบด้วย 1. บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล 2. บริการสนเทศ 3. บริการให้คำปรึกษา 4. บริการจัดวางตัวบุคคล 5. บริการติดตามผล โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่ การบริการจัดวางตัวบุคคลเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

2.2.5 การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

2.2.5.1 การแนะแนวการศึกษา

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2521:15) ให้ความหมายการแนะแนวการศึกษา หมายถึง ขบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้ได้รับความสำเร็จในทางการศึกษาตามความสามารถของเขา ในบางครั้งการที่บุคคลใดก็ตามไม่สามารถประสบความสำเร็จได้อาจเป็นเพราะมีอุปสรรคหรือปัญหาเช่น การเลือกวิชาเรียนที่เหมาะสม ขาดจุดมุ่งหมายในการศึกษา เป็นต้น

กฤตวรรณ คำสม (2557 : 53) ให้ความหมายการแนะแนวการศึกษา หมายถึง การแนะแนวที่เน้นให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียนทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ เพื่อช่วยชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้จักเลือกเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถ ความสามารถของตน เพื่อให้ประสบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตลอดจนรู้จักตัดสินใจในการเลือกสถานที่เรียนต่อการเตรียมตัวก่อนการสอบคัดเลือก และรู้จักปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสถาบันใหม่ที่เข้าไปศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุนิสา วงศ์อารีย์ (2558: 17) ให้ความหมายการแนะแนวการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จทางการศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียน เช่น แนวทางในการศึกษาต่อ โครงสร้างหลักสูตร การเลือกแผนการเรียน วิธีการเรียน เกณฑ์การสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักเลือกและปรับตัวได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถวางแผน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 4) การแนะแนวการศึกษา เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ความรู้ทำให้ผู้เรียนรู้จักโครงสร้างหลักสูตร แผนการเรียน เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา การแบ่งเวลาเรียน การสอบ การศึกษาต่อ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการแนะแนวการศึกษา เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนทั้งในและนอกระบบในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา ในด้านต่าง ๆ เช่น แนวทางในการศึกษาต่อ โครงสร้างหลักสูตร การเลือกแผนการเรียน วิธีการเรียน เกณฑ์การสำเร็จทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางการศึกษา ตามความความสนใจความถนัดของผู้เรียน

2.2.5.2 การจัดวางตัวผู้เรียนด้านการศึกษาต่อสายอาชีพ

จากบริการแนะแนวด้านการจัดวางตัวบุคคลที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบด้วยการจัดวางตัวบุคคล 3 ประเภท ประกอบด้วย การจัดวางตัวบุคคลด้านการศึกษา 7 ประการ คือ การจัดวางตัวผู้เรียนในชั้นเรียน การจัดวางตัวผู้เรียนเรื่องวิชาการเรียนและแผนการเรียน การจัดวางตัวผู้เรียนในเรื่องกิจกรรม การจัดวางตัวผู้เรียนเข้าโครงการพิเศษ การจัดวางตัวผู้เรียนเข้าโครงการการศึกษาพิเศษ การจัดวางตัวผู้เรียนด้านทุนการศึกษา การจัดวางผู้เรียนด้านการศึกษาต่อ และการจัดวางบุคคลด้านอาชีพ 4 ประการ คือ การจัดหางานให้แก่ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา และที่ออกจากสถานศึกษากลางคัน/ศิษย์เก่าที่ว่างงาน การจัดวางตัวผู้เรียนด้วยการหางานพิเศษให้แก่ผู้เรียนระหว่างเรียน การจัดวางตัวผู้เรียนไปฝึกงานในสถานประกอบการ การจัดวางตัวผู้เรียนเพื่อเสริมประสบการณ์ด้านอาชีพ และการจัดวางตัวด้านส่วนตัวและสังคม 3 ประการ การจัดวางตัวผู้เรียนให้ได้รับความช่วยเหลือด้านสิ่งของต่าง ๆ การจัดวางตัวผู้เรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขอนามัย การจัดวางผู้เรียนเกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิตผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การจัดวางตัวผู้เรียนในด้านการศึกษาต่อสายอาชีพ ของสุนิสา วงศ์อารีย์ (2558: 180) กล่าวว่า การจัดวางตัวผู้เรียนด้านการศึกษาต่อสายอาชีพ เป็นการจัดวางตัวผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษา และกำลังต้องการศึกษาต่อในสถาบันอื่น เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาแล้วผู้เรียนจะต้องเตรียมตัวเพื่อศึกษาต่อในระดับต่อไป สถานศึกษาจะต้องช่วยเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อมูลผู้วิจัยสามารถสรุปการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพได้ว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนทั้งในและนอกระบบในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษาต่อสายอาชีพ ตามความความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยมีแนวทางดังนี้

1. การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยประเภทวิชาดังนี้

- 1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
- 1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
- 1.3 ประเภทวิชาศิลปกรรม
- 1.4 ประเภทวิชาคหกรรม
- 1.5 ประเภทวิชาเกษตรกรรม
- 1.6 ประเภทวิชาประมง
- 1.7 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- 1.8 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการสื่อสาร
- 1.9 ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.10 ประเภทวิชาอุตสาหกรรมบันเทิงและดนตรี

2. การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ผ่านการประเมินเพื่อหาศักยภาพเพื่อการค้นหาความถนัด ความสนใจ และความสามารถที่แท้จริงของตนเอง

3. การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพได้ถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง

4. การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ

5. การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกในสถาบันที่ผู้เรียนเลือกศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดกระบวนการบริหารงานแนะแนวและแนวคิดการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพสามารถสรุปกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

3. การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

- 3.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน
- 3.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้
- 3.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ
- 3.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

5. การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

6. การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จากการศึกษาข้อมูลการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อมูลได้พอสังเขปดังนี้

ผลการศึกษาระบบการบริหารงานแนะแนวผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน ได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน โดยจำแนกความหมายได้ดังนี้

1.1 ความหมายของเป้าหมาย

สมยศ นาวิการ (2528 : 81) ให้ความหมายของเป้าหมาย หมายถึง ผลสำเร็จที่เฉพาะเจาะจงที่ต้องการบรรลุในอนาคต

เสถียร ศรีบุญเรือง (2542 : 4) กล่าวถึงความหมายของเป้าหมายว่าหมายถึง แนวทางในการดำเนินงานวางแผนโครงการและเพื่อการติดตามประเมินผล

ราชบัณฑิตยสถาน (2554 : ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของเป้าหมาย หมายถึง ความมุ่งหมายเจาะจงให้ได้ตามเจตนา

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของเป้าหมายได้ว่า การมุ่งความสำเร็จที่ต้องการให้บรรลุในอนาคต

1.2 ความหมายของกลยุทธ์

เสนาะ ตีเยาว์ (2550 : 1) ให้ความหมายของกลยุทธ์ว่าหมายถึง การกำหนดและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ที่จะทำให้บรรลุภารกิจและเป้าหมายที่ตั้งไว้

สุพานี สฤกษ์วานิช (2544 : 8) กล่าวถึงความหมายของกลยุทธ์ หมายถึง วิธีการสำคัญที่จะทำให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายหลักขององค์กร

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของกลยุทธ์ได้ว่า วิธีการสำคัญที่ใช้กำหนดและประเมินทางเลือก เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

1.3 ความหมายของแผนพัฒนา

เสถียร ศรีบุญเรือง (2542 : 2) ให้ความหมายคำว่าแผนพัฒนา หมายถึง การกำหนดทิศทางหรือแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อควบคุมหรือเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่มีความสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด

Planing Institute Australia (2550 : ออนไลน์) ให้ความหมายคำว่าแผนพัฒนา หมายถึง การกำหนดแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นกระบวนการ ซึ่งระบุถึงรายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของแผนพัฒนาได้ว่า กระบวนการกำหนดแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติและควบคุมปัจจัยสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาและระบบการแนะแนวในโรงเรียนโดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและสรุปความหมายไว้ในหน้าที่ 21 หมายถึง การมุ่งความสำเร็จของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โดยกำหนดวิธีการสำคัญ ประเมินทางเลือก และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมถึงควบคุมปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด

2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน โดยจำแนกความหมายได้ดังนี้

2.1 ความหมายของระบบบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 3) ให้ความหมาย ระบบบริหาร หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่จำเป็นต่อการดำรงรักษาและมีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ ซึ่งจะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2565 : ออนไลน์) ให้ความหมาย ระบบบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของระบบบริหาร ได้ว่า กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีแบบแผน วิธีการ ขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงาน

2.2 ความหมายของระบบข้อมูลสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 25) ให้ความหมาย ระบบข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลอย่างมีระบบเพื่อนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันยิ่งขึ้น

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2560 : 160) ให้ความหมาย ระบบข้อมูลสารสนเทศ หมายถึง การจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนประกอบการตัดสินใจ

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของระบบข้อมูลสารสนเทศได้ว่าเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีการจัดระเบียบข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวในโรงเรียนและระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนโดยผู้วิจัยได้ศึกษา

แนวคิดและสรุปความหมายไว้ในหน้าที่ 21 หมายถึง หมายถึง กระบวนการจัดการและการจัดเก็บเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงาน และการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน เพื่อนำมาใช้ในการประกอบการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน

3. การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน โดยจำแนกความหมายได้ดังนี้

3.1 ความหมายของการดำเนินงาน

เสนาะ ตีแยว (2550 : 11) ให้ความหมาย การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินกิจกรรม โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้เป็นลำดับก่อนหลังจนงานสำเร็จ

สุนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2554 : 1) ให้ความหมาย การดำเนินงาน หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในการวางแผนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการทำงาน

สิน พันธุ์พิณีจ (2556: 121) ให้ความหมาย การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามแผนงาน ตามขั้นตอนการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

มาลีณี จุโฑปะมา (2552 : 138) การดำเนินงาน หมายถึง เป็นการชี้แจงวัตถุประสงค์ สร้างความตระหนักและความเข้าใจให้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแนะแนวดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการดำเนินงานได้ว่า การดำเนินกิจกรรมโดยมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ด้วยการสร้างความรู้ความตระหนักของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินการบรรลุผลตามแผนการปฏิบัติงาน

จากความหมายของการดำเนินงานที่สรุปข้างต้น ความหมายของระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน ที่ผู้วิจัยได้สรุปความหมายไว้ในหน้าที่ 21 และการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพที่ผู้วิจัยได้สรุปไว้ในหน้าที่ 26-27 ผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนของการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนเพื่อสร้างความรู้ ความตระหนักให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดบริการแนะแนว และกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนแก่นักเรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายการจัดบริการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพตามแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้โดยประกอบด้วย

- 3.1.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพ
- 3.1.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้
- 3.1.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ
- 3.1.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ
- 3.1.5 การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษา สายอาชีพในโรงเรียน โดยจำแนกความหมายได้ดังนี้

4.1 ความหมายของการนิเทศ

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2565 : ออนไลน์) ให้ความหมาย การนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนการติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยกำกับดูแลการทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และทำให้ทราบและสามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานได้

ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2554 : 1) ให้ความหมาย การนิเทศ หมายถึง การติดตามการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการนิเทศได้ว่า การนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนการติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เพื่อกำกับดูแลการทำงานและปรับปรุงให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

4.2 ความหมายของการติดตาม

สิน พันธุ์พินิจ (2556:135) ให้ความหมายการติดตาม หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าของโครงการในกระบวนการลงมือปฏิบัติ เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 220) ให้ความหมายการติดตาม หมายถึง กระบวนการ หลังการลงมือปฏิบัติ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง กระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

มาลินี จุฑาปะมา (2552 : 139) ให้ความหมายการติดตาม หมายถึง การดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ตลอดจนการบันทึกผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคที่พบจากการปฏิบัติงานการนำผลการตรวจสอบและการทบทวนผลมาจัดระบบข้อมูล วิเคราะห์ สรุปรายงานผล

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการติดตามได้ว่า การติดตาม หมายถึง กระบวนการพัฒนา ปรับปรุง หลังการปฏิบัติงานมาตรวจสอบทบทวน เพื่อศึกษาความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคให้กระบวนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

4.3 ความหมายของการประเมินผลการดำเนินงาน

สำนักงานข้าราชการพลเรือน (2565 : ออนไลน์) ให้ความหมาย การประเมินผลการดำเนินงาน หมายถึง การตรวจสอบความสำเร็จของการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (2562 : ออนไลน์) ให้ความหมาย การประเมินผลการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการประเมินคุณค่าของบุคคลในการปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อการปฏิบัติงานภายในเวลาที่กำหนดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2554 : 1) ให้ความหมาย การประเมินผลการดำเนินงาน หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินงาน เพื่อยืนยันผลสำเร็จของการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการประเมินผลการดำเนินงานได้ว่า เป็นกระบวนการตรวจสอบผลการดำเนินงานหลังการปฏิบัติงาน เพื่อยืนยันผลสำเร็จของการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวในโรงเรียนโดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและสรุปความหมายไว้ในหน้าที่ 21 หมายถึง ขั้นตอนการติดตามผลการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เพื่อกำกับดูแลการทำงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพผ่านการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เพื่อยืนยันผลสำเร็จของการปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

5. การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

5.1 ความหมายของรายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 23) ให้ความหมาย การรายงานผลการดำเนินงาน หมายถึง การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวในโรงเรียน ให้เห็นถึงผลของการบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารระบบการแนะแนวในโรงเรียน รวมทั้งความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องก็ระบบการแนะแนวในโรงเรียน

สิน พันธุ์พินิจ (2556:314) ให้ความหมายของ การรายงานผลการดำเนินงาน หมายถึง การนำเสนอผลสำเร็จ หรือผลสัมฤทธิ์ ผลกระทบ การเปลี่ยนแปลงการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 222) ให้ความหมาย การรายงานผลการดำเนินงานหมายถึง การรายงานผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นหลังการปฏิบัติงาน เพื่อสรุปผลและตัดสินคุณค่าของการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นสารสนเทศประกอบการดำเนินงานในอนาคต

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการรายงานผลการดำเนินงานได้ว่า เป็นกระบวนการนำเสนอผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน หรือผลที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรม โดยแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จและความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนหมายถึง การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน ให้เห็นถึงผลของการบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารระบบการแนะแนว ในโรงเรียน รวมทั้งความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องก็ระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นสารสนเทศประกอบการดำเนินงานในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

6.1 ความหมายของการพัฒนา

สมยศ นาวิการ (2528: 258) ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552: 145) ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การดำเนินการอย่างมีการบูรณาการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินการที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

อนุศักดิ์ ฉิ้นไพศาล (2564: 110) ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานและประเมินผลโดยมีเป้าหมายในการถ่ายโอนความรู้และทักษะเพื่อปรับปรุงความสามารถในการแก้ปัญหาและจัดการการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

มาลีนี จุฑาปะมา (2552 : 139) ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนว และการบริการแนะแนว

จากการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการพัฒนา ได้ว่าเป็นการนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง หรือนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมหรือการปฏิบัติงานในอนาคต

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน หมายถึง การนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้ดีขึ้น

2.3. แนวคิดเกี่ยวกับการถอดบทเรียนเพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี

2.3.1. ความหมายของการถอดบทเรียน

พิสิษฐ์ โองเจริญ ให้ความหมาย (2560: 3) การถอดบทเรียน หมายถึง กระบวนการสกัดความรู้ ประสบการณ์ จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วม และสร้างสรรค์ แล้วนำมาเขียนรายงานเกิดเป็นองค์ความรู้หรือชุดความรู้สำหรับการดำเนินการต่อไป และมีการติดตามการนำผลการถอดบทเรียนไปใช้

ศูนย์ PISA สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 4) ให้ความหมายการถอดบทเรียน หมายถึง การทบทวนหรือสรุปประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมาในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงรายละเอียดของเหตุปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งทำให้เกิดผลอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่สำเร็จหรือล้มเหลว หรือการสืบค้นความรู้จากการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการสกัดความรู้และประสบการณ์ที่ฝังลึกจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมปฏิบัติงาน พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน และความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานทั้งที่สำเร็จและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล้มเหลว เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและสามารถเผยแพร่ศึกษาเรียนรู้ได้

จุฑารัตน์ สติรปัญญา (2563: 11) ให้ความหมายการถอดบทเรียน หมายถึง กระบวนการดึงเอาความรู้ ที่เกิดจากการปฏิบัติ หรือการทำงาน ออกมาใช้เป็นทุนในการทำงานเพื่อยกระดับให้ดียิ่งขึ้น ด้วยการสกัดความรู้ที่ฝังลึกในตัวคน กลุ่ม และชุมชนที่มีการปฏิบัติงานออกมา เป็นความรู้หรือแนวทางที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการถอดบทเรียนได้ว่า เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการสรุปความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานของบุคคล กลุ่ม หรือชุมชนที่ปฏิบัติงานโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อนำผลของการปฏิบัติงานหรือความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

2.3.2. ขั้นตอนการถอดบทเรียน

พงศ์เทพ สุธีรวิทย์ (2557 : 35) กล่าวถึงขั้นตอนการถอดบทเรียน ประกอบด้วย 1. ขั้นเตรียมการก่อนปฏิบัติการ คือ การเตรียมกรอบเนื้อหาของประเด็นที่ต้องการศึกษา เตรียมกรอบแนวทางขั้นตอนการศึกษาและกรอบคำถาม เตรียมกลุ่มเป้าหมายที่จะพูดคุย เตรียมประเด็นพูดคุย 2. ขั้นปฏิบัติการถอดบทเรียนการเริ่มต้นการสนทนา ตามลำดับขั้นตอนของประเด็นที่ต้องการให้กลุ่มเป้าหมายถ่ายทอด ประกอบด้วย การเล่าประสบการณ์จากวิธีการดำเนินงานของผู้ร่วมถอดบทเรียน การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างวิธีการดำเนินงานที่ได้วางแผนได้และวิธีการดำเนินงานจริง วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ทำได้ดี ข้อเสนอแนะวิธีการดำเนินงานที่จะทำให้งานดีขึ้น วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะและวิธีป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรค ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การประเมินความพึงพอใจผลของวิธีการทำงานที่ผ่านมาของผู้เข้าร่วมการถอดบทเรียน 3. ขั้นประมวลผลข้อมูล คือ การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียน มาทบทวนความถูกต้องสมบูรณ์ ตรวจสอบ ปรับปรุงและเทียบเคียงข้อมูลที่ได้ เพื่อทำการวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปความ 4. ขั้นการเขียนรายงานการถอดบทเรียน คือ การนำเสนอวิธีการที่ใช้ในการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในเชิงความสำเร็จปัญหาอุปสรรครวมถึงแนวทางการแก้ไข

พิสิฐ โอ่งเจริญ (2560 : 11) กล่าวถึงขั้นตอนการถอดบทเรียน ประกอบด้วย 1. ขั้นเตรียมการถอดบทเรียน คือ กระบวนการวางแผนการถอดบทเรียน โดยเริ่มต้นจากการกำหนดกรอบหัวข้อที่จะทำการถอดบทเรียน ประชุมทีมงาน วิเคราะห์โครงการที่จะถอดบทเรียน จัดทำร่างกระบวนการ และจัดทำปฏิทินการถอดบทเรียน 2. ขั้นดำเนินการถอดบทเรียน คือขั้นตอนการปฏิบัติ โดยการลงมือดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้ โดยต้องมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรค และความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของผู้เข้าร่วมโครงการ 3. ขั้นเขียนรายงานการถอดบทเรียน คือ การตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียน โดยพิจารณาจากความเป็นมาของ

โครงการ วัตถุประสงค์การถอดบทเรียน เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์สรุปความ และเขียนเป็นรายงานเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่ในสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การถอดบทเรียน 4. ขึ้นติดตามการนำบทเรียนไปใช้ประโยชน์ คือการนำความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนไปปรับใช้ เพื่อให้การปฏิบัติงานในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

ศูนย์ PISA สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 7) กล่าวถึงขั้นตอนการถอดบทเรียน ประกอบด้วย 1. ขึ้นเตรียมการถอดบทเรียน คือการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การหาต้นแบบ และหาข้อมูลประเด็นการถอดบทเรียน 2. เวทีถอดบทเรียน คือการแบ่งบทบาทหน้าที่ ออกแบบวิธีการถอดบทเรียน และตั้งคำถาม 3. ขึ้นสรุปข้อมูล คือการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ สรุปเป็นแนวปฏิบัติที่ และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความสำเร็จ 4. ขึ้นคืนข้อมูล คือการคืนข้อมูลกลับไปยังผู้ให้ข้อมูลเพื่อทวนสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของข้อมูล 5. การนำไปใช้ประโยชน์ คือการนำผลของการถอดบทเรียนไปเผยแพร่ หรือไปพัฒนางานต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพได้ดังนี้

2.1 ขึ้นเตรียมการก่อนปฏิบัติการ คือ การเตรียมกรอบเนื้อหาของประเด็นการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เตรียมกรอบแนวทางขั้นตอนการศึกษาและกรอบคำถาม เตรียมกลุ่มเป้าหมายที่จะพูดคุย เตรียมประเด็นพูดคุย

2.2 ขึ้นปฏิบัติการถอดบทเรียน คือ การเริ่มต้นการสนทนา ตามลำดับขั้นตอนของประเด็นการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายถ่ายทอด

2.3 ขึ้นประมวลผลข้อมูล คือ การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมาทบทวนความถูกต้องสมบูรณ์ ตรวจสอบ ปรับปรุงและเทียบเคียงข้อมูลที่ได้ เพื่อทำการวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

2.4 ขึ้นการเขียนรายงานการถอดบทเรียน คือ การนำเสนอวิธีการที่ใช้ในการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน ในเชิงความสำเร็จปัญหาอุปสรรครวมถึงแนวทางการแก้ไข

2.3.3. แนวคิดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดี

1. ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดี

พิสิฐ โองเจริญ (2560 : 7) ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีการทำงานที่ดีที่สุดในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งอาจเป็นระบบการบริหาร เทคนิค วิธีการเพื่อให้ผลงานบรรลุเป้าหมายระดับสูงสุด โดยมีผลงานที่มีมาตรฐาน มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีหลักฐานสนับสนุนหรือผลสำเร็จของงาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554: 20) ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ดีที่สุด แล้วส่งผลให้การดำเนินงานสามารถบรรลุสู่เป้าหมายหรือความเป็นเลิศได้ ด้วยเทคนิค วิธีการที่เหมาะสมโดยมีการบันทึกความรู้ที่ชัดเจน ในการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบ และสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้รับสู่หน่วยงานภายนอกได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2556 :ออนไลน์) ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้หน่วยงานประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติตลอดจนความรู้และประสบการณ์ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (2561: 24) ให้ความหมายของแนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีการปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสารและเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง ขั้นตอนดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติ อย่างมีระเบียบขั้นตอนที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายสู่ความเป็นเลิศ เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน และสามารถเผยแพร่องค์ความรู้สู่หน่วยงานภายนอกได้

2. องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554: 20) กล่าวถึง องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดี มีดังนี้ 1. มีลักษณะเป็นกระบวนการ 2. มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายขององค์กร 3. มีผลของกระบวนการนั้น ๆ สนับสนุน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2556 : ออนไลน์) กล่าวถึงองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดี ประกอบด้วย 1. หลักการ ความเป็นมา 2.เป้าหมายการดำเนินงาน 3. กระบวนการ/ขั้นตอน 4. ประโยชน์ที่ได้รับ

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีและนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดขององค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีได้ดังนี้ 1. ที่มาและความสำคัญ 2. เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี 3. กระบวนการบริหารงานและแนวการศึกษาสายอาชีพ 4. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

1. ที่มาและความสำคัญ

สำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน(2558 : ออนไลน์) กล่าวถึงที่มาและความสำคัญ หมายถึง การระบุสภาพการดำเนินงานในปัจจุบัน หรือความต้องการในการพัฒนา โดยมีพื้นฐานมาจากความต้องการของสถานศึกษาที่ต้องการให้เกิดขึ้น

กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองลำพูน(2563 : ออนไลน์) กล่าวถึงที่มาและความสำคัญ หมายถึง ส่วนที่แสดงถึงสภาพปัญหา ความจำเป็นเพื่อชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการวิเคราะห์และแจกแจงประเด็นปัญหาให้ชัดเจน ทั้งข้อเท็จจริงและผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ที่มาและความสำคัญ หมายถึง สภาพการดำเนินงานในปัจจุบันหรือความต้องการในการพัฒนา โดยมีการวิเคราะห์และแจกแจงประเด็นปัญหาอย่างชัดเจน

2. เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี

สำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน(2558 : ออนไลน์) ให้ความหมาย เป้าหมาย หมายถึง ความมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น โดยสามารถปฏิบัติได้จริง และสามารถวัดประเมินได้โดยจะต้องสอดคล้องกับสภาพการดำเนินงาน หรือความต้องการในการพัฒนาที่อยากให้เกิดขึ้น

กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองลำพูน (2563 : ออนไลน์) ให้ความหมาย เป้าหมาย หมายถึง เครื่องชี้แนวทางในการดำเนินงาน โดยมีการแสดงให้เห็นถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

สุวิมล ติรกานันท์ (2550 : 22) ให้ความหมาย เป้าหมาย หมายถึง การกล่าวถึงเจตจำนงในการปฏิบัติ และผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยต้องมีความสอดคล้องกับความเป็นมาและความสำคัญ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552:209) ให้ความหมาย เป้าหมาย หมายถึง ความมุ่งหมายที่แสดงถึงความสำเร็จของการดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง ความมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน หรือความต้องการในการพัฒนาที่อยากให้เกิดขึ้น โดยสามารถปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงได้

3. กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

สำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน (2558 : ออนไลน์) ให้ความหมาย กระบวนการ หมายถึง รูปแบบการดำเนินงาน กระบวนการ ขั้นตอนที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองลำพูน (2563 : ออนไลน์) ให้ความหมาย กระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นภารกิจที่ต้องปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นหลายกิจกรรม โดยมีลำดับขั้นการดำเนินงานอย่างชัดเจน

สุวิมล ติรกานันท์ (2550 : 25) ให้ความหมาย กระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติโดยมีการระบุลำดับขั้นตอนการดำเนินการ วิธีการที่ใช้ในการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติการ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552:209) ให้ความหมาย กระบวนการ หมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีสำหรับการดำเนินกิจกรรมที่จะทำให้ได้รับผลตามเป้าหมาย เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมาย

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ หมายถึง วิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินการเกิดความบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

4. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

สำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน (2558 : ออนไลน์) ให้ความหมาย ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ หมายถึง ผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามกระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน ที่ครอบคลุมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์

กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองลำพูน (2563 : ออนไลน์) ให้ความหมาย ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ หมายถึง การแสดงถึงผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากความสำเร็จของการดำเนินงาน ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

สุวิมล ทิรกานันท์ (2550 : 22) ให้ความหมาย ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินงานประกอบด้วยผลทางตรงและผลทางอ้อม

จิระศักดิ์ สารระรัตน์ (2551: 7) ให้ความหมาย ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ หมายถึง คือ ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน และผลที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ทางตรงหรือผลกระทบที่เกิดขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.4. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินแนวปฏิบัติที่ดี

2.4.1 ความหมายของการประเมิน

พิสนุ พองศรี (2553 : 4) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สุวิมล ทิรกานันท์ (2550 : 15) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการสร้างข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ชัดเจนและเพียงพอต่อผู้ใช้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ด้วยการศึกษาความต้องการของผู้ประเมิน กำหนดตัวชี้วัด ออกแบบการประเมิน พัฒนาตัวชี้วัด เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลผล สรุปผล และเขียนรายงานการประเมิน

สุภกิจ โสทัด (2558 : 6) ให้ความหมายของการประเมินว่า คือกระบวนการตัดสินคุณค่าของวัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคลโดยวิเคราะห์จากข้อมูล และเกณฑ์ เพื่อใช้ในการตัดสินคุณค่าหรือประสิทธิภาพของเรื่องนั้น ๆ

จิระศักดิ์ สารระรัตน์ (2551: 1) ให้ความหมายของการประเมินว่า คือการประมาณค่า หรือประมาณผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โดยอาศัยข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยวิธีการสอบถาม ทดสอบ สังเกต และวิธีการอื่น ๆ แล้วทำการวิเคราะห์ เพื่อตัดสินว่าการดำเนินงานนั้นมีคุณค่า หรือบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานนั้นมากน้อยเพียงใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชอร์ อินโย (2555 : 4) ให้ความหมายของการประเมินว่า คือกระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ตีค่าผลการดำเนินงานนั้น ๆ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้เป็นกระบวนการหนึ่งของการตัดสินใจ

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการนำข้อมูลสารสนเทศมาประกอบการพิจารณาตัดสินคุณค่า หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อใช้ตัดสินคุณค่า หรือประมาณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.4.2 มาตรฐานในการประเมิน

Stufflebeam & Madaus (1993 : 339 - 402) ได้รวบรวมมาตรฐานในการประเมิน จำแนกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การประเมินด้านความเป็นประโยชน์

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 145) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง การประเมินเพื่อรับประกันความเป็นประโยชน์ของผลการประเมินที่ตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศอย่างครอบคลุม ผลการประเมินเสร็จทันเวลาสำหรับการนำไปใช้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2561 : 88) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง การประเมินข้อมูลหรือสารสนเทศตามที่ใช้ต้องการประเมิน และนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงาน

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2565 : 225) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง การประเมินที่ช่วยสร้างความมั่นใจหรือการรับประกันว่า การประเมินจะให้สารสนเทศที่ตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ประโยชน์อย่างครอบคลุมทันเวลาและมีผลต่อการนำไปใช้

Stufflebeam & Madaus (1993 : 339 - 402) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง ผลการประเมินต้องให้ข้อมูลตรงตามที่ใช้ผลการประเมินอยากรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้จริงโดยเฉพาะถ้าสามารถให้ข้อมูลช่วยในการปรับปรุงตนเองได้ในระดับบุคคล ก็จะเป็นประโยชน์มากขึ้น โดยการประเมินความเป็นประโยชน์จะเลือกผู้ประเมินที่มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างยากหลายเพื่อใช้ในการยืนยันข้อมูลเพื่อสรุปรายงานผลที่ชัดเจนและถูกต้อง

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง การประเมินเพื่อการสร้างความมั่นใจที่มีสารสนเทศที่ได้มีความชัดเจนตรงประเด็น มีความเป็นปัจจุบันสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ได้ สามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานในอนาคตได้

2. การประเมินด้านความเป็นไปได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 145) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินเพื่อรับประกันผลการประเมินสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เหมาะสมกับสถานการณ์ มีผลการประเมินที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เป็นที่ยอมรับในทางปฏิบัติ และผลที่ได้มีความคุ้มค่า

พิสนุ พงศ์ศรี (2553 : 11) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของสิ่งที่จะดำเนินการ ในด้านเทคนิค ด้านการเงิน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสภาพแวดล้อม

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2561 : 89) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินข้อมูลหรือสารสนเทศตามที่ใช้ต้องการประเมิน ในประเด็นการนำไปปฏิบัติได้จริง มีความประหยัด และมีความคุ้มค่า

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2565 : 226) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินที่ช่วยสร้างความมั่นใจหรือการรับประกันว่า การประเมินผลมีลักษณะสอดคล้องกับสภาพ เป็นจริงเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีความคุ้มค่า

Stufflebeam & Madaus (1993 : 339 - 402) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินเพื่อแสดงถึงการกระทำได้จริงโดยประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์นั้น จะต้องเกิดความคุ้มค่าและสามารถนำไปใช้งานได้จริง โดยต้องมีการกำหนดแผนการดำเนินงานหรือวิธีการดำเนินการที่เป็นไปได้และคำนึงถึงการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้สามารถเป็นไปได้จริงในการปฏิบัติ การประเมินความเป็นไปได้จะต้องประเมินตามความเป็นจริง รอบคอบ มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ส่งผลต่อนโยบายและความคุ้มค่า

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การประเมินด้านความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินเพื่อ การสร้างความมั่นใจที่มีสารสนเทศที่ได้มีความเหมาะสมสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการ ปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานได้ โดยคำนึงถึง สภาพความเป็นจริง วัฒนธรรม นโยบายของต้นสังกัด โดยสามารถนำแผนการดำเนินงานหรือกระบวนการ หรือขั้นตอนการ ดำเนินงานมาปฏิบัติงานได้จริง และมีความคุ้มค่าทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล

3. การประเมินด้านความเหมาะสม

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 145) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเหมาะสม หมายถึง การประเมินเพื่อรับประกันว่าการประเมินทำได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามกฎหมาย มีการดำเนินการ ด้วยความรับผิดชอบตามจรรยาบรรณ มีการรายงานผลการประเมินอย่างเปิดเผยและมีการคำนึงถึงผู้ ประเมินและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมิน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2561 : 90) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเหมาะสม หมายถึง การประเมินข้อมูลหรือสารสนเทศตามที่ใช้ต้องการประเมิน เป็นไปตามหลักจริยธรรม และไม่ส่งผล กระทบในทางลบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน เคารพในสิทธิส่วนบุคคล

พิชิต ฤทธิ์จรูญ(2565 : 226) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเหมาะสม หมายถึง การ ประเมินที่ช่วยสร้างความมั่นใจหรือการรับประกันว่า การประเมินทำได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตาม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎหมาย ระเบียบ หลักจริยธรรม จรรยาบรรณและสอดคล้องกับสาธารณะ มีการคำนึงถึงผู้ประเมิน และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมิน

Stufflebeam & Madaus (1993 : 339 - 402) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเหมาะสม หมายถึง การประเมินที่สะท้อนความเป็นจริงว่าการประเมินส่งผลกระทบต่อคนจำนวนมาก ในรูปแบบใด โดยมาตรฐานการประเมินด้านความเหมาะสมต้องดำเนินการภายใต้ความถูกต้องตาม กฎหมาย หลักจริยธรรม และคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องในการประเมินและผู้ได้รับผลกระทบ จากผลการประเมิน

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การประเมินมาตรฐานด้านความเหมาะสม หมายถึง การ ประเมินเพื่อการสร้างความมั่นใจที่มีสารสนเทศที่ได้มีการประเมินที่คำนึงถึงผู้ประเมินและผู้ได้รับ ผลกระทบจากการประเมิน โดยไม่ขัดต่อตามกฎหมาย ระเบียบ หลักจริยธรรม หรือละเมิดสิทธิ มนุษยชน

4. การประเมินด้านความถูกต้อง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552 : 145) ให้ความหมาย การประเมินด้านความถูกต้อง หมายถึง การประเมินเพื่อรับประกันว่าการประเมินมีการใช้เทคนิคที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อสรุป ข้อค้นพบ และ สารสนเทศที่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

นพวรรณ ศรีเกตุ (2557:45-49) กล่าวว่า การประเมินมาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy standard) หมายถึง สิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นโดยเจตนาที่ว่าจะทำให้เกิดความแน่ใจว่าการ ดำเนินงานทางด้านการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศที่มีความสมบูรณ์เชื่อถือได้ นั่นคือจะต้องมีการ ดำเนินงานการประเมินอย่างครอบคลุม มีการรวบรวมข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของสิ่งที่ต้องการ ประเมิน และสารสนเทศที่ได้จากการประเมินจะต้องมีความเพียงพอทางเทคนิค วิธีดำเนินงานและ การตัดสินใจที่ได้กระทำลงไปจะต้องสอดคล้องสมเหตุสมผลกับข้อมูลของการประเมิน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2561 : 90) ให้ความหมาย การประเมินด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง การประเมินข้อมูลหรือสารสนเทศตามที่ผู้ใช้ต้องการประเมิน ที่มีจุดมุ่งเน้นความถูกต้องของ วิธีการประเมินวัดในสิ่งที่ต้องการวัด มีความน่าเชื่อถือของผู้ให้ข้อมูล และมีความถูกต้องที่เกิดจาก การวิเคราะห์ข้อมูล

พิชิต ฤทธิ์จรูญ(2565 : 227) ให้ความหมาย การประเมินด้านความถูกต้อง หมายถึง การ ประเมินที่ช่วยสร้างความมั่นใจหรือการรับประกันว่า การประเมินนั้นได้ดำเนินการตามหลักวิชาการที่ จะทำให้ได้สารสนเทศอย่างเพียงพอในการตัดสินใจคุณค่าของโครงการที่มุ่งประเมิน

Stufflebeam & Madaus (1993 : 339 - 402) ให้ความหมาย ให้ความหมาย การ ประเมินด้านความถูกต้อง หมายถึง การประเมินเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่ได้ เพื่อเกิดความ แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้เพียงพอ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา วิธีการดำเนินการและการ ตัดสินใจมีความสมเหตุสมผลกับข้อมูลการประเมิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การประเมินมาตรฐานด้านความถูกต้อง หมายถึง การประเมินเพื่อการสร้างความมั่นใจที่มีสารสนเทศที่ได้มีการดำเนินการตามหลักวิชาการ มีความน่าเชื่อถือ มีการให้ข้อมูลที่มากเพียงพอต่อการใช้ประกอบการตัดสินใจผลการประเมิน

โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์การประเมินใช้ในงานวิจัยนี้ 2 ด้าน คือด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแนะแนว

2.5.1.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแนะแนว

วิภา ชัยยะ (2552 : 89) ศึกษาการบริหารงานแนะแนวมิติใหม่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวมิติใหม่ และเพื่อหาแนวทางการบริหารงานแนะแนวมิติใหม่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงราย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนวและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยแนวทางในการบริหารงานแนะแนวมิติใหม่ พบว่า ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแนะแนวควรมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านโครงสร้างระบบงานแนะแนว ด้านบุคลากรแนะแนว ด้านงบประมาณ และด้านการจัดการแนะแนว สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนงานและปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย โดยเฉพาะงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการแนะแนว มีการนิเทศติดตามผล แสดงข้อคิดเห็นและปฏิทินการปฏิบัติงาน สรุปสภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

จินตนา เจตกาลบุญชู (2554 : 110) ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า 1. ด้านการเตรียมและการวางแผน มีแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการแนะแนว ดังนี้ ให้มีการประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมแนะแนว จัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร ครูให้มีความรู้ด้านการแนะแนว จัดประชุม และจัดทำปฏิทินโครงการ/กิจกรรมแนะแนว 2. ด้านการปฏิบัติตามแผน มีแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการแนะแนว ดังนี้ ให้มีการประสานงานขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน บุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน เป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ แนะนำการศึกษาต่อ จัดฝึกอบรม จัดประชุม มอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานแนะแนวให้ชัดเจนในการเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลนักเรียนให้เป็นระบบ ให้คำปรึกษา ติดตามนักเรียน จัดหาแหล่งทุนการศึกษา จัดประชาสัมพันธ์ติดตามข้อมูล ข่าวสาร

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัย หลากหลายวิธี และจัดสอนเพิ่มเติมในคาบซ่อมเสริม 3. ด้านการกำกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดตาม ประเมินผล และรายงาน มีแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการแนะแนว ดังนี้ ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามการดำเนินงาน โดยจัดให้มีการนิเทศอย่างน้อยปีการศึกษา ละ 1 ครั้ง และจัดประชุม รวบรวมปัญหา อุปสรรค และหาแนวทางแก้ไข 4.ด้านการปรับปรุงและพัฒนา มีแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการแนะแนว ดังนี้ ให้ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีแก่ครูแนะแนว จัดทำรายงานสรุปผลโครงการ/กิจกรรมแนะแนว และจัดประชุมเพื่อร่วมกันอภิปรายผลการจัดกิจกรรม

พรพลย์ อริยะศรีมัทธพย์ (2554 : 104) ศึกษาปัญหาและความต้องการการบริการแนะแนวของผู้บริหารการศึกษาและครูในโรงเรียนประถม สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามปัญหาและความต้องการการบริการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จากการศึกษาพบว่ามีปัญหาในการบริการแนะแนวของผู้บริหารการศึกษาและครู ในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการการบริการแนะแนวของผู้บริหารการศึกษาและครู อยู่ในระดับมาก ในด้านการบริการติดตามผล ด้านการรวบรวมข้อมูลรายบุคคล ด้านการบริการให้คำปรึกษา ด้านการจัดวางตัวรายบุคคล และด้านบริการสารสนเทศตามลำดับ

คณิศร์ จั๊บจิตต์ (2559 : 90-97) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน ซึ่งจำแนกตามประเภทของการบริหารงานแนะแนวดังนี้ คือ 1.ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงานแนะแนว คือ ผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผน เพราะการวางแผนถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถระบุเป้าหมายผลสำเร็จ หรือ ผลงานที่ต้องการออกมาได้อย่างชัดเจน 2. ด้านการจัดองค์การงานแนะแนว การศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนให้ความสำคัญต่อความสนใจของนักเรียนและเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการกำหนดทิศทางการแนะแนวของสถานศึกษาทำให้กระบวนการแนะแนวเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง เช่น การสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ซึ่งหน้าที่ของครูแนะแนวต้องเป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้คำปรึกษา และเป็นผู้ประสานงาน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนรู้จักและพัฒนาบุคลิกภาพ 3. ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนว พบว่า ครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวหรือบุคลากรที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานแนะแนว ควรได้รับการอบรมเพื่อเป็นการปรับความรู้ให้กับครูผู้สอนให้ความรู้มีการต่อยอดและพัฒนาให้เป็นปัจจุบัน 4. ด้านการอำนวยการในการบริหารงานแนะแนว พบว่า มีการจัดอบรมในด้านการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนวมากขึ้น 5. ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผล และประเมินผลที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว

ธีราภรณ์ สุ่มมาตย์ (2559 : 68) ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานตามแนวความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนวัดตะพงนอก สังกัดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมและโดยรายด้านอยู่ในระดับน้อย แนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามแนวความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือครูควรให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน และจัดทำบริการต่าง ๆ ด้านการแนะแนวที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน

ปนัดดา สิงโต (2563 : 55-58) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อหาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 248 คน ผลการศึกษาพบว่า มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนรายบุคคล การสำรวจและรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามแบบบันทึกข้อมูลโรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโดยตรงในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลนักเรียนในระบบสารสนเทศ และวิธีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการสำรวจและการรวบรวมข้อมูลนักเรียนให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบ ควรนำผลการสำรวจ และข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มาแปลผลเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ ให้สะดวกต่อการใช้งาน และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง
2. ด้านบริการสารสนเทศ โรงเรียนควรความร่วมมือของบุคคลภายนอกโรงเรียนในการให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนโรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจนในการประสานงานและสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกที่จะมาให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน การจัดข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา อาชีพ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียนและสังคมโรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการจัดข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาอาชีพ ความรู้ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน และวางแผนสำรวจความต้องการและความสนใจของนักเรียนควรจัดให้มีการรวบรวมข้อมูลข่าวสารในด้านการศึกษา อาชีพความรู้เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของนักเรียน และสังคม จากแหล่งสารสนเทศ ที่ทันสมัย และตรงกับความต้องการของนักเรียน การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ที่เป็นระบบ ระเบียบ ทันสมัย เหมาะสมกับนักเรียนในโรงเรียน โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโดยตรงในการ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียน จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้มีความทันสมัยและง่ายต่อการสืบค้น
3. ด้านบริการให้คำปรึกษา การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยเหลือ รับฟัง และให้กำลังใจนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรจัดอบรมให้กับครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยา การแนะแนว และวิธีการให้คำปรึกษาควรมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และการแนะแนวมาให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
4. ด้านการจัดวางตัวบุคคล โรงเรียนควรการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีโอกาสในการเรียน และประกอบอาชีพตรงตามความสามารถของตนเอง ควรจัดให้มีการวัดความสามารถและความถนัดของนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านที่

นักเรียนถนัด ควรจัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อ และแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียนเพื่อช่วยให้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนมีแนวทางในการเรียน และประกอบอาชีพตรงตามความสามารถของตนเองควรจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ในอาชีพต่าง ๆ โดยประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพนั้นโดยตรง ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับเทคนิควิธีการในการให้คำแนะนำการส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียนในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง ควรจัดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาเทคนิคที่เหมาะสมในการกระตุ้น ส่งเสริมและให้กำลังใจนักเรียนในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง 5. ด้านบริการติดตามผลโรงเรียนควรติดตามผลการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน การประกอบอาชีพของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานโดยตรง และมีการติดตามที่เป็นระบบควรมีการติดตามผลการเข้าศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษา มีการนำผลจากการติดตามการเข้าศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียนหลังสำเร็จการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อนำมาพัฒนาส่งเสริมนักเรียนต่อไป

สมเกียรติ เจษฎากุลทวี (2563: 276) ศึกษากระบวนการบริหารงานแนะแนวแบบมุ่งอนาคตในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ การศึกษาองค์ประกอบและสภาพการดำเนินงานตามองค์ประกอบ และแนวทางการพัฒนาของระบบการบริหารงานแนะแนวแบบมุ่งอนาคตในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีกลุ่มตัวอย่างคือครูแนะแนวในสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ผลจากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและข้อมูลย้อนกลับ สภาพปัจจุบันของการดำเนินการตามองค์ประกอบอยู่ในระดับดีมากในทุกด้าน และแนวทางการพัฒนาของระบบการบริหารงานแนะแนวแบบมุ่งอนาคตในสถานศึกษา ประกอบด้วยสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีร่วมกับการปฏิบัติงานตาม 5 ภาระงาน ที่สถานศึกษาปฏิบัติอยู่เดิมให้มากขึ้น ควรมีครูแนะแนวที่สำเร็จการศึกษาด้านการแนะแนวโดยตรง

2.5.1.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแนะแนว

Carolyn Ligth (2005 : 35-37) ศึกษาแนวทางการสนับสนุนผู้ให้บริการให้คำปรึกษาของโรงเรียน วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของผู้ให้บริการให้คำปรึกษาจากผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงการแนะแนวและบริการให้คำปรึกษาโรงเรียนในโรงเรียน จากการศึกษาพบข้อเสนอแนะ 10 ข้อที่ช่วยให้ที่ผู้ให้บริการให้คำปรึกษามีประสิทธิผลสูงสุด คือ 1.ควรสอบถามสภาพการดำเนินงานของการให้คำปรึกษาในทุกวัน 2. ทำความเข้าใจกับข้อบอขายภาระงานของผู้ให้บริการให้คำปรึกษา 3. ไม่ควรให้ผู้ให้บริการให้คำปรึกษารับผิดชอบนักเรียนเกินกำหนด 4. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและทิศทางการบริหารที่ชัดเจนผู้ให้บริการให้คำปรึกษา 5. ผู้บริหารควรเข้าใจว่าผู้ให้บริการให้คำปรึกษาเป็นผู้สนับสนุนนักเรียน ไม่ใช่คนวินัย 6. ส่งเสริมให้ผู้ให้บริการให้คำปรึกษาเข้าร่วมการประชุมระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติเพื่อเรียนรู้วิธีปรับปรุงบริการแนะแนว 7. ห้ามขัดโปรแกรมการให้คำปรึกษาของโรงเรียนในหมวด "อื่นๆ" 8. การช่วยเหลือนักเรียนเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ปกครอง และครูเป็นความพยายามของทีม 9. อ่าน "แบบจำลองระดับชาติของ ASCA: กรอบงานสำหรับโครงการให้คำปรึกษาโรงเรียน 10. จัดให้มีคณะกรรมการทบทวน ศึกษา และช่วยเหลือในการพัฒนาโครงการแนะแนว รวมทั้งผู้ปกครอง นักเรียน ครู สมาชิกในชุมชน

Secil eda ozkayran,aslihan yetis abali and Ahmet abali (2020 : 203-220) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อวิกฤตการณ์จัดการบริการแนะแนว โดยใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเมืองบาร์ดิงประเทศตุรกี โดยมีวัตถุประสงค์งานวิจัย คือ แนวทางการบริการแนะแนวของผู้บริหาร และครูในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ของสถานศึกษา เครื่องมือในการวิจัยได้แก่แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครู จากการศึกษาพบว่า ความร่วมมือระหว่างนักเรียน ครู และผู้อำนวยการโรงเรียนมีผลต่อการประสบความสำเร็จในการจัดการวิกฤตการณ์ของบริการแนะแนว ในมุมมองความคิดเห็นของครูพบว่า กระบวนการบริการแนะแนวประสบความสำเร็จเพียงบางส่วนเท่านั้น และเสนอว่าบริการแนะแนวควรมีการมีส่วนร่วมและความร่วมมือมากขึ้น ควรมุ่งเน้นการแก้ปัญหาในขณะที่จัดการกับปัญหา โดยบริการแนะแนวจะประสบความสำเร็จมากขึ้นหากพวกเขาเข้าถึงปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจัยที่ทำให้บริการแนะแนวยังไม่ประสบความสำเร็จ คือการขาดความร่วมมือและการสื่อสาร ระหว่างนักเรียน-ครู, ครู-ผู้ปกครอง, ครู-ครู, ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการรับรู้ความสำเร็จของบริการแนะแนวในการจัดการวิกฤตการณ์ คือ ความร่วมมือระหว่างนักเรียน-ครู นักเรียน-ผู้ปกครอง ครู-ผู้ปกครอง ผู้ปกครอง-การบริหารงาน และครูธุรการ-ครู และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแนะแนวผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นการศึกษาได้ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) ความสำเร็จของการบริหารงานแนะแนวเกิดจากการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และการสนับสนุนผู้ปฏิบัติของผู้บริหาร 2) ด้านการการบริหารงาน ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และแผนการดำเนินงานที่มีความชัดเจน มีการนิเทศติดตาม เพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา มีการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงาน โดยนำผลของการดำเนินงานที่ผ่านมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน 3) การจัดการบริการแนะแนวของสถานศึกษา ควรมีการจัดการให้มีความสอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน มีการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาให้การบริหารงานแนะแนวการศึกษาประสบความสำเร็จ และจากการศึกษาของผู้วิจัย ยังไม่พบว่ามีการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษา สบายอาชีพตามที่ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ

2.5.2.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ

สุวิทย์ ทวีทรัพย์ (2544 : 88) ศึกษาความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสระแก้วโดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือการศึกษาความต้องการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาต่อสายอาชีพ ความเข้าใจในสาขาวิชาชีพที่ต้องการเรียน และเหตุผลหรือแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสระแก้วด้วยการใช้แบบสอบถาม ความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสระแก้ว พบว่าเหตุผลหรือแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการเรียนสายอาชีพของนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจด้านความถนัด ความสนใจ คือ ความถนัดและสนใจในวิชาชีพต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เลือก ด้านเหตุผลส่วนตัว คือ อาชีพที่เลือกมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ด้านเกียรติยศชื่อเสียง คือ ความต้องการประกอบอาชีพที่สังคมและประเทศชาติกำลังต้องการ ด้านการเงิน คือ ทราบดีว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพ จะทำงานง่าย รายได้ดี และด้านบุคคล คือ การเลือกเรียนด้วยตนเอง

ปริยานุช สายธนู (2552 : 82) ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ การศึกษาและเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ที่จำแนกโดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่ามูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนคือ ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านหลักสูตร ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านค่าใช้จ่าย โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด และทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ณัฐพล แจ้งอักษร (2553 : 100) ศึกษาความต้องการและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการการวิเคราะห์จำแนก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมให้นักเรียนเลือกเรียนสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกศึกษาต่ออาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้นคือ 1. ปรับปรุงภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษา ควรมีการปรับปรุงภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษาที่ติดลบ เช่น ลดการทะเลาะวิวาทกันของนักศึกษาต่างสถาบัน เข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยให้พฤติกรรมของนักศึกษาในทางที่ดี เป็นต้นเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้นกับอาชีวศึกษา ปรับเปลี่ยนมุมมองของสังคมให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีวศึกษา 2. ส่งเสริมให้นักเรียนค้นหาความถนัดของตนเองก่อนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนแนวทางการส่งเสริมให้นักเรียนค้นพบความถนัดของตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองรับรู้ถึงความถนัดที่นักเรียนมีใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับต่อไป 3. ประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจเรื่องการศึกษาอาชีวศึกษากับนักเรียนและผู้ปกครองอย่างทั่วถึงประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีวศึกษาให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อเข้าศึกษาสายอาชีวศึกษา จำนวนความต้องการแรงงานด้านอาชีวศึกษา โดยเพิ่มปริมาณการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง 4. รับประกันการมี

งานทำและรายได้เมื่อสำเร็จการศึกษาจัดสรรตำแหน่งรองรับนักศึกษาที่สำเร็จอาชีวศึกษาให้มีรายได้ที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดี มีความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อรับประกันเรื่องของอาชีพและผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล (2561 : 45) ศึกษาแนวทางการเพิ่มสัดส่วนการศึกษาต่ออาชีวศึกษาในจังหวัดสตูล เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มสัดส่วนการศึกษาต่ออาชีวศึกษาในจังหวัดสตูล โดยใช้แบบสอบถามประชากรประชุมสัมมนา ที่ประกอบด้วยการสอบถามข้อมูลทั่วไป ข้อเสนอในการปรับปรุงการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ข้อเสนอแนะเพื่อให้สถาบันอาชีวศึกษาในจังหวัดสตูลดำเนินการ ข้อเสนอแนะเพื่อสร้างเจตคติที่ดีให้กับผู้ปกครอง และข้อเสนอแนะอื่นที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรแนะแนวเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่นักเรียน ประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู ผู้ปกครอง และชุมชน เปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนวในโรงเรียน ปรับหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพให้กับนักเรียนเพิ่มมากขึ้น จัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิศึกษา 2) สถาบันอาชีวศึกษาในจังหวัดสตูล ควรแนะแนวให้กับนักเรียนในสถานศึกษาทุกสังกัดทุกแห่งอย่างทั่วถึง ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ปรับปรุงหรือเปิดหลักสูตรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด และความต้องการของสถานประกอบการ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสถาบันฝึกอาชีพระยะสั้นให้แก่ นักเรียนในสถานศึกษา บูรณาการแนวทางของศาสนาอิสลามในหลักสูตรการเรียนการสอน ให้นักศึกษาหรือศิษย์เก่าออกหน่วยบริการแก่ประชาชน พัฒนาสถาบันให้มีคุณภาพมากขึ้น จัดหาทุนการศึกษาแก่นักเรียนเรียนดีแต่ยากจน ทำ MOU ทวิศึกษากับสถานศึกษา เปิดสอนภาคสมทบ หรือในวันเสาร์-อาทิตย์จัดโควตาศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาให้กับนักเรียนทุกสังกัด มีหอพักให้กับนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล สร้างจุดเด่นของแต่ละสถาบัน 3) หน่วยงานที่กำกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (1) ให้มีการประสานความร่วมมือทั้งในชั้นกำหนดนโยบาย และขับเคลื่อนงานให้สอดคล้องกัน (2) ให้ความรู้ข้อมูล ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการเรียนอาชีวศึกษาให้กับผู้ปกครอง (3) สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครอง (4) ทำ MOU กับสถานประกอบการในการรับนักศึกษา เข้าทำงาน (5) มีการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการสร้างเจตคติที่ดีให้แก่ผู้ปกครอง (6) จัดทุนการศึกษา และทุนเพื่อประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียนอาชีวศึกษา (7) กระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มสถานประกอบการ 4) ภาคเอกชน (1) สนับสนุนสถานที่ในการฝึกประสบการณ์ (2) ขยายตลาดแรงงาน

นิชานันท์ ปักกระณา (2562 : 103-106) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางการส่งเสริมการศึกษาต่ออาชีวศึกษา โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 13 โดยใช้การสัมภาษณ์เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่ออาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาต่ออาชีวศึกษาของนักเรียนในเขตตรวจราชการที่ 13 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 ด้านภูมิหลัง ประกอบด้วย ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรและสาขาวิชาในสายอาชีพ ปัจจัยที่ 2 ด้านความคาดหวังต่ออาชีพในอนาคต ประกอบด้วย ความคาดหวังหลังสำเร็จการศึกษาในการประกอบอาชีพ ปัจจัยที่ 3 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านอิทธิพลบุคคล ประกอบด้วยอิทธิพลจากโรงเรียนและครู ปัจจัยที่ 4 ด้านภาพลักษณ์และชื่อเสียงของสถาบัน ประกอบด้วย สถาบันที่ได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน และความโดดเด่นทางด้านวิชาชีพของสถาบัน และการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา พบว่า ด้านความสนใจในสายอาชีพ 1) สถานศึกษาควรสำรวจความสนใจในสายอาชีพและเป้าหมายของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ 2) สถานศึกษาควรมีข้อมูลเชิงลึกของนักเรียนเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนและหาแนวทางให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและความสามารถ 3) พัฒนาระบบการแนะแนวเชื่อมโยงให้เด็กได้สัมผัสประสบการณ์ตรงจากการฝึกอาชีพต่าง ๆ 4) มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคาดหวังต่ออาชีพในอนาคต ประกอบด้วย การส่งเสริมให้มีมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะ ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในกระบวนการทำงานและมีความรับผิดชอบกับงานที่ทำ 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการทำงาน และวางแผนอนาคตเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 3) มีหลักสูตรวิชาเพิ่มเติม ให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ ด้านอิทธิพลจากโรงเรียนและครู ประกอบด้วย 1) ควรแผนงานความร่วมมือสำหรับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพเพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบ 2) ควรดำเนินการบริการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพเป็นขั้นตอนคือ ก่อนการศึกษา ระหว่างศึกษาต่อสายอาชีพ และหลังจากการจบการศึกษาสายอาชีพ และมีการติดตามผลการประกอบอาชีพและการทำงานของนักเรียน

2.5.2.2 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ

Thenmozhi (2018 : 20-23) ศึกษากลยุทธ์การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โดยเสนอกลยุทธ์การแนะแนวการศึกษาสายอาชีวดังต่อไปนี้ บริการแนะแนววิชาชีพควรอาศัยหลักการของความแตกต่างของแต่ละคน ต้องใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกันเพื่อตอบสนองความต้องการด้านอาชีพของนักเรียนแต่ละคน บุคคลจำเป็นต้องเข้าใจมุมมองทั้งหมดของอาชีพที่เขาได้ตัดสินใจที่จะเตรียมตัวให้พร้อม บริการแนะแนววิชาชีพต้องตอบสนองความต้องการวิชาชีพของนักเรียนทุกคน การคัดเลือกอาชีพเฉพาะเจาะจงไม่ได้จำกัดอยู่ที่การตัดสินใจที่กำหนดไว้เพียงครั้งเดียว แต่เป็นกระบวนการที่ขยายระยะเวลา โดยมีปัจจัยทางสังคมและส่วนบุคคลหลายประการ อาชีพต้องมองว่าเป็นแหล่งรายได้ของประชาชนและเป็นแหล่งสำคัญของการตอบสนองความต้องการและการปรับปรุงความสามารถ ความสามารถและผลประโยชน์ให้ดียิ่งขึ้น จากการศึกษาพบว่า การแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเวลาและความต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน ซึ่งในปัจจุบันประเทศอินเดียยังขาดการแนะแนวทางการศึกษาและด้านวิชาชีพ ซึ่งทำให้ไม่สามารถจัดบริการแนะแนวให้แก่บุคคลหรือกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Isa ado abubakar (2019: 34) ศึกษาบริการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐคาโน ประเทศไนจีเรีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามทางจิตวิทยา มีผลการศึกษาพบว่าครูแนะแนวมีส่วนช่วยให้นักเรียนค้นพบความถนัด

ความสามารถ จุดแข็งของตนเอง และรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนเลือกเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วางแผนอาชีพที่เหมาะสม มีการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ ซึ่งจากการศึกษาพบข้อสังเกตว่านักเรียนหญิงมีการวางแผนการศึกษาและการประกอบอาชีพดีขึ้น โดยสรุปได้ว่าครูแนะแนวมีบทบาทในการวางแผนการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงบริการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการศึกษาในอนาคต

Antelm lanzat (2020 : 9) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้และอาชีพศึกษาในระดับมัธยมศึกษา งานวิจัยกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับการเลือกอาชีพของนักเรียนที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในสเปน การศึกษาได้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่าง 590 คน จากเมืองวาเลนเซีย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามทางเลือกอาชีพ ของ Honey-Alonso ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะของนักเรียนเป็นแบบไตร่ตรอง ตามด้วยรูปแบบเชิงรุกเชิงปฏิบัติ และเชิงทฤษฎี พบว่านักเรียนที่มีรูปแบบการไตร่ตรองเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีต่อไป อย่างไรก็ตาม นักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกหรือเชิงปฏิบัติเลือกการฝึกอบรมสายอาชีพ สรุปได้ว่าการตระหนักรู้ถึงรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการชี้แนะแนวทางให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษา

Burak aysicek (2020: 834) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับบริการแนะแนววิชาชีพที่ดำเนินการในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วัตถุประสงค์ในการศึกษาคือการวิเคราะห์บริการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพในมุมมองของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา 3 แห่ง ด้วยการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามการประเมินบริการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความเห็นว่าการจัดบริการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพในโรงเรียนมีไม่เพียงพอ โดยนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าปัญหาหลักของนักเรียนคือมีความเข้าใจในเรื่องการศึกษาต่อสายอาชีพในระดับน้อยและมีความคาดหวังที่จะได้รับการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อสายอาชีพ

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อสายอาชีพผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นการศึกษาได้ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประกอบไปด้วยปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจด้านความถนัดความสนใจ คือ ความถนัดและสนใจในวิชาชีพต่าง ๆ ในประเภทวิชาที่เลือก ด้านเหตุผลส่วนตัว คืออาชีพที่เลือกมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ด้านเกียรติยศชื่อเสียง คือ ความต้องการประกอบอาชีพที่สังคมและประเทศชาติกำลังต้องการ ด้านการเงิน คือ ทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสายอาชีพ จะทำงานง่าย รายได้ดี ประกอบกับรายได้ของผู้ปกครอง และด้านบุคคล คือ การเลือกเรียนด้วยตนเอง ตามความถนัดและความสามารถ 2) การส่งเสริมผู้เรียนในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ พบว่า การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียน และผู้ปกครอง จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการหลายขั้นตอนในการดำเนินงาน มีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนค้นหา

ความสามารถและความถนัดของตนเอง และการสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครองผ่านการประชุม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ โดยครูแนะแนวต้องเข้ามาช่วยในการแนะนำและวางแผนการศึกษาร่วมกับนักเรียนและผู้ปกครอง 3) การประสานความร่วมมือของสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น พบว่าสถานศึกษาควรมีบทบาท ความสำเร็จความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษา ในการส่งเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมที่เป็นแนวทางสู่อาชีพ สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ดี

2.5.3.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับกับแนวปฏิบัติที่ดี

วิภาพร นิธิปรีชานนท์ (2554 : 277) ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ องค์ประกอบการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) และแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ด้วยการศึกษา สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการวิจัย การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจ การสื่อสารเพื่อการวิจัยโดยใช้เทคโนโลยี และการประสาน/สร้างเครือข่ายการวิจัยและการมีส่วนร่วม

วิริยา ท้าววัฒนะ (2557: 77) ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตร มีวัตถุประสงค์การวิจัยในการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคมและโรงเรียนสามงามชนูปถัมภ์เพื่อวิเคราะห์แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู จากทั้ง 2 โรงเรียนมีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ พบว่าแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนมีกระบวนการ 4 ขั้นตอนได้แก่ การเตรียมกรวางแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การประเมินติดตามผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การปรับปรุงดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

วิโรจน์ ไชยภักดี (2561 : 142) ศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและยืนยันผลของแนวปฏิบัติด้วยวิธีการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถามเพื่อยืนยันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานของโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาพิงบารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในด้านการบริหารงานวิชาการ มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 18 แนวปฏิบัติ ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 แนว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติ ด้านการบริหารงานบุคคล มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 13 แนวปฏิบัติ และด้านการบริหารงานบุคคล มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 25 แนวปฏิบัติ

2.5.3.1 งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกับแนวปฏิบัติที่ดี

Amanda and Donald (2016: 74) ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีทางองค์กรของโรงเรียน เขตชนบทที่ประสบความสำเร็จสูงในหุบเขาซานโจอาควินรัฐแคลิฟอร์เนีย วัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อตรวจสอบแนวปฏิบัติขององค์กรของโรงเรียนชนบทในหุบเขาซานโจอาควิน รัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งมีการดำเนินการสอนที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อย โดยมีวิธีการวิจัยในรูปแบบผสมผสาน ด้วยการแฝงตัวลงสนามวิจัย และสัมภาษณ์ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บังคับบัญชาในระดับอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติที่ดีขององค์กรของโรงเรียนชนบทในหุบเขาซานโจอาควิน รัฐแคลิฟอร์เนีย คือ 1. การเน้นการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 2. การติดตามและการตัดสินใจโดยการใช้ข้อมูลสะสม 3. การจัดเรียงหลักสูตร การสอนการวัดและประเมินผล 4. ความเป็นผู้นำด้านการสอนที่แข็งแกร่ง 5. ชุมชนมีการเรียนรู้ร่วมกัน

Mitchell Stengel, Leah Nolan, David Donnack, Wesley Skym, and Anna M. Wright. (2019 : 111-118) ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับการสอนอภิปรายของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานหลักสูตรแกนกลาง เพื่อนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับครูมัธยมศึกษาเพื่อสอนให้นักเรียนมัธยมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางใน 10 ประเด็น จากการศึกษาพบว่า การอภิปรายทางด้านการสอนเป็นโอกาสในการเรียนรู้ที่ดีเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียนและครู ซึ่งมีความจำเป็นเป็นอย่างมากที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างถูกต้องเพื่อเข้าร่วมการอภิปราย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอภิปรายด้านการสอนช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยเพิ่มการเรียนรู้ของพวกเขา ดังนั้นแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเหล่านี้จึงทำให้ครูมีวิธีเตรียมความพร้อมอย่างชัดเจนในการสื่อสารในการอภิปราย นอกจากนี้ การสอนนักเรียนให้เข้าร่วมการอภิปรายทางด้านการสอนอย่างมีประสิทธิภาพยังวางรากฐานสำหรับการปฏิบัติตามมาตรฐานการพูดและการฟังในชั้นเรียน การสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีประสิทธิภาพ

Iva Evry Robiyansah ,Mudjito, Murtadlo (2020 : 84) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนแบบเรียนรวมของโรงเรียนปาสูรวน ประเทศอินโดนีเซีย โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีของรูปแบบการดำเนินการศึกษาแบบเรียนรวมโดยมีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ผลการศึกษาพบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดการดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบเรียนรวมคือ นักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ และปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านกระบวนการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียน โดยมีแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 3 ขั้นตอน คือ การนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต

Laura M. Desimone & Michael S. Garet (2015 : 260) ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิชาชีพครูในสหรัฐอเมริกา ซึ่งทำการนำเสนอกรอบแนวคิดสำหรับการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้ของนักเรียน 5 ประการ ประกอบด้วย 1. การเน้นเนื้อหากิจกรรมที่เน้นเนื้อหาและวิธีการที่นักเรียนเรียนรู้เนื้อหานั้น 2. การเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเป็นโอกาสให้ครูได้สังเกต ผลตอบรับหรือผลงานของนักเรียนแทนการเรียนรู้แบบบรรยาย 3. ความสอดคล้องของเนื้อหา เป้าหมาย และกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตร และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน 4. ระยะเวลาที่เหมาะสม ควรจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง 5. การมีส่วนร่วม ร่วมกัน การพัฒนาวิชาชีพครูควรจัดกลุ่มครูที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อร่วมสร้างชุมชนการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ในการนำแนวปฏิบัติที่ดีมาใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่น พบว่าแนวปฏิบัติที่ดีทั้ง 5 ประการยังไม่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมและใช้อย่าง รมัดระวังเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิชาชีพครูในสหรัฐอเมริกาต่อไป

การศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้านแนวปฏิบัติที่ดีผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นการศึกษาได้ ดังนี้

แนวปฏิบัติที่ดีคือขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จและสามารถเป็นตัวอย่างให้กับผู้อื่นได้ ซึ่งมีวิธีการได้มาซึ่งแนวปฏิบัติที่ดีอย่างหลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การถอดบทเรียน การสังเคราะห์เอกสาร โดยมีการดำเนินการที่มีรูปแบบการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นขั้นตอน และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกันการได้มาซึ่งแนวปฏิบัติที่ดีสามารถทำได้โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการ สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน การศึกษาเอกสารเพื่อถอดบทเรียน โดยหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการ ยืนยันแนวปฏิบัติที่ดีด้วยการประเมิน และการนำแนวปฏิบัติที่ดีไปทดลองใช้กับประชากรอื่น ๆ และพบว่าแนวปฏิบัติที่ดีของเรื่องหนึ่ง อาจไม่ใช่แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับทุกเรื่อง จึงจำเป็นต้องมีการศึกษา และยืนยันผลซ้ำต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อสร้างแนวปฏิบัติ และตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยมีวิธีการดำเนินงานวิจัย 3 ขั้นตอน คือ

3.1 ถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.2 สร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.3 ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

โดยแต่ละขั้นตอนมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการถอดบทเรียน

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการถอดบทเรียนคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูแนะแนว 1 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ 1 คน รวมจำนวนโรงเรียน 6 โรงเรียน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 18 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยมีเกณฑ์คัดเข้า (Inclusion Criteria) 2 ระดับดังนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกสถานศึกษาของกลุ่มของผู้ให้ข้อมูลหลักใช้การเลือกสถานศึกษาแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์คัดเข้าดังนี้

1.1 สถานศึกษาที่มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (MOU) จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง หรือ สถานศึกษาที่มีการให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเข้าแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 2 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 สถานศึกษาที่มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละ 40 ขึ้นไป โดยการใช้ข้อมูลย้อนหลัง 2 ปีการศึกษา ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวน สถานศึกษา อาชีวศึกษาที่ ทำบันทึก ข้อตกลง (MOU)	สถานศึกษาที่มีการให้ สถานศึกษาสังกัด สำนักงาน คณะกรรมการการ อาชีวศึกษาเข้าแนะ แนวการศึกษาต่อสาย อาชีพอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลา 2 ปี	จำนวน นักเรียนที่เข้า ศึกษาต่อใน ระดับ อาชีวศึกษา (คิดเป็นร้อย ละ)
จังหวัดชลบุรี				
1.	โรงเรียนอ่างศิลาพิทยาคม	3	/	62.67
2.	โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยา	-	/	57.06
3.	โรงเรียนพานทองสหอาชีพ	1	/	54.49
จังหวัดระยอง				
1.	โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ	1	/	44.92
2.	โรงเรียนมาตาทุจดพันธ์พิทยาคาร	2	/	43.86
3.	โรงเรียนนิคมวิทยา	1	/	40.92

2. เกณฑ์คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักเป็น 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือก คือ มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 2 ครูแนะแนว หรือ ผู้รับผิดชอบด้านงานแนะแนว จำนวน 1 คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือก ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนวการศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี หรือ
2. จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาการแนะแนว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่ 3 ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ จำนวน 1 คน โดยมีเกณฑ์คัดเลือก คือ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในระดับชั้นปีที่ 1 ของหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยมี 2 ชุด ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ชุด 1 สำหรับ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูแนะแนว หรือผู้รับผิดชอบด้านงานแนะแนว ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก มีลักษณะเป็นการตอบแบบสั้น ประกอบด้วยชื่อ สurname อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ประกอบด้วยประเด็นคำถามดังนี้ (1) ประเด็นคำถามด้านกระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ 6 ประเด็น จำนวน 19 ข้อคำถาม และ (2) ประเด็นคำถามด้านผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ 1 ประเด็น จำนวน 1 ข้อคำถาม

2. แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 สำหรับ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก มีลักษณะเป็นการตอบแบบสั้น ประกอบด้วยชื่อ สurname อายุ ระดับการศึกษา สาขาที่กำลังศึกษาสถาบันการศึกษาเดิมที่สำเร็จการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยมีประเด็นคำถามด้านการจัดระบบบริหาร และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน จำนวน 1 ข้อ และประเด็นคำถามด้านการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนจำนวน 6 ข้อ

โดยผู้วิจัยสามารถแสดงประเด็นคำถามและข้อคำถามในการสัมภาษณ์ของแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 และแบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 โดยจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผู้ให้ข้อมูลโดยจำแนกตามประเด็นการตอบคำถาม

ประเด็นที่	ข้อความคำถาม	ผู้ให้ข้อมูล		
		ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
1. ด้านกระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ				
1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	1. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในอนาคตอย่างไร	✓	✓	
	2. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดวิธีการสำคัญ ในการประเมินทางเลือก และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ อย่างไร	✓	✓	
	3. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ อย่างไร	✓	✓	
	4. ท่านคิดว่ามีปัจจัยสำคัญใดที่สนับสนุนให้โรงเรียนของท่านดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ บรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด และควบคุมปัจจัยเหล่านั้นอย่างไร	✓	✓	
1.2 ด้านการจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	5. โรงเรียนของท่านมีขั้นตอนหรือกระบวนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร	✓	✓	
	6. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร	✓	✓	
	7. โรงเรียนมีการนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมาใช้ประกอบการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร	✓	✓	✓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็นที่	ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล		
		ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
1.3 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	8. โรงเรียนของท่านมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้แก่ นักเรียน ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไร	✓	✓	✓
1.3.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน	9. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการสร้างความรู้และความตระหนักให้ผู้เรียนรับทราบถึงหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพด้วยวิธีใด	✓	✓	✓
1.3.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้	10. โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมหรือการจัดบริการแนะแนวการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างไร	✓	✓	✓
1.3.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ	11. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจศึกษาต่อและประกอบอาชีพอย่างไร	✓	✓	✓
1.3.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ	12. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่การประกอบอาชีพที่สนใจอย่างไร	✓	✓	✓
1.3.5 ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก	13. โรงเรียนของท่านมีการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพอย่างไร	✓	✓	✓
1.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	14. โรงเรียนของท่านมีขั้นตอนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร	✓	✓	
	15. โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบผลการดำเนินการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ในลักษณะใด	✓	✓	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ประเด็นที่	ข้อความ	ผู้ให้ข้อมูล		
		ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน
	16. โรงเรียนของท่านมีการ กระบวนการพัฒนาปรับปรุง การ ดำเนินงานการแนะแนวสายอาชีพ ใน ลักษณะใด	✓	✓	
1.5 การรายงานผล การดำเนินงานตาม ระบบการแนะแนว การศึกษาสายอาชีพใน โรงเรียน	17. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำ เอกสารแสดงผลการดำเนินงานตาม เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของ ระบบการแนะแนวสายอาชีพ อย่างไร	✓	✓	
	18. โรงเรียนของท่านมีการนำผลผล ความพึงพอใจและสารสนเทศต่าง ๆ มา ใช้ประกอบการปรับปรุงการดำเนินงาน การแนะแนวสายอาชีพอย่างไร	✓	✓	
1.6 การพัฒนาระบบ การแนะแนวการศึกษา สายอาชีพในโรงเรียน อย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืน	19. โรงเรียนของท่านมีการนำผลการ ประเมินการดำเนินงานแนะแนว การศึกษาสายอาชีพไปใช้ปรับปรุงการ จัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ อย่างไร	✓	✓	
2. ผลการดำเนินงาน และประโยชน์ที่ได้รับ	20. โรงเรียนของท่านมีผลและประโยชน์ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานการแนะแนว การศึกษาสายอาชีพในทางตรงและ ทางอ้อมอย่างไร	✓	✓	

3.1.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง
โครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีการดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแนะแนว
การศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

2. กำหนดประเด็นคำถามการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว และนักเรียน

สร้างแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างตามกรอบคิดการบริหารงานการแนะแนวการศึกษา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์เพื่อการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ขึ้นต้นการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ชุด เสนอต่อให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของคำถาม และความครอบคลุมของประเด็นที่ศึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ชุด เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของข้อคำถามและประเด็นที่ศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านดังนี้

4.1 รศ.ดร. อัจฉรา นิชมาภา อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.2 ผศ.ดร.มนตา ตูลย์เมธากการ อาจารย์ประจำภาควิชาวัด ประเมิน และวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.3 รศ.ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4.4 นายบุญลือ คำถวาย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.5 นายดำรงค์ ศรีอร่าม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านค่าย และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (บุญจันทร์ สีสันต์. 2563 : 87) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของตัวแปร

$\sum R$ คือ คะแนนรวมของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเกณฑ์การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Congruency : IOC) ของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

ให้คะแนน + 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน - 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับนิยามศัพท์

โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้ โดยผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC) มีค่าความสอดคล้องที่ 0.80– 1.00 ดังปรากฏในภาคผนวก ค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ชุด ให้อาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของคำถาม และความครอบคลุมของประเด็นที่ศึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. จัดทำต้นฉบับของแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ชุด และตรวจทานความถูกต้อง มอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนการนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งบุคคล ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ได้แก่ ผู้บริหาร และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกเรียนต่อสายอาชีพ

3.1.5.1 วิธีการเข้าถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การเข้าถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- (1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษา กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร และ ครูแนะแนว
 - (1.1) ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยแบบสัมภาษณ์จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 6 โรงเรียน
 - (1.2) ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
 - (1.3) ผู้วิจัยนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
 - (1.4) ผู้วิจัยสัมภาษณ์และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
- (2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษา กลุ่มที่ 2 นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกเรียนต่อสายอาชีพ
 - (2.1) ประสานงานไปยังเครือข่ายครูแนะแนวในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อสอบถามข้อมูลการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ
 - (2.2) ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยแบบสัมภาษณ์จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 6 โรงเรียน
 - (2.3) ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มที่ 2
 - (2.4) ผู้วิจัยนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
 - (2.5) ผู้วิจัยสัมภาษณ์และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
 - (2.6) ผู้วิจัยส่งเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูล จากการสัมภาษณ์และส่งผลการสังเคราะห์ข้อมูลกลับไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและสภาพที่เป็นจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์แบบสรุปอุปนัย (Induction Analysis) เป็นการตีความสร้างข้อสรุปข้อมูล จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม จากข้อมูลตั้งแต่ 2 ชุดขึ้นไปจากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและทำการสรุป หากข้อสรุปดังกล่าวยังไม่ได้รับการยืนยันก็ถือว่าเป็นผลที่ได้เป็นสมมุติฐาน โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ตามแนวคิดของ สุกางค์ จันทวานิช (2553 : 82)

3.1.7 การตรวจสอบข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจดบันทึกแล้ว เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ เป็นไปด้วยความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าจะสามารถตอบปัญหาของการวิจัยหรือไม่ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลโดยพิจารณาข้อมูลที่เก็บมาตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

การตรวจสอบความตรงภายใน (Internal Validity)

การทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนด มุมมอง กรอบแนวคิด รวมถึงทฤษฎีไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นการจัดอคติในการทำวิจัย นอกจากนี้การมีส่วนร่วมในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลมาตลอด ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างถูกต้องเพราะได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การจดบันทึก อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความตรงภายในมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Technique) ดังนี้

1. การตรวจสอบด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือการพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน คือถ้าบุคคลกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การตรวจสอบจากแหล่งบุคคลมากที่สุด โดยการสอบถามกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างบุคคลจากผู้บริหารหรือหัวหน้าส่วนงานที่รับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน รวมถึงการใช้วัน-เวลาในการสัมภาษณ์ที่ต่างกัน แต่ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเดียวกันในการสัมภาษณ์และสังเกตข้อมูล จึงเป็นการช่วยยืนยันข้อมูลที่ได้รับว่ามีความถูกต้อง เหมือนกันหรือต่างกันหรือไม่

3.2 การสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง

3.2.1 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยนำมาวิเคราะห์และจัดทำเป็นร่างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีๆ คือ แบบบันทึกการสัมภาษณ์กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพโดยนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามประเด็นต่อไปนี้

1. ที่มาและความสำคัญ
2. เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี
3. กระบวนการดำเนินงานการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ
4. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ตามขั้นตอนดังนี้ 1. การจัดระเบียบข้อมูล. 2. การทำดัชนีข้อมูลหรือกำหนดข้อมูล 3. การกำจัดข้อมูลหรือสร้างข้อสรุปชั่วคราว 4. การสร้างบทสรุป และ 5. พิสูจน์ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนใช้เป็นข้อมูลสำหรับการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์หาความขัดแย้งหรือความสอดคล้องของข้อมูล

2. จัดทำเป็นร่างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3. ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามแนวความคิดของ Stufflebeam & Madaus (2014 : 399-402) โดยมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

3.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร จำนวน 161 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รวมจำนวนโรงเรียน 45 โรงเรียน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากรางของ Krejcie & Morgan (1970:607-608) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบสัดส่วนแบบสัดส่วน (Proportional Allocation) ประกอบด้วย

ตารางที่ 3.3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	90	67
ครูแนะแนว	45	33
รวม	135	100

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็น แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่มีต่อแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ใน 2 ประเด็นคือ ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้

โดยมีการให้เกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละประเด็นตามแนวคิดของ Likert (บุญจันทร์ สีสันต์ .2563: 70) ดังนี้

คะแนน	ระดับความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

3.3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลับไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าการประเมินตามแนวคิดของ Stufflebeam & Madaus
2. ดำเนินการสร้างแบบประเมินให้ครอบคลุมแนวคิดการประเมิน ด้านการใช้ประโยชน์ด้านความเป็นไปได้
3. นำแบบประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของข้อคำถามและประเด็นที่ศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านดังนี้
 - 4.1 รศ.ดร. สุเมธ งามกนก อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา
 - 4.2 ผศ.ดร.มนตา ตูลย์เมธากการ อาจารย์ประจำภาควิชาวัด ประเมิน และวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 4.3 รศ.ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 นายบุญลือ คำถวาย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.5 นางสาวศมณณ์ญา บุญประสพ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5. นำผลการประเมินที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Congruency) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาใช้ และนำข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.5 มาปรับปรุง (บุญจันทร์ สีสันต์. 2563 : 87) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ **IOC** คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามของตัวแปร
 $\sum R$ คือ คะแนนรวมของผู้เชี่ยวชาญ
N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยเกณฑ์การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Congruency : IOC) ของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

ให้คะแนน + 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์
 ให้คะแนน 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์
 ให้คะแนน - 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงกับนิยามศัพท์

โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงเชิงเนื้อหาสามารถนำไปใช้ได้ โดยผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์ (IOC) มีค่าความสอดคล้องที่ 0.80 – 1.00 ดังปรากฏในภาคผนวก ค

6. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง

7. ปรับปรุงแบบประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.3.3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้ประเมิน 4 ด้านกลับสู่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ส่งถึงกลุ่มผู้ประเมิน

2. ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างพร้อมด้วย แบบประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 100 ฉบับ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

3. ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมเอกสารตอบกลับจากผู้ประเมินจำนวน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ และสรุปข้อมูลผลการประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3.3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ (Percentage) (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2558: 235) โดยมีสูตรดังนี้

$$PCT = \frac{N_i}{N_t} \times 100$$

เมื่อ PCT แทน ค่าร้อยละ
 N_i แทน จำนวนส่วนย่อยที่ศึกษา
 N_t แทน จำนวนส่วนใหญ่ทั้งหมด

2. การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) (บุญจันทร์ สีสันต์. 2563: 104) มีสูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนนในชุดข้อมูล
n	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามแนวทางของ บุญจันทร์ สีสันต์ (2563:104) ดังนี้

คะแนน	ความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้
4.50 - 5.00	ระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	ระดับมาก
2.50 - 3.49	ระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ระดับน้อย
1.00 - 1.49	ระดับน้อยที่สุด

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) (บุญจันทร์ สีสันต์. 2563: 106-107) มีสูตรดังนี้

$$s = \sqrt{\frac{\sum(x-\bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	S	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\sum	แทน ผลรวม
	X	แทน คะแนนแต่ละตัวในชุดข้อมูล
	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนในชุดข้อมูล
	n	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด (ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง)

3.3 การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดำเนินการด้วยการให้เกียรติ และคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูลหลักทุก ๆ ท่าน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้สอบถามความสมัครใจในการให้ข้อมูลการสัมภาษณ์และบันทึกต่าง ๆ โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงความมุ่งหมายของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ขออนุญาตจดยละเอียดจากการสัมภาษณ์ บันทึกเสียงและภาพ ขณะสัมภาษณ์ ระยะเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้ละเว้นการระบุตัวตน ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง หรือข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยดำเนินการขอจริยธรรมในการวิจัยครั้งนี้ รหัสโครงการ EC-KMITL_65_113 และทำหนังสือเพื่อขออนุญาตในการสัมภาษณ์ บันทึกเสียง และภาพทุกครั้ง รวมถึงการการทำแบบตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีๆ ผู้ให้ข้อมูลมีอิสระในการให้ข้อมูลอย่างเต็มที่ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีสิทธิ์ตอบคำถามหรือไม่ก็ได้ เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติมจนเข้าใจในคำถาม โดยให้เวลาคิดทบทวนก่อนตัดสินใจตอบคำถามหลังจากให้ข้อมูลไปหรือในระหว่างการให้ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลหลักมีสิทธิ์ที่จะยุติการให้ข้อมูลเมื่อมีข้อสงสัย โดยผู้วิจัยจะไม่นำผลไปรวมในส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเรื่องในการเก็บรักษาความลับของข้อมูลผู้วิจัยเก็บไว้อย่างปลอดภัย ดังนั้นข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาด้านวิชาการเท่านั้น



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อสร้างแนวปฏิบัติและตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.2 ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.3 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.1 ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง

ผู้วิจัยแสดงผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์การบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยแต่ละตอนมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวการศึกษา จำนวน 6 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโท มีประสบการณ์ทำงานในการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 เป็นนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และกำลังศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐบาล และเอกชน จำนวน 6 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์การบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วนคือ 1. กระบวนการดำเนินงานการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ และ 2. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

1. กระบวนการดำเนินงานการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ในประเด็นกระบวนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ประกอบด้วย 6 ประเด็น ดังนี้ 1. การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน 2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน 3. การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน 4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน 5. การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน และ 6. การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และ โดยแต่ละประเด็นมีผู้ให้ข้อมูลหลักและผลการสัมภาษณ์ดังนี้

1.1 กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน

ในประเด็นการกำหนดเป้าหมายกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ประเด็นย่อย โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้บริหาร และครูแนะแนว ซึ่งมีผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 การกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในอนาคต

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู ในประเด็นย่อยที่ 1 การกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในอนาคต พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดความสำเร็จของการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในอนาคตไว้ว่า เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมีความสนใจหรือความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ผู้เรียนจะต้องได้รับการส่งเสริมตามความสามารถและความถนัด ได้รู้จักอาชีพที่หลากหลาย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่เปิดทำการสอน โดยโรงเรียนต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคต ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวไว้ คือ เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนจะค้นพบตนเองและสามารถเลือกศึกษาต่อได้ตามความสนใจหรือความถนัดของตนเอง มีการวางแผนสำหรับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ โดยโรงเรียนเป็นผู้ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เลือกศึกษาตามความถนัดและความสนใจ” (สถานศึกษา A1)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“มีการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในอนาคต ไว้ในลักษณะของการให้แนวทางแก่นักเรียนตามความต้องการของการศึกษาต่อของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีโลกทัศน์เกี่ยวกับอาชีพอย่างกว้าง รู้จักอาชีพที่หลากหลายสามารถค้นหาอาชีพหรือสายการ เรียนที่เหมาะสมกับตนเองหลังสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” (สถานศึกษา A2)

“มีการกำหนดไว้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพมีความเข้าใจ ในสาขาและหลักสูตรอาชีพศึกษาที่ตนเองสนใจเลือกศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A3)

“กำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพคือการให้นักเรียนได้ รู้จักตนเอง เปิดโอกาสให้ตัวเองเลือกที่เรียนของตัวเองให้สำเร็จได้เรียนในสาขา ตามความถนัดและสนใจ เพื่อให้นำไปสู่การเลือกประกอบอาชีพในอนาคต” (สถานศึกษา A4)

“มีการกำหนดไว้ว่าเมื่อนักเรียนที่มีความสนใจที่จะศึกษา ต่อในหลักสูตรสายอาชีพ หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก็จะได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรที่นักเรียนตั้งเป้าหมายไว้” (สถานศึกษา A5)

“มีการเน้นการส่งเสริมผู้เรียนตามความสามารถและความถนัด โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนที่ ต้องการศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษามีแนวทางการเลือกสาขาหรือวิชาที่ตนเองสนใจ และช่วยให้ ผู้เรียนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A6)

ประเด็นย่อยที่ 2 การกำหนดวิธีการสำคัญ ในการประเมินทางเลือก และกำหนดขั้นตอนการ ปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู ในประเด็นย่อยที่ 2 การกำหนดวิธีการสำคัญ ในการ ประเมินทางเลือก และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ ดังนี้ ในการกำหนดวิธีการสำคัญ ในการประเมินทางเลือก และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนว การศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนจะมีการร่วมมือจากทุกฝ่ายในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน โดยมีแนวทางในการดำเนินงานตามความต้องการของผู้เรียน เน้นการดำเนินงานที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จัก ตนเองและพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มีการเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนว การศึกษา โดยมีการกำหนดเป็นปฏิทินการดำเนินกิจกรรมที่ชัดเจน และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ เพื่อให้สามารถตรวจสอบ พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้อยู่เสมอ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการกำหนดวิธีการสำคัญไว้ คือ การจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมเด็กเป็นคนสำคัญที่สุด จะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ครูจะต้องเป็นสนับสนุนชี้แนะแนวทาง ในการ เลือกศึกษาตามความถนัดและความสนใจ มีการตรวจสอบ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่าง สม่าเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่นสถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนว” (สถานศึกษา A1)

“มีกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในแต่ละช่วงเวลามีการสำรวจความต้องการของนักเรียนใน การที่จะศึกษาต่อสายอาชีพ โดยการแบบทดสอบทางการศึกษาต่อสายอาชีพ ซึ่งคุณครูแนะแนวของ โรงเรียนจะให้ทำในช่วงแนะแนว” (สถานศึกษา A2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานไว้เพื่อมีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานในส่วนต่าง ๆ และการปฏิบัติงานตามช่วงเวลาที่กำหนดในปฏิทิน” (สถานศึกษา A3)

“ฝ่ายบริหารจะมีการร่วมกันกำหนดแผนการดำเนินงานร่วมกันกับงานแนะแนว ในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีความครบถ้วน” (สถานศึกษา A4)

“วิธีการสำคัญของเราก็คือการทำให้เด็กรู้จักตัวเองก่อน ทำให้นักเรียนรู้ว่าตนเองต้องการอะไร ถนัดแบบไหน จากนั้นก็ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของอาชีพในปัจจุบันซึ่งต้องมีการให้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ทันสมัยให้แก่ผู้เรียน” (สถานศึกษา A5)

“เน้นการส่งเสริมผู้เรียนตามแนวความสามารถของเป็นรายบุคคล พัฒนาเด็กตามศักยภาพของเขา ตามสมรรถนะของเขามากกว่า นั่นคือกลยุทธ์ของโรงเรียนในการพัฒนาของตัวบุคคล” (สถานศึกษา A6)

ประเด็นย่อยที่ 3 การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในประเด็นย่อยที่ 3 การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ มีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของผู้บริหารและงานแนะแนวการศึกษา ในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพตลอดปีการศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาในการขอเข้าแนะแนวการศึกษา และการส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระบบโควตาในสถาบันอาชีวศึกษา ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูแนะแนว ในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาต่อของนักเรียน เพื่อการวางแผนการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน มีการกำหนดกิจกรรมที่จะปฏิบัติในแต่ละช่วงพร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมดังกล่าว โดยเริ่มต้นจากการเก็บข้อมูลผู้เรียน สสำรวจผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยมีการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนของการบริการงานแนะแนว 5 ขั้นตอน” (สถานศึกษา A1)

“มีการกำหนดแผนการดำเนินงานของครูแนะแนวอย่างเป็นขั้นตอนด้วยการส่งแผนการดำเนินงาน แผนการสอนเพื่อให้ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนอนุมัติในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนตลอดจนการเปิดโอกาสให้สถานศึกษาอื่นเข้ามาแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียน โดยหากมีนักเรียนสนใจก็จะมีการจัดการแนะแนวให้กับนักเรียนเต็ม 100 %” (สถานศึกษา A2)

“ขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวจะประกอบไปด้วยการให้ครูแนะแนวดำเนินการแนะแนวให้กับนักเรียนในชั้นเรียน และการให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้กับนักเรียน และการพานักเรียนไปร่วมงานเปิดบ้านวิชาการที่สถาบันอาชีวศึกษา” (สถานศึกษา A3)

“ขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวจะเป็นไปในลักษณะการให้ครูแนะแนวดำเนินการแนะแนวให้กับนักเรียนในชั้นเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจในระดับพื้นฐานให้กับนักเรียนก่อน และเมื่อมีการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดต่อขอแนะแนวการศึกษาจากสถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาก็จะมีการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางอย่างหนึ่งให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A4)

“มีการกำหนดแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างฝ่ายวิชาการและงานแนะแนวในการวางแผนการปฏิบัติงานงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ในภาพรวมของการดำเนินงานภายในปีการศึกษา โดยครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การประสานงานกับสถาบันอาชีวศึกษาที่ติดต่อขอเข้ามาแนะแนวการศึกษา และการส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาที่มีการทำข้อตกลงร่วมกัน การสมัครคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระบบโควตา และการสมัครเข้าศึกษาต่อในรอบทั่วไปของนักเรียนที่ต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ” (สถานศึกษา A5)

“มีการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารและงานแนะแนวในการกำหนดแผนการดำเนินงานในแต่ละช่วงโดยจะมีปฏิทินการปฏิบัติงานหลักของงานแนะแนวและกิจกรรมย่อยในการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ตามช่วงเวลา 1 ปีการศึกษา” (สถานศึกษา A6)

ประเด็นย่อยที่ 4 การควบคุมปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้การดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ บรรลุเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู ในประเด็นย่อยที่ 2 ปัจจัยสำคัญใดที่สนับสนุนให้โรงเรียนของท่านดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ บรรลุเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด และควบคุมปัจจัยเหล่านั้นอย่างไร พบข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้ ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว สามารถแบ่งได้เป็นสองส่วน คือปัจจัยภายในของสถานศึกษา ได้แก่ ปัจจัยภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1. การร่วมวางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดแผนการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน สามารถควบคุมและติดตามผลดำเนินงานได้รวดเร็ว 2. บริบทและสภาพแวดล้อมของครอบครัวและโรงเรียนอยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับอิทธิพลทางความคิดและแรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษา 3. สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นด้านอาชีพให้กับนักเรียน มีการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษา และการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาในการรับนักเรียนเข้าศึกษา และปัจจัยภายนอก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้แก่แก่นักเรียนในสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบonline และon-site เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากรุ่นพี่ที่มาแนะแนวสำหรับเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และหากสถาบันอาชีวศึกษาไม่สามารถมาแนะแนวการศึกษาได้ สถานศึกษาก็จะมีการจัดกิจกรรมการแนะแนวในชั้นเรียนโดยประสานงานกับสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อขอรับข้อมูลประชาสัมพันธ์แก่นักเรียน ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีปัจจัยสนับสนุนทั้งจากปัจจัยภายในคือ การมีครูแนะแนวที่ตรงสาขา คอยปฏิบัติหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาแก่นักเรียน และปัจจัยภายนอกคือการมีสถาบันอาชีวศึกษา เข้ามาแนะแนวการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยมีการปฏิบัติงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่ตั้งเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไว้ตามลำดับ และมีการควบคุมด้วยการติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะเพื่อกันกรณีสถาบันอาชีวศึกษาไม่มาแนะแนวที่สถานศึกษา หรือมีสถาบันอาชีวศึกษาจำนวนมากติดต่อขอเข้าแนะแนวก็ จะมีการจัดช่วงเวลาให้ตามความเหมาะสม” (สถานศึกษา A1)

“โดยพื้นฐานคือนักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาต่อสายอาชีพเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เพราะ ผู้ปกครองและสภาแวดล้อมที่ตั้งอยู่กับแหล่งอุตสาหกรรม โรงเรียนจึงมีการจัดการแนะแนวการศึกษา ตามความสนใจของนักเรียน มีการให้สถาบันอาชีวศึกษา มาแนะแนวแนวการศึกษาให้กับนักเรียนที่มี ความสนใจ มีการให้นักเรียนไปร่วมกิจกรรมงานเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ เพื่อ เป็นการเปิดโลกทัศน์ทางอาชีพ” (สถานศึกษา A2)

“สถานศึกษาเองมีการเปิดหลักสูตรที่เน้นทางด้านอาชีพ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาใน ระดับชั้นมัธยมต้น ทำให้มีนักเรียนที่สนใจสามารถค้นพบตนเองได้จากการเรียนในแผนการเรียนนี้ และมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษา ในการให้โควตาในการ เข้าศึกษาต่อของนักเรียน” (สถานศึกษา A3)

“ปัจจัยในโรงเรียนเองก็จะมีในเรื่องของการให้ความสำคัญในเรื่องของการในการศึกษาต่อ สายอาชีพของผู้บริหาร และการให้ความร่วมมือจากคณะครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีปัจจัยจาก ภายนอกก็จะมีในส่วนของพวกสถาบันอาชีวศึกษาที่เข้ามาขอแนะแนวการศึกษา ซึ่งถ้ามาพร้อมกัน เยอะเราก็จะจัดให้นักเรียนเลือกเข้าฟังตามที่ตนเองสนใจ ถ้าในบางปีที่ไม่ได้มาที่โรงเรียน ก็จะมีการ นำข้อมูลจากสถาบันมาแนะนำให้นักเรียนผ่านช่วงโมงการจัดการเรียนการสอน” (สถานศึกษา A4)

“มีการสนับสนุนกระบวนการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนจากฝ่ายบริหาร ด้วย การทำข้อตกลงข้อตกลงร่วมกันกับสถาบันอาชีวศึกษา ที่จะสามารถส่งต่อให้นักเรียนที่มีความสามารถ ความถนัด หรือความสนใจ ในด้านสายอาชีพ มีการให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนวให้ความรู้กับ นักเรียนโดยเปิดโอกาสให้กับสถาบันที่มีการทำข้อตกลงร่วมกัน และสถาบันที่ไม่ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน หากสถาบันอาชีวศึกษาไม่ได้มาแนะแนวที่โรงเรียน ก็จะมีงานแนะแนวที่ดำเนินการแนะแนว การศึกษาให้กับนักเรียนในชั้นเรียนแทน” (สถานศึกษา A5)

“สถานศึกษามีการจัดให้มีการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบตัวเองตามความ สนใจและความถนัด มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รู้จักอาชีพที่หลากหลาย มีการพานักเรียน ไปเข้าร่วมงานเปิดบ้านวิชาการ และมีการเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาทำการแนะแนว การศึกษาต่อและหากสถาบันอาชีวศึกษาไม่สามารถมาแนะแนวที่โรงเรียนได้ก็จะมีการให้ติดต่อแนะ แนวผ่านระบบออนไลน์” (สถานศึกษา A6)

1.2 การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวในโรงเรียน

ในประเด็นการจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวใน โรงเรียนประกอบด้วยประเด็นย่อย 3 ประเด็น โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหารและครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 1-3 การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพในประเด็นย่อยที่ 3 โดยมีผลการสัมภาษณ์ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 1 ขั้นตอนหรือกระบวนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้ มีขั้นตอนหรือกระบวนการเก็บข้อมูล โดยมีการจำแนกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่ สื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสิ่งพิมพ์จะมีการจัดเก็บใส่แฟ้มเอกสาร มีการจัดทำทะเบียนรับหนังสือ ข้อมูลตัวเลขของการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนจะมีการเก็บรวบรวมโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยและจัดทำเป็นข้อมูลสถิติ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการเก็บข้อมูลการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ในรูปแบบสถิติการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพในแต่ละสาขา และสถาบันที่เลือกศึกษา โดยมีการจำแนกเป็นสาขา สถาบันที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อในแต่ละปีการศึกษา ในส่วนของโปสเตอร์แนะนำก็จะมีมีการจำแนกเป็นสถาบันอาชีวศึกษา และจัดเก็บเป็นสาขาวิชาเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ประกอบการศึกษา” (สถานศึกษา A1)

“มีการเก็บข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ไว้เป็นรูปเล่ม โดยแยกเป็นประเภท ประกอบด้วย ข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียน ข้อมูลหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ข้อมูลการคัดกรองความถนัดของนักเรียน” (สถานศึกษา A2)

“มีการเก็บข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ข้อมูลหลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถาบันอาชีวศึกษา ประเภทรูปแบบของสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ รวบรวมเป็นรูปเล่มเอกสาร แยกไว้ตามหมวดหมู่โดยจะมีสรุปแต่ละปี ๆ” (สถานศึกษา A3)

“มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศจำพวกเอกสาร สื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตร สาขาที่เปิดการสอนของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ที่เขามอบให้ ก็เก็บรวบรวมทั้งหมดมาไว้ก่อนแล้วค่อยไปแยกประเภทอีกครั้งหนึ่ง” (สถานศึกษา A4)

“มีในส่วนของ การเก็บสถิติการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการเก็บข้อมูลผ่านระบบ google form ให้นักเรียนได้ตอบแบบสอบถาม” (สถานศึกษา A5)

“ถ้าเป็นหนังสือราชการจะเก็บใส่แฟ้ม ถ้าเป็นเอกสารก็จะประชาสัมพันธ์ในคาบเรียนก็มีการเก็บเป็นเล่ม มีการจดทะเบียนหนังสือรับว่าได้อะไรมาบ้าง” (สถานศึกษา A6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นย่อยที่ 2 กระบวนการการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนว การศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 2 กระบวนการการประมวลผล ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ มีกระบวนการเก็บ ข้อมูล โดยมีการจำแนกประเภทของข้อมูล ข้อมูลตัวเลขใช้การประมวลผลเพื่อเก็บเป็นข้อมูลสถิติ โดยใช้โปรแกรมคำนวณพื้นฐานเข้ามาช่วยและจัดเก็บเป็นปีการศึกษา และจัดทำเป็นรายงานเสนอไปยัง ฝ่ายบริหาร ข้อมูลที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์มีการเก็บรวบรวมจัดใส่แฟ้มเก็บเอกสาร แผ่นโปสเตอร์ ประชาสัมพันธ์จะมีการปรับปรุงข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบัน สำหรับใช้ในการแนะแนวการศึกษาสาย อาชีพ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“ข้อมูลการเข้าศึกษาของนักเรียนที่ในรูปแบบสถิติ จะใช้เป็นการประมวลผลด้วยโปรแกรม Excel ธรรมดา เพื่อประมวลผลการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพในแต่ละสาขา และสถาบันของนักเรียนที่ สำเร็จการศึกษาในส่วนของโปสเตอร์ของสถาบัน จะมีการจำแนกตามสถาบันและจัดเรียนหมวดหมู่ ตามสาขาที่จัดการเรียนการสอน โดยจัดเก็บรวบรวมเล่มเป็นรายปี” (สถานศึกษา A1)

“การประมวลผลจะเป็นไปในลักษณะของการแปรผลทางสถิติด้วยการคิดข้อมูลร้อยละ ด้วยการคำนวณสถิติทั่วไป และทำการจัดเก็บเป็นรูปเล่มรายงาน” (สถานศึกษา A2)

“มีการแยกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ และประเภทข้อมูลที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ ในเรื่อง หลักสูตร และสาขาที่เปิดสอน จะถูกเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มเก็บเอกสาร ส่วนที่เป็นข้อมูลการเข้าศึกษา ต่อจะมีการประมวลผลทางสถิติด้วยการคำนวณร้อยละของนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในแต่ละสถาบัน อาชีวศึกษา และมีการสรุปรายงานผลเพื่อเสนอไปยังฝ่ายบริหาร” (สถานศึกษา A3)

“ด้วยข้อมูลที่เราได้มาจะมีทั้งรูปแบบของแผ่นพับบ้าง ใบสื่อประชาสัมพันธ์แผ่นใหญ่ ๆ บ้าง ก็จะมีการจัดหมวดหมู่ตามอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้รับทราบข้อมูลว่าหากต้องการประกอบอาชีพ นี้ จะต้องเรียนสาขาใด และมีสถาบันไหนเปิดสอนในสาขาดังกล่าวบ้าง ในส่วนนี้ก็จะมีการเพิ่มเติม ข้อมูลจากงานแนะแนวเพื่อให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์พร้อมใช้งาน” (สถานศึกษา A4)

“มีการประมวลผลเป็นค่าสถิติด้วยการคำนวณร้อยละของนักเรียนที่เลือกศึกษาต่อใน สถาบันอาชีวศึกษา โดยจำแนกตามสาขา และสถาบันที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A5)

“มีการจัดเก็บโดยจำแนกเป็นประเภทในแต่ละปีการศึกษา โดยข้อมูลเหล่านี้จะมีการทำให้ เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดตั้งนั้นเมื่อจบปีการศึกษา สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีการกำหนดช่วงเวลาที่ได้รับมาก็ จะถูกเปลี่ยน สื่อที่สามารถเก็บไว้ใช้ต่อไปได้ก็จะมีการจัดรวบรวมเป็นแหล่งข้อมูลให้นักเรียนได้ศึกษา ในส่วนข้อมูลการศึกษาต่อก็จะมีการคำนวณเป็นร้อยละด้วยการคำนวณด้วยโปรแกรม Excel” (สถานศึกษา A6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นย่อยที่ 3 การนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมาใช้ ประกอบการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูแนะแนว และศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในประเด็นย่อยที่ 3 การนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมาใช้ประกอบการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้ มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานแนะแนวคือการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบในส่วนของแนวโน้มการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และการนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ดังคำกล่าวต่อไปนี้

3.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

“มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประกอบการปฏิบัติงานแนะแนว ด้วยการนำข้อมูลการศึกษาต่อของรุ่นพี่ที่ในสาขานักเรียนสนใจ นำมาให้แก่นักเรียนศึกษาว่า มีความสนใจในสาขาใด สถาบันไหนมีเปิดสอนบ้าง แล้วถ้าอยากได้ข้อมูลจากรุ่นพี่ที่ไปศึกษาต่อก็สามารถสอบถามได้” (สถานศึกษา A1)

“มีการนำสารสนเทศที่ได้เก็บรวบรวมไว้ ทั้งข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียน ข้อมูลหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ มาเป็นสื่อประกอบการสอนในรายวิชา เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษา หากมีความสนใจก็จะมีการหาข้อมูลเพิ่มเติม” (สถานศึกษา A2)

“มีการนำข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของนักเรียน” (สถานศึกษา A3)

“เวลานำมาใช้ก็จะนำมาเป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนเรื่องอาชีพ โดยงานแนะแนวจะมีมุมให้นักเรียนได้สืบค้นเป็นมุมเหมือนจัดตั้งโต๊ะมีแผ่นพับเป็นเหมือนแบบด้านการศึกษาต่อด้านอาชีพ ถ้านักเรียนสนใจในสาขาไหนก็จามีการมาสอบถามกับครูผู้สอนหรือไปค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมให้ตนเอง” (สถานศึกษา A4)

“มีการนำข้อมูลมารายงานผลให้ฝ่ายบริหารทราบ เพื่อนำมาเปรียบเทียบในส่วนของแนวโน้มการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพเพื่อให้เราจัดระบบการศึกษา ตรงกับความต้องการของผู้เรียน” (สถานศึกษา A5)

“มีการนำข้อมูลและสารสนเทศมาให้แก่นักเรียนได้ศึกษาในชั้นเรียน หากนักเรียนมีความสนใจหรืออยากได้ข้อมูลเพิ่มเติมจะสามารถให้ครูอธิบายเพิ่มเติมให้” (สถานศึกษา A6)

3.2 ผลการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

“มีข้อมูลการศึกษาต่อของรุ่นพี่ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว มาให้ดูว่ามีสาขาใดน่าสนใจ หรืออยากเรียนบ้าง แล้วก็จะไปสืบค้นข้อมูลสาขาที่สนใจ โดยครูจะช่วยแนะนำ ในสิ่งเราสนใจเพิ่มเติม” (นักเรียน A1)

“บางครั้งมีการให้รุ่นพี่มาเล่าประสบการณ์ให้ฟัง มีการนำเอกสารประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัย หรือเทคนิคต่าง ๆ เอามาให้ดู” (นักเรียน A2)

“มีเป็นใบปลิวของวิทยาลัยที่เคยมาก่อนหน้านี้มีเป็นครูจากโรงเรียนสายอาชีพมาเล่าให้เรา เขาก็จะมาบอกว่าเรียนสาขานี้จะเป็นอย่างไร” (นักเรียน A3)

“ครูมีเอกสารแผ่นพับใบปลิวของสถาบันอาชีพต่าง ๆ ให้เลือกศึกษา ก็จะมีข้อมูลสาขาที่เปิดสอน แล้วก็มีข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันนั้น ๆ ค่ะ” (นักเรียน A4)

“ใบปลิวเกี่ยวกับการเรียนต่อและแนะนำสถานศึกษาต่อ เขาก็มาให้เด็กที่จะไปเรียนต่อ ให้นักเรียน ม.3 ม.6 ที่สนใจในสายอาชีพและจะไปศึกษาต่อ” (นักเรียน A5)

“มีในคาบโดยครูเขาจะเอาเอกสารที่ทางวิทยาลัยเทคนิคเอามาให้ โดยมีข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับสมัคร ว่ารับปริมาณทำไหว” (นักเรียน A6)

1.3 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน

ในประเด็นการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนประกอบด้วย ประเด็นย่อยจำนวน จำนวน 6 ประเด็น ประกอบด้วย 1. การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน 2. การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ 3. การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ 4. การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ 5. การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกโดยมีการถอดบทเรียนจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูแนะแนว และกลุ่มที่ 2 ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ มีผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ให้แก่นักเรียน ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว และ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในประเด็นย่อยที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ให้แก่นักเรียน ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบข้อมูลสรุปได้คือ การดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมีการมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองตามความสนใจและความถนัด

การให้ข้อมูลและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพที่ทำให้ผู้เรียนได้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้จะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค้นพบตนเอง มีการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองในเรื่องการศึกษาต่อสายอาชีพ ผ่านครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว มีการให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาร่วมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน และมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษา ดังคำกล่าวต่อไปนี้

1.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

“การดำเนินกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพก็จะเป็นความคล้ายคลึงกันกับการแนะแนวในสายสามัญ โดยจะมีการดำเนินกิจกรรมบริการแนะแนว 5 บริการ เริ่มจากการให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเอง ตามความชอบความถนัด ความสนใจ โดยโรงเรียนก็จะมีการสนับสนุนในเรื่องของการเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษา เข้ามาดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและแนะแนวการศึกษาต่อในสถาบันนั้น ๆ และการนำนักเรียนเข้าร่วมโครงการ เปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ นักเรียนได้ได้เรียนรู้จากสถานที่จริงเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการเลือกศึกษาต่อในสายอาชีพ เมื่อผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาต่อได้แล้ว โรงเรียนก็จะมีการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจ ผ่านการประชุมผู้ปกครอง โดยมีการแสดงให้เห็นความสำคัญของการศึกษาสายอาชีพ และการเปิดห้องเรียนด้านสายอาชีพ โดยมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันของสถานศึกษา และสถาบันอาชีวศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นและซักถามเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องของการศึกษาต่อสายอาชีพ” (สถานศึกษา A1)

“การจัดกิจกรรมแนะแนวมีรูปแบบที่หลากหลาย มีทั้งแบบครูแนะแนวเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมเอง และมีในส่วนของสถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาขอแนะแนวการศึกษาต่อ และ มีการทำงานร่วมกันระหว่างครูแนะแนวและครูประจำชั้นในการคัดกรองเด็ก สร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองในเรื่องของการศึกษาต่อสายอาชีพ” (สถานศึกษา A2)

“โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาที่มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน และสถาบันอาชีวศึกษาอื่นเข้ามาทำการแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในส่วนการสร้างความเข้าใจของผู้ปกครองจะเน้นไปที่การให้ข้อมูลของแนะแนวส่งไปยังครูที่ปรึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและทัศนคติต่อการศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ” (สถานศึกษา A3)

“การจัดกิจกรรมในห้องเรียนก็จะมีคุณครูท่านอื่นเข้ามามีส่วนร่วมเข้ามาบูรณาการด้วยกับรายวิชาอื่น เช่น เรื่องของอาชีพเราจะจัดกิจกรรมในเรื่องของอาชีพครูภาษาจีนก็จะมาพูดคุยในเรื่องของอาชีพที่ต้องใช้ภาษาจีน ส่วนผู้ปกครอง ก็จะมีส่วนร่วมในเรื่องของการทำความเข้าใจในเรื่องของการศึกษาต่อของนักเรียน การสร้างความเข้าใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนในความปกครอง” (สถานศึกษา A4)

“การดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพก็จะมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ทดลองปฏิบัติจริง ผ่านการจัดทำหลักสูตรร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาให้นักเรียนได้มีโอกาสทดลองฝึกอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัด หรือความสนใจของตนเอง และมีการเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ เข้ามาแนะนำหลักสูตร และสาขาที่สถาบันเปิดการเรียนการสอนโดยในส่วนของผู้ปกครองการ

จะมีการสร้างความเข้าใจผ่านการให้ข้อมูลจากงานแนะแนวและครูที่ปรึกษา ในการทำความเข้าใจในเรื่องของข้อดีในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ” (สถานศึกษา A5)

“มีการสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายอาชีพผ่านครูที่ปรึกษาและการประชุมผู้ปกครอง ในส่วนของนักเรียนก็มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนด้วยการใช้สื่อการเรียนรู้ บอกให้ผู้เรียนรับรู้ถึงสาขาวิชา หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนในสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ และมีเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียน” (สถานศึกษา A6)

1.2 ผลการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

“ครูมีการให้ทำแบบทดสอบความถนัดของตนเองว่าเหมาะกับสาขาไหน เรียนสายอะไรถึงจะเหมาะแล้วก็มีมีการพาไปงานเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษาที่เราสนใจ” (นักเรียน A1)

“สมมุติเวลาเป็นคาบแนะแนวใช้ไหมครับ เราก็จะนั่งเรียนกับเขา เขาก็จะแนะแนวว่าสมมุติเรียนชั่วโมงหนึ่ง ครึ่งชั่วโมงเขาก็จะแนะแนวว่ามีวิทยาลัยไหนส่งโควตามาบ้าง อีกครึ่งชั่วโมงเขาถึงจะสอนวิชาของเขา แล้วก็จะอธิบายว่าโควตาที่ได้มานี้ ต้องมีเอกสารอะไรประกอบบ้าง” (นักเรียน A2)

“ครูให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนต่อในสายอาชีพ ว่าถ้าเลือกเรียนจะมีอะไรบ้าง เรียนแล้วทำอะไรได้บ้าง ถ้าเป็นแบบนี้จะรู้สึกชอบไหม” (นักเรียน A3)

“ครูมีกิจกรรมหลากหลายแบบ บางครั้งก็บรรยายให้ฟังว่าแต่ละสาขาเป็นอย่างไร บางครั้งก็มีการให้ครูวิชาอื่นที่มีเล่าประสบการณ์ให้ฟัง เช่นครูภาษาจีน มาเล่าประสบการณ์ให้ฟัง มีการให้สถาบันอาชีวศึกษา เข้ามาแนะแนวการศึกษาด้วย” (นักเรียน A4)

“ครูจะอธิบายให้เห็นภาพก่อนว่าเราสามารถเลือกเรียนอะไรได้บ้าง แล้วตัวเราชอบแบบไหน อยากทำอาชีพอะไร ถ้าอยากทำอาชีพนี้ ต้องเรียนสาขาไหน ต้องเตรียมตัวอย่างไรถ้าจะเข้าสาขา” (นักเรียน A5)

“ครูให้ทำแผนที่เส้นทางชีวิต คือการระบุเป้าหมายชีวิตของตัวเองในแต่ละช่วงอายุของเรา เช่นถ้าอายุ 18 คิดว่าตัวเองจะทำอะไรอยู่ อย่างถ้าเลือกเรียนสายอาชีพก็คือจะจบปวช.แล้วก็ไปทำงานได้ หรือถ้าเรียนม.4-6 ก็คือกำลังจะเข้าเรียนมหาวิทยาลัย ครูก็จะมีการให้เราตอบคำถามตรงส่วนนี้ก่อน แล้วค่อยมาคุยกันว่า การที่จะไปถึงจุดที่เราวางแผนไว้ได้จะต้องทำยังไง จากนั้นครูก็จะให้ข้อมูลของหลักสูตรต่าง ๆ ให้เราได้เลือกตามความสนใจของเรา” (นักเรียน A6)

ประเด็นย่อยที่ 2 กระบวนการสร้างความรู้และความตระหนักให้ผู้เรียนรับทราบถึงหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว และ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในประเด็นย่อยที่ 2 กระบวนการสร้างความรู้และความตระหนัก เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ผู้เรียนรับทราบถึงหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในชั้นเรียน มีนำหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาในช่วงเวลาการเรียนการสอน มีการบูรณาการกิจกรรมที่เกี่ยวกับท้องถิ่นที่สามารถต่อยอดเป็นรายได้ในอนาคต และเปิดการเปิดโลกทางอาชีพให้กับผู้เรียน มีการนำผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เปิดประสบการณ์ ได้รับความรู้ จากสถานที่จริง ดังคำกล่าวต่อไปนี้

2.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

ทางโรงเรียนมีการสอดแทรกความรู้ในเรื่องการศึกษาต่อสายอาชีพผ่านกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ให้นักเรียนได้ศึกษาเปรียบเทียบความถนัดของตนเองระหว่างการศึกษาต่อสายสามัญและการศึกษาต่อสายอาชีพ ผ่านการทำแบบทดสอบความถนัดจากโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาต่อสายสามัญและสายอาชีพและสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาได้ ตามความถนัดของตนเอง โดยครูแนะแนวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะแนะนำเรื่องการตัดสินใจเลือก ที่มาจากความสนใจและความถนัดของตนเองอย่างแท้จริง ไม่ใช่การเลือกตามเพื่อน หรือเลือกตามแฟชั่น” (สถานศึกษา A1)

“โรงเรียนมีหลักสูตรของการเรียนที่เน้นบูรณาการของท้องถิ่น โดยมีลักษณะของกิจกรรมที่เกี่ยวกับท้องถิ่น ที่เน้นสร้างอาชีพทำให้ผู้กระบวนกรคิดว่าจะส่งเสริมในอาชีพอนาคต หรือจะต่อยอดอาชีพตัวเองในอนาคตได้ยังไง ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูแนะแนวในการเปิดโลกกว้างทางอาชีพให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความสนใจของตนเอง” (สถานศึกษา A2)

“มีการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา หลักสูตร สาขา ที่มีการเปิดสอนในสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ หากนักเรียนเกิดความสนใจก็จะมีการหาข้อมูลด้วยตนเองและมาพูดคุยกับครูแนะแนวในช่วงเวลาเรียน” (สถานศึกษา A3)

“มีการจัดการเรียนในห้องเรียนตามความสนใจของนักเรียนโดยจะมีนักเรียนมาสอบถามเป็นรายบุคคล การเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาอื่นเข้ามาแนะแนว ทำให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องของหลักสูตรและแนวทางการประกอบอาชีพหากเลือกศึกษาในสาขาวิชาดังกล่าว” (สถานศึกษา A4)

“มีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนการเรียนรู้อันงานแนะแนวได้วางไว้ มีการให้ข้อมูลกับผู้เรียนทีละขั้นตอน ว่าการศึกษาต่อสายอาชีพคืออะไร หลังจากเรียนจบในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถเลือกศึกษาต่อได้ในสาขาวิชาใด และมีการพานักเรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลจากสถาบันที่สนใจโดยตรง” (สถานศึกษา A5)

“การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนในลักษณะของการอธิบายประกอบเรื่องเส้นทางการศึกษาในแต่ละช่วงอายุของนักเรียน มีเส้นทางใดที่นักเรียนสามารถเลือกได้บ้าง เมื่อเลือกแล้วเส้นทางต่อไปจะเป็นไปอย่างไร ถ้านักเรียนมีความต้องการประกอบอาชีพนี้ นักเรียนต้องศึกษาเพิ่มเติมให้สาขาหรือหลักสูตรใด และหากต้องการพัฒนาตนเองหรือเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะสามารถเลือกเรียนต่อได้ในสาขาใด” (สถานศึกษา A6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ผลการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

“ในคาบเรียนครูผู้สอนจะมีการสอนที่ทำให้เราได้เห็นว่าการเลือกเรียนต่อ ม. 4 จะมีแนวทางต่อยอดอย่างไร แล้วถ้าเราเลือกเรียนสายอาชีพเราควรจะเลือกเรียนสาขาอะไรให้เหมาะกับตัวเราโดยครูก็จะมีการนำข้อมูลมาให้ศึกษา แล้วก็ถ้าอยากทราบข้อมูลเพิ่มเติมครูก็จะนำข้อมูลของสาขาที่สนใจมาให้ (นักเรียน A1)

“เขาก็แนะนำว่าสายอาชีพ ก็เรียนแล้วมันเฉพาะเจาะจงมากกว่า แล้วก็ เราไม่ต้องไปเครียดเรื่องอื่น สมมุติเราจบสายสามัญมา แล้วเราไม่รู้ว่าจะไปต่อสาขาไหนดี แต่ถ้าเกิดเราต่อสายอาชีพก็คือ สมมุติผมต่อไฟฟ้า คิดไว้เลยว่าจบมาก็จะต่อสาขานี้ สาขานั้น ที่มันเกี่ยวกับไฟฟ้าที่เราเรียนมา” (นักเรียน A2)

“ครูอธิบายให้ฟังในคาบเรียนว่ามีสาขาอะไรบ้าง แต่ละสาขาเรียนเกี่ยวกับอะไร ถ้าเรียนจบแล้วจะทำงานอะไรได้บ้าง เป็นข้อมูลรวมๆ ถ้าสนใจอันไหนก็เอาไปคุยกับครูอีกครั้ง” (นักเรียน A3)

“ในคาบครูจะถามว่าใครสนใจสายอาชีพบ้าง และใครจะเรียนต่อม.4 บ้าง ครูก็จะแนะนำข้อมูลให้ทั้งสองสาย ถ้าเราสนใจอันไหนก็ไปคุยกับครูได้ ครูก็จะให้ข้อมูลว่าสาขาที่เราสนใจต้องเรียนอะไรบ้าง มีสถาบันไหนเปิดสอนบ้าง” (นักเรียน A4)

“ครูแนะนำหลักสูตรสายอาชีพในห้องเรียนและมีการพาไปร่วมงานเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษา และมีการให้ครูจากวิทยาลัยต่าง ๆ มาแนะนำการศึกษาที่โรงเรียนด้วย” (นักเรียน A5)

“ครูจะมีการให้ข้อมูลหลักสูตรเลยว่าอาชีพนี้ต้องเรียนอะไร โดยอธิบายว่าต้องใช้เวลาในการเรียนนานเท่าไร มีค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง และถ้าเรียนจบสามารถประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง ซึ่งถ้าเราสนใจก็ไปถามครูเพิ่มเติมได้ และครูได้ให้ครูจากวิทยาลัยมาแนะนำหลักสูตรสาขาเพิ่มเติมให้ด้วย ก็ทำให้เห็นภาพในส่วนของการเลือกศึกษาต่อที่ชัดเจนขึ้น” (นักเรียน A6)

ประเด็นย่อยที่ 3 การจัดกิจกรรมหรือการจัดบริการแนะแนวการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว และ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในประเด็นย่อยที่ 3 การจัดกิจกรรมหรือการจัดบริการแนะแนวการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ผ่านการทำแบบทดสอบวัดแววจิตใจที่หลายหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบตนเองในเบื้องต้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน มีการนำผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริง ผู้เรียนได้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพระยะสั้น ตามความสนใจและความสมัครใจกับสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ดังคำกล่าวต่อไปนี้

3.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

“มีการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดแววหรือวัดความถนัดของตัวนักเรียนจากโปรแกรมสำเร็จรูปจากแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง ว่าตนเองมีความถนัดอะไรในเบื้องต้น โรงเรียนจะเริ่มกิจกรรมตั้งนักเรียนเข้าศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื่องมาเรื่อย ๆ จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้เรียน” (สถานศึกษา A1)

“มีการใช้แบบทดสอบวัดแววความถนัดของนักเรียนในเบื้องต้น โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้พยายามค้นหาตัวเอง สำรวจตัวเอง ความถนัด ความสามารถ เรื่องที่โดดเด่นของตนเองและมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพผ่านกิจกรรมงานเปิดบ้านวิชาการ โดยนักเรียนจะได้ทดลองประกอบอาชีพ ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A2)

“ด้วยโรงเรียนมีการจัดหลักสูตรที่เน้นด้านอาชีพได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองลงมือปฏิบัติ ซึ่งช่วยทำให้นักเรียนค้นพบความชอบของตนเอง โดยครูแนะแนวก็จะมีทำให้นักเรียนได้ทำแบบทดสอบเพื่อค้นหาความถนัดของตัวนักเรียนและเมื่อนักเรียนมีความสนใจก็จะนำไปสู่การเลือกศึกษาต่อ และมีการพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษาที่อยู่ใกล้โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงบรรยากาศการเรียนในสถานที่จริงและได้สนทนากับรุ่นพี่ที่ศึกษาอยู่เพื่อสอบถามข้อมูลที่นักเรียนสนใจ” (สถานศึกษา A3)

“ในส่วนนี้ก็จะใช้เป็นแบบทดสอบวัดแวว วัดบุคลิกภาพของนักเรียน ซึ่งมีทั้งในรูปแบบออนไลน์ และรูปแบบกระดาษ ซึ่งก็จะมีผลการแปลผลบุคลิกภาพของนักเรียนออกมา ” (สถานศึกษา A4)

“มีการให้นักเรียนลองค้นหาตัวตน ด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ ด้านบุคลิกภาพ ด้านอาชีพ นอกจากนี้มีเป็นส่วนของการให้นักเรียนได้เข้าอบรมหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้น กับสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ตามความสนใจและความสมัครใจของผู้เรียน จากนั้นจะมีการพูดคุยกับนักเรียนถึงแผนอาชีพของตนเองในอนาคต หากนักเรียนมีความถนัด หรือมีความสนใจในอาชีพนี้ นักเรียนจะสามารถเลือกเรียนในสาขาใดได้บ้าง” (สถานศึกษา A5)

“มีการให้ผู้เรียนได้ทดลองทำแบบทดสอบ แบบวัดแววความถนัด ความสามารถของผู้เรียน โดยแต่ละแบบวัดจะมีการใช้เพียง 1 ครั้ง เมื่อทำแบบทดสอบเสร็จจะมีการแปลผลเพื่อวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนในเบื้องต้น หากผู้เรียนมีความสนใจ หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมก็จะมีครูคอยให้คำแนะนำระหว่างนักเรียนและครูแนะแนวเพิ่มเติมเป็นรายบุคคล” (สถานศึกษา A6)

3.2 ผลการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

“ครูมีการให้ทำแบบทดสอบออนไลน์ในการวัดความถนัดทำให้รู้ว่าตัวเราถนัดแบบไหน เหมาะกับวิชาการหรือปฏิบัติการ พอได้รู้ว่าตัวเองถนัดแบบไหน ก็เลือกพัฒนาตัวเองได้” (นักเรียน A1)

“ในคาบเรียนครูจะให้ได้ทดลองทำแบบวัดความถนัด มีแบบทดสอบที่หลากหลายให้ได้ทำ เพื่อค้นหาความถนัดหรือความชอบของเรา จากนั้นก็จะได้มีการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม ครูก็จะช่วยแนะนำสาขาที่เราสนใจ ว่าถ้าอยากเรียนสาขานี้ที่ไหนมีสอนบ้าง แล้วก็สถาบันไหนที่เหมาะสมกับเราทั้งในเรื่องการเงิน การเดินทาง และปัจจัยอื่น ๆ” (นักเรียน A2)

“แบบทดสอบมาให้แบบให้เราทำเพื่อดูว่าเราเหมาะกับสายไหนมากกว่า พอได้ลองทำก็ได้เห็นว่าตัวเองเหมาะกับสายอาชีพมากกว่าเพราะไม่ถนัดวิชาการ” (นักเรียน A3)

“เขาจะให้ทำแบบประเมินและกิจกรรมค่ะ มีแบบประเมินหลายอย่างอยู่ค่ะให้ค้นหาตัวเอง สิ่งที่ตัวเองชอบอะไรแบบนี้ค่ะ” (นักเรียน A4)

“เขาก็ให้ทำแบบทดสอบความถนัด ว่าถนัดอะไรมากกว่าระหว่างปฏิบัติกับทฤษฎี” (นักเรียน A5)

“ก็มีแบบทดสอบว่าเราเหมาะกับวิชาการ หรือปฏิบัติมากกว่า พอทำเสร็จมันก็จะขึ้นมาว่าเราเหมาะกับอาชีพแบบไหน” (นักเรียน A6)

ประเด็นย่อยที่ 4 กระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว และ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในประเด็นย่อยที่ 4 กระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจศึกษาต่อและประกอบอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในแนวทางการวางแผนการเลือกศึกษา โดยเน้นการให้ผู้เรียนได้เปิดโลกทางอาชีพ สำหรับเป็นทางเลือกตามความสนใจของผู้เรียน มีการให้ข้อมูลเบื้องต้นของสาขาหรือหลักสูตรที่ผู้เรียนสนใจเข้าศึกษา มีการแนะแนวแนวทางการเลือกหลังสำเร็จการศึกษาทั้งแนวทางการเลือกประกอบอาชีพ หรือแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือสาขาที่เฉพาะทางมากขึ้น ดังคำกล่าวต่อไปนี้

4.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

“มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักอาชีพ ในกิจกรรมตลาดนัดอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่นการประกอบอาหาร การผลิตสินค้ามาจำหน่าย และมีในส่วนของ การให้สถาบันที่มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันมาเปิดบูธกิจกรรมในกิจกรรม ของโรงเรียน เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลงานของสถาบันนั้น ๆ ซึ่งถ้านักเรียนสนใจก็สามารถเข้าไปซักถามหรือพูดคุยกับรุ่นพี่ที่มา

จัดกิจกรรมได้โดยตรงโดยหลังจากนั้นถ้าสนใจที่จะศึกษาต่อในสาขาเหล่านั้นก็จะกลับมาปรึกษากับครูแนะแนว เพื่อวางแผนการเลือกศึกษา” (สถานศึกษา A1)

“มีการแนะนำจากครูแนะแนวในช่วงเรียน เช่น หากเลือกศึกษาในสายอาชีพ หลังสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพใดได้บ้างหากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นสามารถศึกษาต่อได้ในที่ใดบ้าง” (สถานศึกษา A2)

“มีการให้ผู้เรียนเลือกสาขาที่ตนเองสนใจเข้าศึกษา ด้วยการหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองว่าเมื่อเลือกศึกษา จะสามารถไปประกอบอาชีพใดได้บ้าง” (สถานศึกษา A3)

“โรงเรียนจะเน้นไปที่การให้ข้อมูลกับนักเรียนเรื่องการศึกษต่อสายอาชีพเพื่อให้นักเรียนรู้จักโลกของอาชีพก่อนได้รู้จักลักษณะงานได้รู้จักอาชีพนั้น ว่ามีลักษณะแบบไหนมีคุณสมบัติอะไรมีความก้าวหน้าและหลังจากนั้น มีการให้คำปรึกษากับนักเรียนว่าสาขาที่นักเรียนสนใจอยากไปเรียนสามารถประกอบอาชีพอะไร มีตลาดแรงงานเป็นอย่างไร จะมีการให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจของนักเรียน” (สถานศึกษา A4)

“มีการให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจและความถนัด หากผู้เรียนมีความประสงค์ที่จะเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาจะมีกระบวนการแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนโดยเป็นกระบวนการให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ถ้าผู้เรียนมีความประสงค์จะประกอบอาชีพนี้ จะต้องเรียนในสาขาใดและมีสถาบันในบ้างที่เปิดสอนในหลักสูตรดังกล่าว” (สถานศึกษา A5)

“กระบวนการนี้จะเน้นไปที่การให้ข้อมูลหลังจากผู้เรียนเลือกสาขาวิชาที่ตนเองมีความสนใจเข้าศึกษาต่อ โดยจะมีการให้ข้อมูลในช่วงของระยะเวลาการศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนหลักสูตรที่ผู้เรียนสนใจเข้าศึกษาต่อ สำหรับให้ผู้เรียนใช้ประกอบการตัดสินใจ” (สถานศึกษา A6)

4.2 ผลการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

“โรงเรียนมีการพาไปทัศนศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในช่วงกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการ พอได้ไปเห็นของจริง ทำให้ได้เห็นสาขาที่สนใจเรียนอะไรบ้าง เรียนแล้วทำงานอะไรได้บ้าง ทำให้เลือกวางแผนการเรียนของตัวเองได้ง่ายขึ้น” (นักเรียน A1)

“ครูจะมาถามในห้อง ว่ามีใครจะไปต่อที่ไหน สาขาอะไร ตอนนั้นผมเรียนอยู่สายคอม เขาก็จะแนะแนวว่า สายคอมน่าจะไปต่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือถ้าเลือกไม่ยากไปต่ออิเล็กทรอนิกส์ ก็ต่อไฟฟ้ากำลังก็ได้ แล้วเขาก็อธิบายว่าเป็นไงบ้าง” (นักเรียน A2)

“โรงเรียนก็จะมีการส่งเสริมอาชีพ ในโรงเรียน และมีความชอบเป็นการส่วนตัวอยู่แล้วก็เลยตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ” (นักเรียน A3)

“ครูให้ข้อมูลของทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เพื่อให้เราได้ลองดูว่าเราถนัดแบบไหน โดยส่วนตัวถนัดปฏิบัติมากกว่า ครูก็มาคุยด้วยมาให้ข้อมูลว่าสาขาที่เราสนใจต้องใช้ผลการเรียนเท่าไรต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้างถึงจะเข้าเรียนได้” (นักเรียน A4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ครูมีการให้คำแนะนำในภาพรวมก่อนแล้วถ้าสนใจในสาขาวิชาไหนก็มาปรึกษากับครูเป็นการส่วนตัวอีกครั้ง ครูจะถามว่าชอบจริงใจไหม สนใจอาชีพนี้เพราะอะไรแล้วก็จะแนะนำว่าหลักสูตรนี้เปิดสอนที่ไหน เราต้องเตรียมตัวอย่างไร” (นักเรียน A5)

“หลัก ๆ เลยครูก็จะถามก่อนว่าอยากเรียนสายอาชีพเพราะอะไร มีจุดมุ่งหมายไว้ว่าอย่างไร จากนั้นครูก็จะแนะนำให้สาขาที่เราสนใจต้องเตรียมตัวยังไง ใช้เกรดเท่าไรถึงจะเข้าได้ ต้องเรียนนานแค่ไหน จบแล้วถ้าจะทำงานเราจะไปทำอะไรได้บ้าง แล้วถ้าอยากเรียนต่อมีที่ไหนเปิดรับบ้าง ครูจะให้ข้อมูลและให้เราตัดสินใจเลือกเอง ไม่ได้ช่วยเลือกให้” (นักเรียน A6)

ประเด็นย่อยที่ 5 กระบวนการช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่การประกอบอาชีพที่สนใจ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว และ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในประเด็นย่อยที่ 5 กระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่การประกอบอาชีพที่สนใจ พบข้อมูลสรุปได้คือ เมื่อผู้เรียนมีความสนใจหรือมีความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนในด้านการให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาที่ผู้เรียนมีความสนใจ แนะนำแนวทางการพัฒนาต่อยอดทางอาชีพหรือทางการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคตของผู้เรียน เส้นทางประกอบอาชีพและความก้าวหน้าทางอาชีพให้แก่ผู้เรียน และการช่วยผู้เรียนในการเตรียมความพร้อมในการสมัครเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ผู้เรียนสนใจ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

5.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

ในส่วนของการวางแผนการประกอบอาชีพ ในส่วนนี้ตัวโรงเรียนไม่ได้มีบทบาทเท่าไร เนื่องจากนักเรียนยังไม่ได้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรที่เลือกศึกษาต่อ แต่ก็จะมีการแนะนำในชั้นเรียนว่าถ้าหากเลือกเรียนสาขานี้ จะสามารถไปประกอบอาชีพอะไรในอนาคตได้บ้าง” (สถานศึกษา A1)

“ในส่วนของการวางแผนประกอบอาชีพ นักเรียนจะมีอาชีพที่ตนเองเลือกอยู่แล้ว ครูผู้สอนก็จะมีการแนะนำในเรื่องของการปฏิบัติตน ในการทำงาน หรือหากมีนักเรียนบางคนที่มีจุดมุ่งหวังในการประกอบอาชีพที่จำเป็นต้องใช้วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ก็จะมีการแนะนำว่าหลังสำเร็จการศึกษาในระดับปวช.สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาได้” (สถานศึกษา A2)

“โดยรวมก็จะมีคำแนะนำเบื้องต้นให้นักเรียนทราบถึงข้อมูลว่าหากเลือกเรียนในสาขานี้จะสามารถประกอบอาชีพใดได้บ้างในอนาคต หรือหากต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะสามารถเลือกศึกษาต่อได้อย่างไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของนักเรียนเอง” (สถานศึกษา A3)

“มีการเตรียมตัวให้นักเรียนโดยมีการให้นักเรียนสรุปก่อนว่านักเรียนมีความถนัดหรือมีความชอบแบบไหนแล้วหลังจากนั้นก็ต้องมีวางแผนเตรียมตัวว่ามีสาขาไหนหรือสถาบันไหนที่เปิดรับสาขานี้โดยนักเรียนต้องไปหาข้อมูลจากสถาบันนั้นด้วยว่าในปีที่ต้องการเข้าศึกษา มีการเปิดรับเข้า

ศึกษาใหม่ รับจำนวนก็คน มีคุณสมบัติใดบ้างในที่จะสมัครเข้าศึกษาต่อ และเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพใดได้บ้าง” (สถานศึกษา A4)

“หลังการทำแบบทดสอบความถนัด หากผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษา จะมีการดำเนินการให้คำปรึกษาเพื่อวางแผนการศึกษาต่อ หากผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว ผู้เรียนสามารถเลือกประกอบอาชีพใดได้บ้าง และหากมีความประสงค์จะศึกษาต่อผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาต่อในสาขาใดได้บ้าง โดยจะมีไม่มีการชี้แนะหรือช่วยตัดสินใจ” (สถานศึกษา A5)

“ในส่วนของกระบวนการจะมีการเริ่มต้นวางแผนในภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา ครูแนะแนวจะมีการเปิดโลกอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รู้จักอาชีพ ให้ข้อมูลกับผู้เรียนในการวางแผนสำหรับการศึกษาต่อ หากผู้เรียนมีความประสงค์ในการประกอบอาชีพนี้ต้องเลือกศึกษาต่อในสาขาใดเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการสมัครเข้าศึกษาต่อในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษาในรอบโควตา หรือการสมัครเข้าศึกษาในรอบทั่วไปของสถาบันอาชีวศึกษา” (สถานศึกษา A6)

5.2 ผลการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

ครูจะมาถามในห้องเรียนว่ามีใครสนใจในสาขาไหนบ้าง แล้วครูก็จะมีการเรียนไปให้ความรู้ในสาขาที่เราสนใจ แล้วก็บอกแนวทางในการวางแผนในอนาคตของเรา ว่าถ้าเรียนจบแล้วอยากทำงานจะทำงานอะไรได้ ถ้าอยากเรียนต่อ ไปเรียนต่อสาขาไหนได้บ้าง” (นักเรียน A1)

“ครูจะให้วางแผนด้วยตัวเอง ก่อนแล้วก็มาคุยด้วยกันว่าแผนที่เราวางไว้เป็นไปได้จริงไหม เรามีส่วนไหนไปหรือเปล่า อย่างเรื่องแนวทางของการพัฒนาตนเองหลังจบ ปวช. มีทางเลือกอะไรให้เราได้เลือกบ้าง ถ้าอยากไปทำงานเลย ไปทำงานอะไรได้บ้าง แล้วถ้าอยากเรียนต่อสูงขึ้น มีที่ไหนเปิดรับบ้าง แบบนี้” (นักเรียน A2)

“เนื่องจากเดิมไม่ค่อยถนัดในทางวิชาการอยู่แล้ว มีความถนัดด้านการปฏิบัติมากกว่า พอครูให้ทำแบบทดสอบความถนัดมันก็เลยยิ่งชัดเจน ก็เลยมาคุยกับครูว่าถ้าชอบแบบนี้เลือกเรียนอะไรได้บ้างครูก็มีการแนะนำหลักสูตรมา ก็เห็นว่ามือนี่ที่ชอบและน่าจะเรียนได้ก็เลยตัดสินใจเลือกเรียน” (นักเรียน A3)

“ครูจะบอกให้เราเลือกเองตัดสินใจเองโดยครูจะคอยช่วยบอกว่าถ้าเลือกแบบนี้จะต้องเตรียมตัวอย่างไร แต่ครูไม่ได้เลือกให้” (นักเรียน A4)

“พอเลือกได้ว่าอยากทำอาชีพไหนก็มาคุยกับครู ครูก็จะช่วยแนะนำ วิทยาลัยต่างให้ว่ามีสาขาไหนเปิดสอนบ้าง ใกล้บ้านเรามีไหม หรือวิทยาลัยที่ใกล้แล้วมีสาขาที่เราสนใจอยู่ที่ไหน แล้วก็ให้เราไปปรึกษากับทางบ้านด้วย” (นักเรียน A5)

“ขั้นแรกเราต้องเลือกเองก่อนว่าสนใจอาชีพไหนหรือสาขาอะไร จากนั้นก็นำข้อมูลไปคุยกับครู ครูก็จะมีการแนะนำให้ว่าถ้าสนใจอาชีพนี้ สามารถไปเรียนที่วิทยาลัยไหนได้บ้าง จบมาแล้ว

ประกอบอาชีพอะไรได้บ้าง เราก็ตัดสินใจเลือกเองในส่วนนี้เพราะครูบอกว่าครูให้คำแนะนำแต่การตัดสินใจเราต้องเลือกเอง” (นักเรียน A6)

ประเด็นย่อยที่ 6 การอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว และ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ในประเด็นย่อยที่ 6 การอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้คือ โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้เรียนและสถาบันอาชีวศึกษาทั้งในรอบการสมัครประเภทโควตา และการสมัครในรอบทั่วไป ในเรื่องการประชาสัมพันธ์กำหนดการประกาศรับสมัครนักศึกษาใหม่ ประชาสัมพันธ์การมอบทุนการศึกษาสำหรับการศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ การช่วยผู้เรียนจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัครเข้าศึกษา การจัดส่งเอกสารการสมัครเข้าศึกษาต่อของผู้เรียนไปยังสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ การประกาศแจ้งผลการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนด้านเอกสารประกอบการรายงานตัว และประชาสัมพันธ์กำหนดการมอบตัวให้แก่ผู้เรียน ดังคำกล่าวต่อไปนี้

6.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

“โรงเรียนทำหน้าที่เป็นคนกลางระหว่างนักเรียนและสถาบันอาชีวศึกษา ในการประชาสัมพันธ์กำหนดการ การรับสมัครเข้าศึกษาต่อ การจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัคร การประกาศแจ้งผลการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ และการรายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษา” (สถานศึกษา A1)

“มีการอำนวยความสะดวกตามที่ทางโรงเรียนจะสามารถจัดการให้ทั้งอำนวยความสะดวกถ้าเป็นรอบโควตาโรงเรียนจะเป็นผู้ประสานงานระหว่างนักเรียนกับสถาบันอาชีวศึกษาในเรื่อง กำหนดการรับสมัคร ครูแนะแนวจะประชาสัมพันธ์ ชี้แนะในการปฏิบัติ การเตรียมเอกสาร นอกจากโควตา ก็จะมีแนะนำข่าวสารที่ได้รับมาจากเครือข่ายแนะแนว มาประชาสัมพันธ์ให้กับเด็ก ๆ ทราบ” (สถานศึกษา A2)

“ในส่วนของการอำนวยความสะดวกก็จะเป็นไปในลักษณะของตัวกลางระหว่างนักเรียนและสถาบันอาชีวศึกษา ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกำหนดการรับสมัคร ช่วยนักเรียนจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัคร และเป็นผู้ส่งต่อเอกสารไปยังสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้รับโควตาเข้าศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A3)

“โรงเรียนมีการจัดบริการให้ข้อมูลสาขาหรือหลักสูตรที่นักเรียนสนใจเป็นสื่อกลางในการรับสมัครนักเรียนในรอบโควตา หรือการมอบทุนการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา มีการตั้งกลุ่มไลน์เฉพาะเพื่อประชาสัมพันธ์ข่าวสารการรับสมัคร และส่งข้อมูลการจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัคร และการจัดส่งเอกสารไปยังสถาบันอาชีวศึกษา ” (สถานศึกษา A4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ในส่วนของการอำนวยความสะดวกในการสมัครสอบเข้าศึกษาต่อ โรงเรียนจะทำหน้าที่ประสานงานให้ระหว่างนักเรียนกับสถาบันอาชีวศึกษาทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นประกาศรับสมัครไปจนถึงการประกาศผล นักเรียนมีหน้าที่จัดเตรียมเอกสาร และไปรายงานตัวหลังวันประกาศผล” (สถานศึกษา A5)

“มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนโดยเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เรียนและสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่เปิดสอน กำหนดการรับสมัคร และการจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัครของผู้เรียน และนำส่งไปยังสถาบันอาชีวศึกษา ให้แก่ผู้เรียน และประชาสัมพันธ์ผลการคัดเลือกเข้าศึกษาให้แก่ผู้เรียนทราบ” (สถานศึกษา A6)

6.2 ผลการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

“โรงเรียนมีการแจ้งเรื่องโควตาการเข้าศึกษาต่อ โดยมาการอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดเตรียมเอกสารที่ต้องใช้ในการสมัคร สามารถส่งใบสมัครผ่านทางโรงเรียนได้” (นักเรียน A1)

“ครูแจ้งให้ทราบว่ามาการรับสมัคร ใครที่สนใจก็ไปขอครูรายละเอียดได้ ถ้าคะแนนถึงก็ยื่นใบสมัคร ส่งเอกสารผ่านครูแนะแนว” (นักเรียน A2)

“ถ้ารอบโควตาก็ติดต่อขอเอกสารผ่านครูแนะแนวได้เลย ครูก็จะบอกว่าต้องเตรียมเอกสารอะไรบ้าง แล้วเอาเอกสารไปส่งผ่านครูได้เลย” (นักเรียน A3)

“ครูมีกลุ่มไลน์เฉพาะสำหรับเรื่องการประชาสัมพันธ์เรื่องเรียนต่อ ครูก็จะมาแจ้งในกลุ่มว่ามีโควตาที่ไหนเข้ามาบ้าง มีสาขาไหนบ้าง รับจำนวนเท่าไร ต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้าง และเอกสารประกอบการสมัครมีอะไรบ้างถ้าเป็นสาขาที่เราสนใจอยากเรียนต่อก็สามารถขอข้อมูลจากครูมาได้” (นักเรียน A4)

“ครูจะแนะนำเรื่องเอกสารประกอบการสมัคร และครูก็จะช่วยรวบรวมเอกสารนำไปส่งที่วิทยาลัยนั้น ๆ ให้ในขั้นตอนของการสมัครเข้าเรียนครูจะช่วยบอกให้เราเตรียมตัว เตรียมเอกสารประกอบสำหรับการสมัครเข้าเรียน มีการสมัครเข้าศึกษาผ่านโรงเรียน โดยครูแนะแนวจะรวบรวมเอกสารและนำไปส่งต่อให้ เมื่อประกาศผลการคัดเลือกครูจะช่วยบอกเรื่องการเตรียมเอกสารประกอบการรายงานตัวอีกครั้ง” (นักเรียน A5)

“ครูประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่เปิดสอน กำหนดการรับสมัคร และการจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัครเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ทราบ และช่วยตรวจสอบเอกสารก่อนการสมัคร และ และช่วยส่งไปยังสถาบันอาชีวศึกษา ให้ และเมื่อผลการคัดเลือกเข้าศึกษาประกาศ ครูก็จะแจ้งให้ทราบและช่วยแนะนำการเตรียมตัวก่อนเข้าศึกษา” (สถานศึกษา A6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน

ในประเด็นการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนประกอบด้วยประเด็นย่อย 3 ประเด็น โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร และครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 1-4 ซึ่งมีผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 ขั้นตอนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 1 ขั้นตอนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ ขั้นตอนของการกำกับดูแลการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ มีการวางแผนงานร่วมกันของผู้บริหารและครูแนะแนวในการปฏิบัติงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยมีการใช้กระบวนการ PDCA เข้ามาประกอบการดำเนินงาน เน้นการที่ผู้บริหารเข้ามาพูดคุยซักถามกับผู้ปฏิบัติงานเพื่อสอบถามถึงปัญหาอุปสรรค หรือความต้องการการสนับสนุนในด้าน มีจัดทำเอกสารการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้หัวหน้างานทราบถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน หากเป็นโครงการหรือกิจกรรมระยะยาว จะมีการรายงานความคืบหน้า เป็นระยะ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร หัวหน้างานแนะแนว และครูแนะแนวในการติดตามการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยเริ่มจากการประชุมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการสอบถามถึงการดำเนินการตามกิจกรรม ตามแผนที่วางไว้และกิจกรรมจากภายนอกที่ประสานเข้ามาว่าดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใด การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่นดีหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานหรือไม่ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเน้นพูดคุยกันบ่อย ๆ และถ้ามีปัญหาก็มาช่วยกันหาแนวทางแก้ไข ในส่วนของฝ่ายบริหารคุณครูก็จะมาปรึกษาตลอด” (สถานศึกษา A1)

“โดยปกติครูแนะแนวจะรายงานผลการดำเนินงานมาเป็นระยะ เพื่อให้ทราบว่าปัจจุบันกำลังปฏิบัติงานได้อยู่ เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน ครูแนะแนวจะมีการจัดทำเอกสารสารสนเทศในลักษณะเป็นรูปเล่มเพื่อรายงานผลให้กับฝ่ายวิชาการ” (สถานศึกษา A2)

“การติดตามผู้อำนวยการจะมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการและครูแนะแนว ทำงานร่วมกันตามแผนการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ในตอนต้น หากมีกิจกรรมหรืองานใดที่มีอุปสรรคก็จะมีารร่วมกันแก้ไข” (สถานศึกษา A3)

“มีการทำงานร่วมกันระหว่างครูและฝ่ายบริหาร ก็จะเหมือนมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานไปในตัว เวลาการทำงานติดขัดก็จะมีคุยกันถึงปัญหา ว่าผิดพลาดในจุดไหน แก้ไขยังไงได้บ้าง และมีการให้งานแนะแนวรายงานผลการดำเนินงานหลังการดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นเป็นรายกิจกรรม” (สถานศึกษา A4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“การกำกับดูแลและจะใช้ในส่วนของการนิเทศการเรียนการสอนในรายวิชาแนะแนว มีจะการประสานกับงานแนะแนวว่า การดำเนินงานอยู่ในขั้นตอนใด พบปัญหาหรืออุปสรรคได้บ้าง มีความต้องการความช่วยเหลือในส่วนใดหรือไม่” (สถานศึกษา A5)

“ใช้ระบบ PDCA เน้นการถามสอบถามปัญหาที่เกิดจากการทำงาน พอมีปัญหาเราก็เอามาพูดคุยกัน มีการติดตามในการดำเนินการของงานแนะแนวตาม โครงการที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิบัติงาน จะเข้าไปสอบถามว่ามีการดำเนินการไปถึงตรงไหนมีส่วนไหนที่กำลังดำเนินการและมีส่วนไหนที่วางแผนที่จะดำเนินการ ต่อไป” (สถานศึกษา A6)

ประเด็นย่อยที่ 2 การตรวจสอบผลการดำเนินการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 2 การตรวจสอบผลการดำเนินการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ การตรวจสอบผลการดำเนินการใช้การนิเทศติดตามด้วยกระบวนการพัฒนาการทำงานตามวงจร Deming Cycle (PDCA) และ การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ร่วมกับการตรวจสอบผลประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม และการตรวจเอกสารรายงานการดำเนินงาน หลังจบกิจกรรมโดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“ถ้าเป็นกิจกรรมหรือโครงการของงานแนะแนวก็จะอยู่ในแผนงานปฏิบัติราชการประจำปีของโรงเรียนอยู่แล้ว เขาก็จะมีโครงการแนะแนว โครงการพัฒนางานแนะแนวโดยใช้กระบวนการ PDCA ในการดำเนินงาน ซึ่งมีปัญหาที่จะมาปรึกษาผู้บริหารตลอด ถ้าจะมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมหรือมีหน่วยงานมาติดต่อ ก็จะมีการเข้าไปคุยกับผู้บริหารตลอด เนื่องจากคนในจุดตรงนี้ไม่ได้มีมาก การพูดคุยสนทนาเรื่องการทำงานก็จะรวดเร็ว การติดตามจะเป็นฝ่ายวิชาการถามมาบ้างว่าการดำเนินงานเป็นอย่างไร แต่ไม่ถึงกับเป็นทางการ แต่หลังจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเสร็จก็จะมีส่งรายงานการดำเนินกิจกรรมให้ผู้บริหารรับทราบ” (สถานศึกษา A1)

“มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานผ่านตรวจเอกสารการดำเนินงานที่มีรายงานหลังจบกิจกรรม โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้” (สถานศึกษา A2)

“มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานผ่านการรายงานผลการดำเนินงาน ผลประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม การสรุปโครงการหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินงานเสร็จสิ้น เสนอต่อผู้บริหารเป็นรายกิจกรรม” (สถานศึกษา A3)

“เนื่องจากการจัดทำแผนปฏิบัติงานตามปฏิทินก็จะสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้จากกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติเสร็จสิ้นแล้ว ” (สถานศึกษา A4)

“มีการตรวจสอบเป็นขั้นตอน ด้วยการนิเทศติดตาม จะมีการสรุปผลซึ่งในส่วนนี้จะใช้กระบวนการ PLC เข้ามาตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยมีการนำปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานมาร่วมกัน เสนอแนวทางการแก้ปัญหา สำหรับการดำเนินงานในครั้งถัดไป” (สถานศึกษา A5)

“มีติดตามผลจากการรายงานการดำเนินการกิจกรรมทุก ๆ ครั้งที่ดำเนินการเราก็มาดูถึงการแบบสรุปโครงการต่าง ๆ หรือแบบสรุปกิจกรรมต่าง ๆ หรืออาจจะเป็นการรายงานผ่านเอกสารตามลำดับขั้นขึ้นมาตรงนี้เราก็ถ้ามีปัญหาทางผู้ปฏิบัติเขาก็แจ้งให้ทราบ” (สถานศึกษา A6)

ประเด็นย่อยที่ 3 กระบวนการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินการการแนะแนวสายอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 3 กระบวนการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินการการแนะแนวสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ กระบวนการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินการการแนะแนวสายอาชีพเป็นไปในลักษณะของการนำข้อมูลสารสนเทศจากการปฏิบัติงานมาเป็นฐานของการพัฒนา เพื่อให้การจัดการบริการเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการมีการใช้ข้อมูลสารสนเทศสอบถามความต้องการจากผู้เรียน มีการนำผลการดำเนินงานจากรายงานการปฏิบัติงาน ข้อเสนอแนะจากการประเมินความพึงพอใจ และผลจากการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“เป็นความร่วมมือกันของผู้บริหารและครูในการพัฒนาปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ มีการนำผลจากการดำเนินงานของครูแนะแนวมาการประชุมรายงานผลในที่ประชุมปรึกษากับคณะผู้บริหารว่าควรปรับเปลี่ยนตรงไหน มีการเพิ่มบุคลากรให้กับงานแนะแนวเพื่อเข้ามาช่วยในการทำงานให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น” (สถานศึกษา A1)

“มีการสอบถามข้อมูลจากนักเรียนด้วยการใช้ Google Forms เพื่อสอบถามว่ามีความต้องการอยากให้ทำงานแนะแนวปรับปรุงอะไรไหม เดี่ยวเขาจะแจ้งมาที่กลุ่ม Line นั้นเอง แล้วทางกลุ่มงานแนะแนวก็จะนำมาปรับปรุงอีก” (สถานศึกษา A2)

“มีการนำข้อมูลจากการปฏิบัติงานมาศึกษาว่ามีส่วนใดที่ควรได้รับการแก้ไข จากความผิดพลาดในการดำเนินงาน หรือข้อเสนอแนะจากการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ผ่านมาเพื่อมีการปรับปรุงแก้ไขในจุดที่ยังบกพร่อง” (สถานศึกษา A3)

“มีการสำรวจและประเมินความพึงพอใจของนักเรียน และผู้มีส่วนร่วมจากการจัดกิจกรรม โดยมีการนำผลประเมินความพึงพอใจมาปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ตามข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ” (สถานศึกษา A4)

“มีการใช้ผลจากการ PLC นำมาขยายผลเพื่อดูในส่วนของข้อบกพร่องความผิดพลาดในการทำงาน และนำมาเป็นแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินงานครั้งถัดไป” (สถานศึกษา A5)

“กระบวนการที่เราคอยไปตรวจสอบติดตามก็คือมันมีการสะท้อนผล จากผู้รับบริการ และนำมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพโดยพิจารณาจากผลการสะท้อนกลับของผู้รับบริการ” (สถานศึกษา A6)

1.5 การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน

ในประเด็นการรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วยประเด็นย่อย 2 ประเด็น โดยมีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้บริหาร และครูแนะแนว ซึ่งมีผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 การจัดทำเอกสารแสดงผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของระบบการแนะแนวสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 1 การจัดทำเอกสารแสดงผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของระบบการแนะแนวสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้ จากเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของระบบการแนะแนวสายอาชีพ คือ นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถเลือกและเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน หรือความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านสถิติการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาในแต่ละปี การศึกษา มีการจัดทำเอกสารสรุปการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรม ประกอบด้วยผลการดำเนินกิจกรรมและการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการดำเนินงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของผู้รับบริการ ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“เนื่องจากการตั้งเป้าหมายเป็นไปในลักษณะของการให้ผู้เรียนที่สนใจเลือกศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาได้เข้าศึกษาตามความสนใจและความถนัดของตนเอง การจัดทำเอกสารจึงมีการจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมที่ปฏิบัติ ก็จะมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประเมินความพึงพอใจจากการจัดกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โดยมีการสรุปทุกครั้งเป็นรายกิจกรรม” (สถานศึกษา A1)

“งานแนะแนวมีการจัดทำแบบสรุปการติดตามการศึกษาต่อของนักเรียน เป็นการรายงานข้อมูลลงในระบบสารสนเทศของโรงเรียน” (สถานศึกษา A2)

“มีการรายงานผลการดำเนินงาน การสรุปโครงการหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินงานเสร็จสิ้นเสนอต่อผู้บริหารเป็นรายกิจกรรม” (สถานศึกษา A3)

“มีการจัดทำเอกสารในส่วนของเล่มรายงานผลการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาของนักเรียนในรูปแบบของสถิติการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามปีการศึกษา” (สถานศึกษา A4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“มีการจัดทำสรุปข้อมูลการศึกษาต่อของนักเรียนในทางสถิติ และการสรุปผลการดำเนินกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพตามโครงการหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ” (สถานศึกษา A5)

“ในปัจจุบันไม่ได้มีการจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่ม แต่ใช้วิธีการสอบถามผู้รับบริการและการสะท้อนผลจากการผู้รับบริการ” (สถานศึกษา A6)

ประเด็นย่อยที่ 2 การนำผลความพึงพอใจและสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ประกอบการปรับปรุงการดำเนินงานการแนะแนวสายอาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว ในประเด็นย่อยที่ 2 โรงเรียนของท่านมีการนำผลความพึงพอใจและสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ประกอบการปรับปรุงการดำเนินงานการแนะแนวสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ มีการนำผลความพึงพอใจ และสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในครั้งถัดไป โดยมีการร่วมกันสรุปของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบใน 2 ประเด็นคือ ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ ในส่วนของกิจกรรมที่มีผลการประเมินความพึงพอใจมาก จะมีการพิจารณาจัดกิจกรรมในลักษณะเดียวกันนี้เพิ่มขึ้น และในส่วนของข้อเสนอแนะจะมีการนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในการดำเนินงานในครั้งถัดไป โดยข้อเสนอแนะที่เป็นความต้องการจากผู้ปฏิบัติงาน จะมีการใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในวางแผนการช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในการดำเนินงานครั้งต่อไป ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการนำผลประเมินความพึงพอใจมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละกิจกรรม เช่นในเรื่องของสารสนเทศนักเรียนมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนใด ครูก็จะหาข้อมูลเพิ่มเติมมาให้ ในส่วนของกิจกรรมถ้าได้รับเสียงตอบรับจากนักเรียนว่าอยากให้มีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้เพิ่มเติมก็จะมีพิจารณาจัดกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวให้นักเรียนเพิ่มเติม” (สถานศึกษา A1)

“มีการนำผลการประเมินมาปรับในกระบวนการเรียนการสอนให้ห้องเรียนว่านักเรียนมีความต้องการอะไรในกระบวนการเรียนการสอนเพิ่มเติมและผลจากการดำเนินงานแนะแนวของครูแนะแนวมีความต้องการให้ช่วยเหลือหรือสนับสนุนในด้านไหนทางฝ่ายบริหารก็จะมีพิจารณาไปช่วยเหลือหรือสนับสนุนเพิ่มเติม” (สถานศึกษา A2)

“มีการนำผลประเมินความพึงพอใจมาใช้ในระดับการจัดการเรียนการสอนคือครูมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนจากการประเมินผลจากนักเรียน ส่วนของโรงเรียนมีการนำผลการจัดกิจกรรม ผลการประเมินความพึงพอใจ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป” (สถานศึกษา A3)

“มีการใช้ผลการประเมินใน 2 รูปแบบคือ ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ โดยมีการพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศว่ากิจกรรมใดจัดแล้วผู้เรียนมีความสนใจ ก็จะมีการดำเนินการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันให้ผู้เรียนอีก และในส่วนของข้อเสนอแนะ ก็จะนำมาพัฒนาในจุดที่บกพร่องในการดำเนินกิจกรรมให้ การดำเนินงานมีความสมบูรณ์มากขึ้น” (สถานศึกษา A4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“มีการนำผลความพึงพอใจและสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ประกอบการปรับปรุงการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะและผลการสะท้อนกลับของผู้รับบริการสำหรับการดำเนินงานแนวทางการศึกษาสายอาชีพโดยมีการนำผลไปปรับใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมสำหรับการแนะแนวสายอาชีพ” (สถานศึกษา A5)

“ในส่วนของผลประเมินความพึงพอใจและข้อมูลสารสนเทศ จะนำข้อเสนอแนะข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในครั้งถัดไป โดยกิจกรรมที่ได้รับความตอบรับจากผู้รับบริการ จะมีการพิจารณาจัดกิจกรรมในลักษณะนั้นต่อไป” (สถานศึกษา A6)

1.6. การพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ในประเด็นการพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ประกอบด้วยประเด็นย่อย 1 ประเด็น โดยมีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้บริหาร และครูแนะแนว ซึ่งมีผลสัมภาษณ์ ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 การนำผลการประเมินการดำเนินงานแนวทางการศึกษาสายอาชีพไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว ประเด็นย่อยที่ 1 การนำผลการประเมินการดำเนินงานแนวทางการศึกษาสายอาชีพไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ มีการทำงานร่วมกันของผู้บริหารและงานแนะแนว โดยการใช้ผลการประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินงานมาขยายผลผ่านการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานแนวทางการศึกษาสายอาชีพให้ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้ดียิ่งขึ้น และปรับปรุงจุดที่ยังเป็นข้อบกพร่องของการดำเนินงาน มีการนำปัญหาและอุปสรรคมาเป็นประเด็นในการร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อป้องกันความผิดพลาดซ้ำจากการดำเนินงานครั้งก่อน เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนและการกำหนดแผนปฏิบัติงานในครั้งถัดไป ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“มีการนำผลการดำเนินงานแนวทางการศึกษาสายอาชีพจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินงานมาใช้พัฒนา ปรับปรุงการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ โดยในส่วนของกิจกรรมที่ได้รับผลการประเมินในระดับดีเป็นต้นไปก็จะมีกิจกรรมเหล่านั้นต่อ ในส่วนของกิจกรรมที่มีผลการประเมินในระดับพอใช้หรือต้องปรับปรุงก็จะมีพัฒนา ปรับปรุงการทำงานตามข้อเสนอแนะ” (สถานศึกษา A1)

“มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานแนวทางการศึกษาสายอาชีพมาให้ครูในกลุ่มงานแนะแนวจะประชุม PLC ไม่ใช่แค่เฉพาะในกลุ่มงาน แต่มีการบูรณาการกลุ่มสาระอื่นด้วย ที่จะให้กลุ่มสาระอื่นได้จัดทำแผนการสอน แล้วก็สร้างสื่อการสอนที่มันสามารถที่จะช่วยให้เด็กอยากไปเรียนต่อ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญูตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สายอาชีพได้ โดยให้สื่อที่นั่นมันมีความสนใจ และก็มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผ่านการทำ PLC ร่วมกัน” (สถานศึกษา A2)

“ครูผู้สอนมีการนำผลการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนจากผู้เรียน มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการเพิ่มเติมข้อมูลในส่วนของสาขาที่เปิดใหม่เพื่อให้เป็นทางเลือกในการศึกษาต่อสำหรับนักเรียน โรงเรียนมีการใช้ผลประเมินจากการจัดกิจกรรมมาเป็นฐานข้อมูลในการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจ ให้กับผู้เรียนในครั้งถัดไป” (สถานศึกษา A3)

“มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานจากรายงานผลการดำเนินงานที่งานแนะแนวสรุปมาให้ก็จะนำมาพิจารณาว่ามีส่วนไหนที่ปฏิบัติงานได้ดีแล้ว ส่วนไหนที่ต้องพิจารณาปรับปรุงก็จะมีพิจารณาว่าในการดำเนินงานครั้งต่อไปควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหน แล้วก็มีการให้รายงานผลการแก้ไขกลับมาอีกครั้งหลังดำเนินงานเสร็จในรอบถัดไป” (สถานศึกษา A4)

“มีการนำผลการดำเนินงานมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากทุกฝ่าย มีการนำปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานมาร่วมกันเพื่อหาแนวทางการแก้ไข สำหรับการวางแผนและการกำหนดแผนปฏิบัติงานในครั้งถัดไป” (สถานศึกษา A5)

“มีการนำผลการดำเนินงานมาขยายผล และพัฒนาจุดที่ยังเป็นข้อบกพร่องของการดำเนินงาน โดยมีการทำงานร่วมกันของผู้บริหารและงานแนะแนว เพื่อร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหา และป้องกันความผิดพลาดซ้ำจากการดำเนินงานครั้งก่อน” (สถานศึกษา A6)

2. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

การสัมภาษณ์ในประเด็นผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับด้วยประเด็นที่ศึกษา คือ ผลและประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในทางตรงและทางอ้อม โดยมีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยผู้บริหาร และครูแนะแนว ซึ่งมีผลสัมภาษณ์ดังนี้

ประเด็นย่อยที่ 1 ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในทางตรงและทางอ้อม

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูแนะแนว ประเด็นย่อยที่ 1 ผลและประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในทางตรงและทางอ้อม พบข้อมูลสรุปได้ดังนี้ สถานศึกษามีแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการจัดทำหลักสูตรการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอาชีพ เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา ครูแนะแนวได้จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองตามความสามารถและความถนัด ทำให้มีความเข้าใจและวางแผนการศึกษาหรือเลือกประกอบอาชีพของผู้เรียนได้ และผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสายอาชีพ ได้เข้าศึกษาในสาขาที่ตนเองต้องการ และสถานศึกษามีข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษายาอาชีพ ครูผู้สอนวิชาแนะแนวมีข้อมูลสำหรับการพัฒนา และปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ สำหรับผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป ผู้เรียนที่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น ผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น ดังคำกล่าวต่อไปนี้

“สถานศึกษามีแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และมีการจัดทำหลักสูตรการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอาชีพ ทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพของตนเองที่ชัดเจนขึ้นว่าตนเองถนัดกับภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติ” (สถานศึกษา A1)

“เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา ในการทำMOU ร่วมกันในเรื่องของการฝึกอาชีพให้เด็ก เช่น หลักสูตรระยะสั้น หรือการให้โควตาเข้าศึกษาต่อแก่นักเรียนที่มีความสนใจ รวมไปถึงการจัดทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่สนใจเข้าศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A2)

“ในด้านของการจัดการศึกษาตัวครูแนะแนวมีข้อมูลมากเพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองตามความสามารถและความถนัด ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและวางแผนการศึกษาหรือเลือกประกอบอาชีพของตนเองได้ สถานศึกษาเองก็มีข้อมูลทางสถิติ หรือรายงานผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาให้เพื่อวางแผนการดำเนินงานในครั้งต่อไป” (สถานศึกษา A3)

“ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานคือผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสายอาชีพ ได้เข้าศึกษาในสาขาที่ตนเองต้องการและผู้เรียนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่ออย่างครบถ้วน ได้ทราบถึงจุดเด่นจุดด้อยของแต่ละหลักสูตรก่อนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A4)

“สถานศึกษามีข้อมูลสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษายาอาชีพ และนักเรียนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกแผนการศึกษา ได้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ” (สถานศึกษา A5)

“ครูผู้สอนวิชาแนะแนวมีข้อมูลสำหรับการพัฒนา และปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพสำหรับผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป ผู้เรียนที่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น มีการสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพถึงแนวทางการศึกษา ขั้นตอนการศึกษา ทางเลือกหลังสำเร็จการศึกษา โดยเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นตามความสามารถและความถนัด” (สถานศึกษา A6)

ตอนที่ 3 ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

จากผลการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา และเปรียบเทียบข้อมูล ตามกรอบแนวคิดการวิจัยสามารถสรุปผลการถอดบทเรียนได้เป็น 2 ด้าน คือ กระบวนการดำเนินงานการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ และ ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ ดังข้อมูลสรุปตามตารางที่

4.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ประเด็นการถอดบทเรียน	ผลการถอดบทเรียน
1. กระบวนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ	
1.1 การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	มีการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมตามความสามารถและความถนัด โดยการให้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามความต้องการของผู้เรียนโดยโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนวการศึกษา โดยมีการกำหนดเป็นปฏิทินการดำเนินกิจกรรมที่ชัดเจน มีขั้นตอนกระบวนการจัดเก็บข้อมูล โดยมีการจำแนกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยและจัดทำเป็นข้อมูลสถิติ และจำแนกเป็นปีการศึกษา โดยจัดทำในรูปแบบรูปเล่ม มีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศสำหรับใช้ในการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ให้มีความเป็นปัจจุบัน และนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน สำหรับการวางแผนการจัดการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ เพื่อให้สามารถตรวจสอบ พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานอยู่เสมอ
1.2 การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน	มีขั้นตอนกระบวนการจัดเก็บข้อมูล โดยมีการจำแนกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยและจัดทำเป็นข้อมูลสถิติ โดยจัดเก็บข้อมูลเป็นปีการศึกษา และจัดทำเป็นรูปเล่ม และมีการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศสำหรับใช้ในการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ให้มีความเป็นปัจจุบัน โดยนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน สำหรับการวางแผนการจัดการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประเด็นการถอดบทเรียน	ผลการถอดบทเรียน
1.3 ดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน	มีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของผู้บริหารและงานแนะแนวการศึกษา ในการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ตลอดปีการศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาในการขอเข้าแนะแนวการศึกษา และการส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระบบโควตาในสถาบันอาชีวศึกษา
1.3.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในชั้นเรียน มีนำหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาในชั่วโมงการเรียนการสอน และการเปิดโลกทางอาชีพให้กับผู้เรียน มีการนำผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เปิดประสบการณ์ ได้รับความรู้ จากสถานที่จริง
1.3.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ผ่านการทำแบบทดสอบวัดแววจิตใจที่หลายหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบตนเองในเบื้องต้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน มีการนำผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริง ผู้เรียนได้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรอาชีพระยะสั้นตามความสนใจและความสมัครใจกับสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน
1.3.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษา และการประกอบอาชีพ	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในแนวทางการวางแผนการเลือกศึกษา โดยเน้นการให้ผู้เรียนได้เปิดโลกทางอาชีพ สำหรับเป็นทางเลือกตามความสนใจของผู้เรียน มีการให้ข้อมูลเบื้องต้นของสาขาหรือหลักสูตรที่ผู้เรียนสนใจเข้าศึกษา มีการแนะแนวทางการเลือกหลังสำเร็จการศึกษาทั้งแนวทางการเลือกประกอบอาชีพ หรือแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือสาขาที่เฉพาะทางมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประเด็นการถอดบทเรียน	ผลการถอดบทเรียน
1.3.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนในด้านการให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาที่ผู้เรียนมีความสนใจ แนะนำแนวทางการพัฒนาต่อยอดทางอาชีพหรือทางการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคตของผู้เรียน เส้นทางการประกอบอาชีพและความก้าวหน้าทางอาชีพให้แก่ผู้เรียน และการช่วยผู้เรียนในการเตรียมความพร้อมในการสมัครเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ผู้เรียนสนใจ
1.3.5 การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก	โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้เรียนและสถาบันอาชีวศึกษาทั้งในกรอบการสมัครประเภทโควต้า และการสมัครในรอบทั่วไป ในเรื่องการประชาสัมพันธ์กำหนดการประกาศการรับสมัครนักศึกษาใหม่ ประชาสัมพันธ์การมอบทุนการศึกษาสำหรับการศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ การช่วยผู้เรียนจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัครเข้าศึกษา การจัดส่งเอกสารการสมัครเข้าศึกษาต่อของผู้เรียนไปยังสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ การประกาศแจ้งผลการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนด้านเอกสารประกอบการรายงานตัว และประชาสัมพันธ์กำหนดการมอบตัวให้แก่ผู้เรียน
1.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน	มีจัดทำเอกสารการรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรมเพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน หากเป็นโครงการหรือกิจกรรมระยะยาว จะมีการรายงานความคืบหน้าเป็นระยะ การตรวจสอบผลการดำเนินการใช้การนิเทศติดตามด้วยกระบวนการPDCA และ การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับการตรวจสอบผลประเมินความพึงพอใจ และการตรวจเอกสารรายงานการดำเนินงานหลังจบกิจกรรมโดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีกระบวนการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินงาน เพื่อให้การจัดการบริการเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประเด็นการถอดบทเรียน	ผลการถอดบทเรียน
1.5 การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน	มีการจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศด้านสถิติการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาตามปีการศึกษา มีการจัดทำเอกสารสรุปการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรม ประกอบด้วย ผลการดำเนินกิจกรรมและการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการดำเนินงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของผู้รับบริการมีการนำผลความพึงพอใจ โดยมีการร่วมกันสรุปของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบใน 2 ประเด็นคือ ความพึงพอใจและข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในวางแผนการช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในการดำเนินงานครั้งต่อไป
1.6 การพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	มีการทำงานร่วมกันของผู้บริหารและงานแนะแนว โดยการใช้ผลการประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินงานมาขยายผลผ่านการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้ดียิ่งขึ้น และปรับปรุงจุดที่ยังเป็นข้อบกพร่องของการดำเนินงาน มีการนำปัญหาและอุปสรรคมาเป็นประเด็นในการร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อป้องกันความผิดพลาดซ้ำจากการดำเนินงานครั้งก่อน เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนและการกำหนดแผนปฏิบัติงานในครั้งถัดไป
2. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ	
2.1 ผลการดำเนินและประโยชน์ที่ได้รับงานทางตรง	สถานศึกษามีแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการจัดทำหลักสูตรการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอาชีพ เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา ครูแนะแนวได้จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองตามความสามารถและความถนัด ทำให้มีความเข้าใจและวางแผนการศึกษาหรือเลือกประกอบอาชีพของผู้เรียนได้ และผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสายอาชีพ ได้เข้าศึกษาในสาขาที่ตนเองต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ประเด็นการถอดบทเรียน	ผลการถอดบทเรียน
2.2 ผลการดำเนินและประโยชน์ที่ได้รับงานทางอ้อม	สถานศึกษามีข้อมูลสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษายาอาชีพ ครูผู้สอนวิชาแนะแนวมีข้อมูลสำหรับการพัฒนา และปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพสำหรับผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป ผู้เรียนที่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น ผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น

4.2 ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

4.2.1 ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้มาจากการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ได้ปฏิบัติงานและมีประสบการณ์มาเป็นระยะเวลานาน อีกทั้งมีผลสำเร็จจากการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยสามารถนำมาสร้างเป็นแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ดังนี้

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารการถอดบทเรียนเพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของพงศ์เทพ สุธีรัฐดี (2557 : 35) และศึกษาการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพจากเอกสารกระบวนการบริหารงานในโรงเรียนของสำนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 18 -24) ประกอบเอกสารการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของสุนิสา วงศ์อารีย์ (2558: 180) และนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว และศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 18 คน จาก 6 สถานศึกษา โดยคัดเลือกสถานศึกษาที่มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละ 40 ขึ้นไป โดยการใช้ข้อมูลย้อนหลัง 2 ปีการศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์โดยจำแนกประเภทข้อมูล เป็นประเด็นสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบ หาความสอดคล้องและความขัดแย้งของข้อมูลและถอดบทเรียนกระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาที่มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ หลังสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็น 3 ลำดับแรกจากจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง เพื่อให้ได้วิธีการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพที่ประสบความสำเร็จ และจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และนำมาตรวจสอบด้วยวิธีการประเมินโดยผู้บริหารและครูแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และนำผลการประเมินไปปรับปรุงแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้มีความสมบูรณ์ และได้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อดังนี้

1. ที่มาและความสำคัญ

การบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะดำเนินงานแนะแนวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากงานแนะแนวเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งตัวผู้เรียนซึ่งเป็นบุคคลสำคัญของการแนะแนว การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและความถนัด กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีกิจกรรมแนะแนวตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถวางแผนด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559 : 12) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความต้องการอันจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จใน

การเรียนและนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต การจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมีความ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และจากการศึกษาความต้องการด้านแรงงานตามการพัฒนาทักษะบุคลากรตามแนวทาง EEC Model ตามเป้าหมายเยาวชนและประชาชนมีงานทำ รายได้ดี ด้วยความสามารถภายใต้ความร่วมมือของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงาน โดยมีการศึกษาความต้องการด้านแรงงานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในด้านความต้องการบุคลากรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปี 2562 – 2566 พบว่า ความต้องการแรงงานระดับอาชีวศึกษา ในอุตสาหกรรมกลุ่ม First S-Curve & New S-Curve ของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นความต้องการบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 253,114 อัตรา โดย 5 อันดับอาชีพที่มีความต้องการแรงงานอาชีวศึกษาได้แก่ 1. โลจิสติกส์ 2. อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ 3. อุตสาหกรรมดิจิทัล 4. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 5. อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก . 2562 : ออนไลน์)

โดยการศึกษาข้อมูลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ที่เลือกศึกษาต่อในสายอาชีพ ทั้งสถานศึกษาของภาครัฐ และเอกชน ย้อนหลังเป็นเวลา 2 ปีการศึกษา (พ.ศ.2562 - พ.ศ. 2563) ด้วยการสอบถามข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 51 โรงเรียน จากข้อมูลทางสถิติย้อนหลัง จำนวน 2 ปี พบว่า มีนักเรียนตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นจำนวน 27.78 % ของนักเรียนทั้งหมด ผลจากการสำรวจข้อมูลย้อนหลัง 2 ปีการศึกษา (พ.ศ.2562 - พ.ศ. 2563) พบว่าสถานศึกษาที่มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพโดยคิดเป็นร้อยละ 40 ขึ้นไป ของนักเรียนทั้งหมด มีจำนวน 14 สถานศึกษาสามารถแบ่งเป็นสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรีได้ 9 แห่ง และจังหวัดระยอง 5 แห่ง โดยทุกสถานศึกษามีกระบวนการจัดการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้สำรวจตัวเองอย่างถ่องแท้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 6 โรงเรียน ในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ โรงเรียนอ่างศิลาพิทยาคม โรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม โรงเรียนพานทองสภานูปถัมภ์ และจังหวัดระยอง ได้แก่ โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ โรงเรียนนิคมวิทยา เป็นสถานศึกษาที่มีผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา มากเป็น 3 ลำดับแรกของทั้ง 2 จังหวัด สะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการปฏิบัติงานบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ที่มีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และสามารถเป็นต้นแบบของการปฏิบัติงานบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้แก่สถานศึกษาอื่นได้

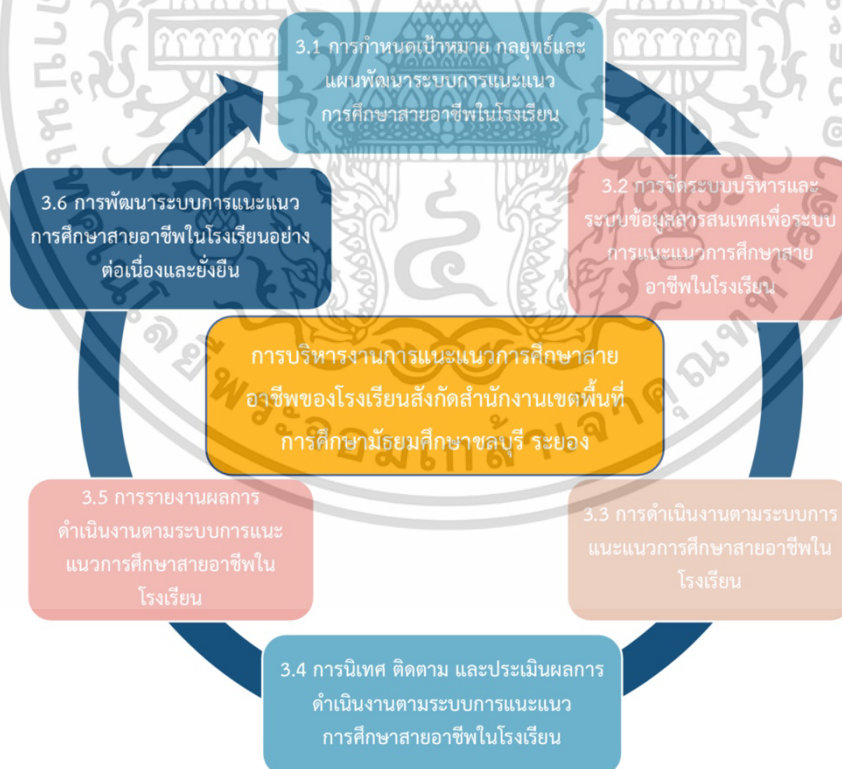
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อใช้เป็นกรอบในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. กระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า มีกระบวนการในการดำเนินงานการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ 6 ขั้นตอน ดังนี้



ภาพที่ 4.1 การบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้านอาชีพ กำหนดผู้รับผิดชอบ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษา และจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1.1 วางแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

3.1.1.1 ประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน

3.1.1.2 จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

3.1.1.3 กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน

3.1.1.4 กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

3.1.2 จัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาด้านอาชีพ ประกอบด้วย

3.1.2.1 นำผลการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำหลักสูตรในด้านอาชีพให้แก่ผู้เรียน

3.1.2.2 จัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาชีพให้แก่ผู้เรียน และเสนอขออนุมัติใช้หลักสูตร

3.1.3 กำหนดผู้รับผิดชอบและกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

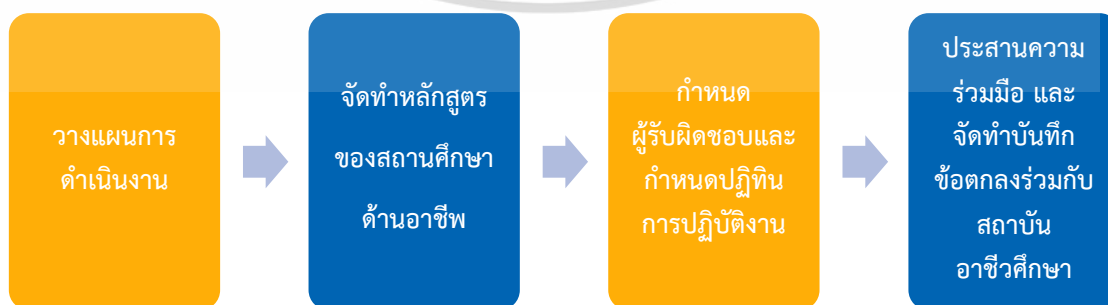
3.1.3.1 กำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานรายโครงการ/กิจกรรม

3.1.3.2 กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน และกำกับติดตามการดำเนินงาน

3.1.4 ประสานความร่วมมือ และจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษา

สำหรับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ และการส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษา

โดยการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนที่มีกระบวนการย่อยดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.2



ภาพที่ 4.2 ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษา

สายอาชีพในโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การจักระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษา สายอาชีพในโรงเรียน

มีกระบวนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ กระบวนการประมวลผลข้อมูล การนำข้อมูล
สารสนเทศมาใช้ประกอบการปฏิบัติงาน โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.2.1 การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ประกอบด้วย

- 3.2.1.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ
- 3.2.1.2 จัดทำบันทึกทะเบียนการรับข้อมูลสารสนเทศ
- 3.2.1.3 จำแนกประเภทข้อมูลตามลักษณะข้อมูล
- 3.2.1.4 จัดทำสารสนเทศด้วยการแยกเป็นหมวดหมู่สารสนเทศ

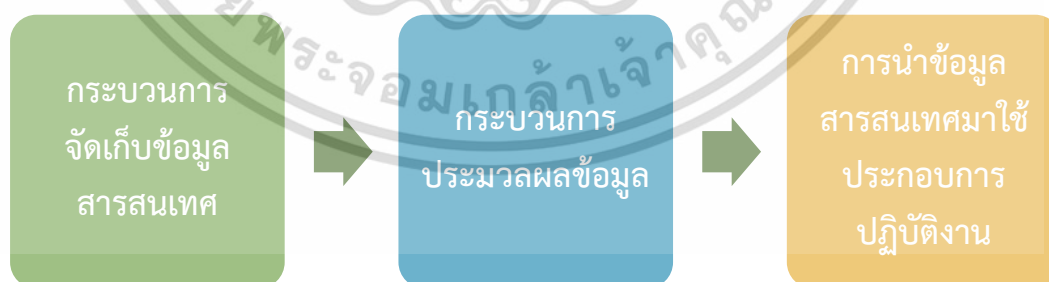
3.2.2 การประมวลผลข้อมูล ประกอบด้วย

- 3.2.2.1 ใช้เครื่องมือการประมวลผลตามลักษณะของข้อมูล
- 3.2.2.2 นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้สำหรับประมวลผลข้อมูลทางสถิติ
- 3.2.2.3 จัดทำสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ตามประเภทของข้อมูล

3.2.3 การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประกอบการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 3.2.3.1 จัดทำข้อมูลสารสนเทศเสนอต่อผู้บังคับบัญชา
- 3.2.3.2 นำข้อมูลสารสนเทศสำหรับการดำเนินงานมาใช้วางแผนการจัด
การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- 3.2.3.3 นำข้อมูลสารสนเทศสำหรับการจัดการสอนมาเผยแพร่ให้นักเรียนใช้
ศึกษา

โดยการจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสาย
อาชีพในโรงเรียน ที่มีกระบวนการย่อยดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.3



ภาพที่ 4.3 การจักระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสาย
อาชีพในโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน มีการช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.3.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน ประกอบด้วย

3.3.1.1 จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นถึงภาพรวมของเส้นทางการศึกษาของตนเอง

3.3.1.2 นำข้อมูลสารสนเทศหลักสูตรของสถาบันต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ศึกษา

3.3.1.3 เปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษา เข้ามาแนะแนวการศึกษาในโรงเรียน

3.3.1.4 นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง

3.3.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ประกอบด้วย

3.3.2.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ

3.3.2.2 ให้ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดความถนัด ด้วยแบบทดสอบที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบของเอกสาร และแบบออนไลน์

3.3.2.3 สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตรอบรมอาชีพระยะสั้น

3.3.2.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทดลองประกอบอาชีพ

3.3.2.5 จัดกิจกรรมให้ศิษย์เก่าที่ศึกษาต่อสายอาชีพได้มาเล่าประสบการณ์และแนะนำการเรียนต่อให้นักเรียนที่สนใจ

3.3.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ

ประกอบด้วย

3.3.3.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาในสาขาที่ผู้เรียนมีความสนใจเพิ่มเติมเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคล

3.3.3.2 บูรณาการร่วมกับครูผู้สอนในวิชาที่ผู้เรียนสนใจมาร่วมถ่ายทอดประสบการณ์แก่ผู้เรียน

3.3.3.3 เปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมแสดงผลงานหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลตรงเพิ่มเติม

3.3.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปสู่อาชีพที่สนใจ ประกอบด้วย

3.3.4.1 จัดกิจกรรมวางแผนอนาคตทางการศึกษาและทางอาชีพร่วมกับผู้เรียน

3.3.4.2 ให้ข้อมูลผู้เรียนในกรณีผู้เรียนต้องการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.4.3 ให้ข้อมูลผู้เรียนในกรณีผู้เรียนต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา

3.3.4.4 วางแผนการเตรียมตัวร่วมกับผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตรงตามที่สาขาวิชาที่ผู้เรียนสนใจกำหนด

3.3.4.5 แนะนำการปฏิบัติตนแก่ผู้เรียน ในการศึกษา และการประกอบอาชีพ

3.3.5 การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก
ประกอบด้วย

3.3.5.1 ประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อรับข้อมูลการรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาต่อในรอบโควตา รอบรับปกติ และทุนการศึกษา (ถ้ามี)

3.3.5.2 ประชาสัมพันธ์ข้อมูลกำหนดการรับสมัครให้แก่ผู้เรียน

3.3.5.3 ช่วยผู้เรียนจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัคร

3.3.5.4 คัดเลือกนักเรียนผู้มีคุณสมบัติตามสถาบันอาชีวศึกษาที่กำหนดเพื่อรับทุนการศึกษา (ถ้ามี)

3.3.5.5 ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการสมัครให้แก่ผู้เรียนก่อนจัดส่งเอกสารหลักฐานการสมัครไปยังสถาบันอาชีวศึกษา

3.3.5.6 รวบรวมเอกสารและหลักฐานการสมัครของผู้เรียนส่งไปยังสถาบันอาชีวศึกษา

3.3.5.7 ประชาสัมพันธ์ผลการคัดเลือกเข้าศึกษาให้ผู้เรียนทราบ

3.3.5.8 เตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนก่อนผู้เรียนไปมอบตัวยังสถานศึกษาใหม่ โดยการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนที่มีกระบวนการย่อยดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.4



ภาพที่ 4.4 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน มีการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน มีกระบวนการพัฒนาปรับปรุง โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.4.1 การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 3.4.1.1 ติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 3.4.1.2 ผู้ปฏิบัติดำเนินการงานรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรม

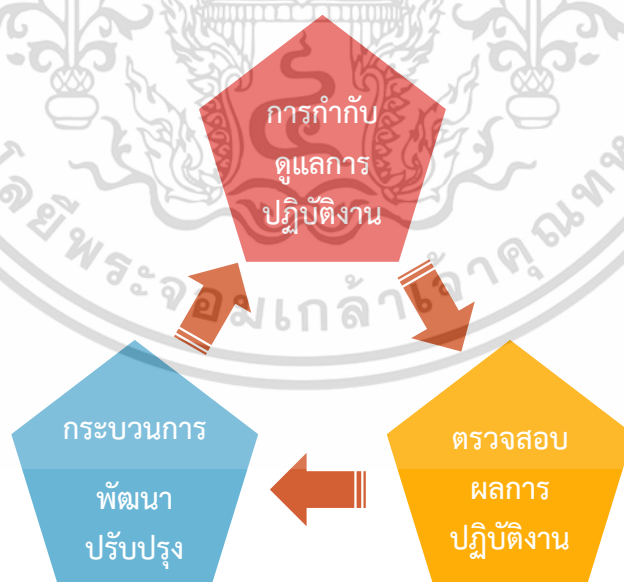
3.4.2 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 3.4.2.1 สอบถามข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงาน
- 3.4.2.2 ประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ
- 3.4.2.3 ตรวจสอบผลการดำเนินงานจากรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 3.4.2.4 ใช้กระบวนการ PLC ในการสรุปผลการดำเนินงาน

3.4.3 กระบวนการพัฒนาปรับปรุง ประกอบด้วย

- 3.4.2.1 นำผลที่ได้จากการ PLC และผลประเมินความพึงพอใจมาสรุปปัญหาและอุปสรรค
- 3.4.2.2 ร่วมกันเสนอแนวทางการแก้ปัญหา ตามข้อเสนอแนะ สำหรับการดำเนินงานครั้งถัดไป

โดยการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนที่มีกระบวนการย่อยดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.5



ภาพที่ 4.5 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน มีการจัดทำเอกสารแสดงผลการดำเนินงาน มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจและสารสนเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.5.1 การจัดทำเอกสารแสดงผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

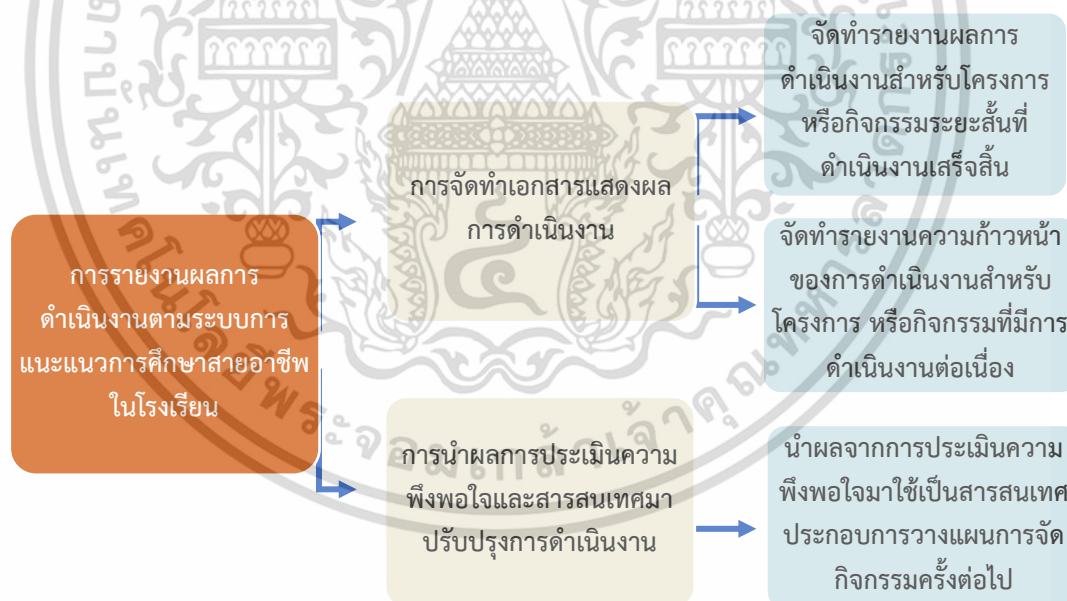
3.5.1.1 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำหรับโครงการ หรือกิจกรรมระยะสั้นที่ดำเนินงานเสร็จสิ้น

3.5.1.2 จัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานสำหรับโครงการ หรือกิจกรรมที่มีการดำเนินงานต่อเนื่อง

3.5.2 การนำผลการประเมินความพึงพอใจและสารสนเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน ประกอบด้วย

3.5.2.1 นำผลจากการประเมินความพึงพอใจมาใช้เป็นสารสนเทศประกอบการวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

โดยการรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนที่มีกระบวนการย่อยดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.6



ภาพที่ 4.6 การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีการนำผลการดำเนินงานมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.6.1 การนำผลการดำเนินงานมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน ประกอบด้วย

3.6.1.1 การสอบถามผลจากการดำเนินงานจากผู้ปฏิบัติ และการนำข้อมูลจากผู้รับบริการมาใช้ในวางแผนการจัดกิจกรรมและการปรับปรุงการดำเนินงาน ตามข้อเสนอแนะ

3.6.1.2 นำผลการประเมินการดำเนินงานมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

3.6.1.3 นำข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน มาขยายผลและร่วมกันเสนอแนวทางป้องกันข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น

โดยการพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนที่มีกระบวนการย่อยดังกล่าวข้างต้นสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.7



ภาพที่ 4.7 การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับงานทางตรง ประกอบด้วย

- 4.1.1 สถานศึกษามีแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
- 4.1.2 สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอาชีพ
- 4.1.3 เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา
- 4.1.4 ครูแนะแนวได้จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองตามความสามารถและความถนัด
- 4.1.5 ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและวางแผนการศึกษาหรือเลือกประกอบอาชีพของผู้เรียนได้
- 4.1.6 ผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสายอาชีพ ได้เข้าศึกษาในสาขาที่ตนเองต้องการ

4.2 ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับงานทางอ้อม ประกอบด้วย

- 4.2.1 สถานศึกษามีข้อมูลสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ
- 4.2.2 ครูผู้สอนวิชาแนะแนวมีข้อมูลสำหรับการพัฒนา และปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพสำหรับผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป
- 4.2.3 ผู้เรียนที่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น
- 4.2.4 ผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น

4.3 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และระดับความคิดเห็นต่อแนวปฏิบัติฯ ในภาพรวมและรายด้านผลการวิเคราะห์ ดังข้อมูลในตารางที่ 4.2 - 4.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษา
สายอาชีพ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งปัจจุบัน		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	67	67%
1.2 ครูแนะแนว	33	33%
รวม	100	100%
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	25	25%
2.2 ปริญญาโท	12	12%
2.3 ปริญญาเอก	63	63%
รวม	100	100%
3. ประสบการณ์ทำงาน		
3.1 3-5 ปี	24	24
3.2 6-10 ปี	25	25
3.3 10 ปีขึ้นไป	51	51
รวม	100	100%

จากตารางที่ 4.2 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาชลบุรี ระบุว่า มีผู้บริหารจำนวน 36 คน โดยมีประสบการณ์ทำงานเฉลี่ย 6 ปี ไปจนถึงมากกว่า 10 ปี และครูแนะแนวมีประสบการณ์ทำงานเฉลี่ย 3-10 ปี

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการ
บริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพจำแนกโดยรวมและจำแนกรายด้าน

การตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี	ระดับความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับ
ด้านความเป็นประโยชน์	4.42	0.49	มาก	1
ด้านความเป็นไปได้	4.38	0.57	มาก	2
รวม	4.40	0.50	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความเป็นประโยชน์ และเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, $S=0.50$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{X}=4.42$, $S =0.49$) มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X}=4.38$, $S =0.57$)

ตารางที่ 4.4 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสาย

อาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นประโยชน์

การตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี ๆ	ระดับความเป็นประโยชน์			
	\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับ
1. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความชัดเจนตามกระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา	4.40	0.60	มาก	4
2. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความตรงประเด็นตามการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา	4.42	0.55	มาก	3
3. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความเป็นปัจจุบันตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์	4.37	0.63	มาก	5
4. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา	4.44	0.64	มาก	2
5. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้น สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบแผนการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาในอนาคต	4.49	0.59	มาก	1
รวม	4.42	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, $S =0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้น สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบแผนการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาในอนาคต ($\bar{X}=4.49$, $S =0.59$) แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.44$, $S =0.64$) แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความตรงประเด็นตามการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.42$, $S =0.55$) และ แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความชัดเจนตามกระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.40$, $S=0.60$) ตรงกับระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยสุดคือ แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความเป็นปัจจุบันตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ ($\bar{X}=4.37$, $S=0.63$) ตรงกับระดับมาก

ตารางที่ 4.5 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ด้านความเป็นไปได้

การตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี ๆ	ระดับความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับ
1. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการดำเนินงาน	4.39	0.60	มาก	3
2. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับวัฒนธรรม	4.38	0.61	มาก	4
3. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด	4.34	0.68	มาก	5
4. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นนำไปใช้ดำเนินงานได้จริง	4.43	0.68	มาก	1
5. แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความคุ้มค่าทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล	4.40	0.66	มาก	2
รวม	4.38	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี ด้านความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, $S=0.57$) เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นนำไปใช้ดำเนินงานได้จริง ($\bar{X}=4.43$, $S=0.68$) แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความคุ้มค่าทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}=4.40$, $S=0.66$) แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการดำเนินงาน ($\bar{X}=4.39$, $S=0.60$) และ แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับวัฒนธรรม ($\bar{X}=4.38$, $S=0.61$) ตรงกับระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ แนว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด ($\bar{X}=4.34$, $S=0.68$) ตรงกับระดับมาก



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำวิจัยโดยสรุปเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อถอดบทเรียนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และ 3) เพื่อตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

5.1.2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำหรับการถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง คือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง แบ่งผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูแนะแนว 1 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มที่ 2 ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ 1 คน ของ สถานศึกษาที่มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมมือกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (MOU) จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง หรือสถานศึกษาที่มีการให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเข้าแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 2 ปี และมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชลบุรี และจังหวัดระยอง เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละ 40 ขึ้นไป โดยการใช้ข้อมูลย้อนหลัง 2 ปี การศึกษา รวม 18 คน

5.1.2.1 กลุ่มผู้ประเมินสำหรับการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง คือ ผู้บริหารและครูแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รวมจำนวนโรงเรียน 45 โรงเรียน โดยมีประชากรจำนวน 135 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan (1970:607-608) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบสัดส่วนแบบ สัดส่วน (Proportional Allocation)

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้แก่แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi structure Interview) เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด สอบถาม เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียน และผล การดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ โดยผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถาม พบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนี ความสอดคล้องที่ 0.80 ขึ้นไป ดังปรากฏในภาคผนวก ค.

5.1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะ แนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้แก่ แบบตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี คือแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 4 ระดับ ตามกรอบ แนวคิดการประเมินตามมาตรฐาน 2 ด้าน คือ 1. ด้านความเป็นประโยชน์ 2. ด้านความเป็นไปได้ โดย ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดการประเมินตามรูปแบบของ Daniel L. Stufflebeam และคณะ (1984) โดยผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ข้อคำถามมีค่าดัชนี ความสอดคล้องที่ 0.80 ขึ้นไป ดัง ปรากฏในภาคผนวก ค.

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.1.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเพื่อถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะ แนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งเคราะห์ เอกสารและการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้ ผู้วิจัยทำหนังสือ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล การวิจัยแบบส่งเคราะห์เอกสารจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 6 โรงเรียน โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพร้อมส่งประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้าน บริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียน ให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ศึกษาล่วงหน้า จากนั้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพื่อเดินทางไปสัมภาษณ์ ด้วยตนเองโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และศึกษาเอกสารร่องรอยการดำเนินงานโดยใช้ แบบสังเคราะห์เอกสารดำเนินการสัมภาษณ์ตาม ประเด็นที่กำหนด นำข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะ แนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.1.4.2 การตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสาย อาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตรวจสอบด้วยวิธีการ ประเมิน โดยกลุ่มผู้ประเมินที่เป็นผู้บริหารและครูแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง รวมจำนวนรวม 100 คน จากนั้นทำการสรุปผลการตรวจสอบ และนำผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ไปใช้ในการปรับแนวปฏิบัติที่ดี ในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเพื่อถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดีในการ บริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ข้อมูลโดยการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ ควบคู่กันไป ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis) ที่จำแนกตามประเด็นของกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อสร้างเป็นข้อสรุปเบื้องต้น พร้อมได้ทำ ดัชนี (Index) เพื่อสร้างเป็นข้อสรุปเบื้องต้นจากข้อมูลที่เป็นเอกสารของสถานศึกษาที่ให้ข้อมูล จากนั้นทำการเปรียบเทียบข้อมูล (Comparison) โดยการนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบหา ความสัมพันธ์ความสอดคล้องหรือความขัดแย้งของข้อมูลโดยทำเป็นตาราง หาความสัมพันธ์ของข้อมูล ต่างๆ ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยการจำแนกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) ตาม ประเด็นกรอบแนวคิดของการวิจัยในแต่ละด้าน แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสร้างข้อสรุปเป็นแนว ทิศทางการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะ แนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

5.1.6 ผลการวิจัย

5.1.6.1 ผลการถอดบทเรียนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองพบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้ ข้อมูลดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1) กระบวนการในการดำเนินงานการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังนี้

(1.1) การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน คือ กระบวนการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของผู้บริหารและงานแนะแนวการศึกษา ในการกำหนด ปฏิทินการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ตลอดปีการศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาในการขอเข้าแนะแนวการศึกษา และการส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระบบโควตาในสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งมีการดำเนินการ 5 ขั้นตอนคือ 1) การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน โดยโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในชั้นเรียน มีนำหลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาในชั่วโมงการเรียนการสอน และการเปิดโลกทางอาชีพให้กับผู้เรียน มีการนำผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เปิดประสบการณ์ ได้รับความรู้ จากสถานที่จริง 2) การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ด้วยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเอง ผ่านการทำแบบทดสอบวัดแววความถนัดที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบตนเองในเบื้องต้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามความสนใจ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน มีการนำผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริง ผู้เรียนได้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรอาชีพระยะสั้น ตามความสนใจและความสมัครใจกับสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

3) การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจในแนวทางการวางแผนการเลือกศึกษา โดยเน้นการให้ผู้เรียนได้เปิดโลกทางอาชีพ สำหรับเป็นทางเลือกตามความสนใจของผู้เรียน มีการให้ข้อมูลเบื้องต้นของสาขาหรือหลักสูตรที่ผู้เรียนสนใจเข้าศึกษา มีการแนะแนวแนวทางการเลือกหลังสำเร็จการศึกษาทั้งแนวทางการเลือกประกอบอาชีพ หรือแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือสาขาที่เฉพาะทางมากขึ้น 4) การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ โดยโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนในด้านการให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาที่ผู้เรียนมีความสนใจ แนะนำแนวทางการพัฒนาต่อยอดทางอาชีพหรือทางการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคตของผู้เรียน เส้นทางประกอบอาชีพและความก้าวหน้าทางอาชีพให้แก่ผู้เรียน และการช่วยผู้เรียนในการเตรียมความพร้อมในการสมัครเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ผู้เรียนสนใจ 5) การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก โดยโรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพ โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้เรียนและสถาบันอาชีวศึกษาทั้งในรอบการสมัครประเภทโควตา และการสมัครในรอบทั่วไป ในเรื่องการประชาสัมพันธ์กำหนดการประกาศการรับสมัครนักศึกษาใหม่ ประชาสัมพันธ์การมอบทุนการศึกษาสำหรับการศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ การช่วยผู้เรียนจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัครเข้าศึกษา การจัดส่งเอกสาร

การสมัครเข้าศึกษาต่อของผู้เรียนไปยังสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ การประกาศแจ้งผลการคัดเลือกเข้าเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาต่อ การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนด้านเอกสารประกอบการรายงานตัว และประชาสัมพันธ์ กำหนดการมอบตัวให้แก่ผู้เรียน

(1.2) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน พบว่า มีการจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศด้านสถิติการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาตามปีการศึกษา มีการจัดทำเอกสารสรุปการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรม ประกอบด้วยผลการดำเนินกิจกรรมและการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการดำเนินงาน การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของผู้รับบริการมีการนำผลความพึงพอใจ โดยมีการร่วมกันสรุปของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบใน 2 ประเด็นคือ ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในวางแผนการช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในการดำเนินงานครั้งต่อไป

(1.3) การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน พบว่า มีการจัดทำรายงานข้อมูลสารสนเทศด้านสถิติการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาตามปีการศึกษา มีการจัดทำเอกสารสรุปการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรม ประกอบด้วยผลการดำเนินกิจกรรมและการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการดำเนินงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของผู้รับบริการมีการนำผลความพึงพอใจ โดยมีการร่วมกันสรุปของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบใน 2 ประเด็นคือ ความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในวางแผนการช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในการดำเนินงานครั้งต่อไป

(1.4) การพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน พบว่า มีการทำงานร่วมกันของผู้บริหารและงานแนะแนว โดยการใช้ผลการประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินงานมาขยายผลผ่านการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพให้ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้ดียิ่งขึ้น และปรับปรุงจุดที่ยังเป็นข้อบกพร่องของการดำเนินงาน มีการนำปัญหาและอุปสรรคมาเป็นประเด็นในการร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อป้องกันความผิดพลาดซ้ำจากการดำเนินงานครั้งก่อน เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนและการกำหนดแผนปฏิบัติงานในครั้งถัดไป

(2) ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า สถานศึกษามีข้อมูลสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษายอาชีพ และแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการจัดทำหลักสูตรการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอาชีพ เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา ครูแนะแนวได้จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองตามความสามารถและความถนัด มีข้อมูลสำหรับการพัฒนา และปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพสำหรับผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป ผู้เรียนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความเข้าใจและวางแผนการศึกษาหรือเลือกประกอบอาชีพของผู้เรียนได้ และผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสายอาชีพ ได้เข้าศึกษาในสาขาที่ตนเองต้องการ และผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.6.2 ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองดังนี้

(1) ผลการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

(1.1) กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วย

การวางแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย ประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

การจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาด้านอาชีพ ประกอบด้วย นำผลการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำหลักสูตรในด้านอาชีพให้แก่ผู้เรียน จัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาชีพให้แก่ผู้เรียน และเสนอขออนุมัติใช้หลักสูตร

การกำหนดผู้รับผิดชอบและกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานรายโครงการ/กิจกรรม การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน และกำกับติดตามการดำเนินงาน

การประสานความร่วมมือ และจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษาสำหรับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ และการส่งต่อนักเรียนเข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษา

(1.2) การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วย

การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ประกอบด้วย การกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ จัดทำบันทึกทะเบียนการรับข้อมูลสารสนเทศ จำแนกประเภทข้อมูลตามลักษณะข้อมูล และจัดทำสารสนเทศด้วยการแยกเป็นหมวดหมู่สารสนเทศ

การประมวลผลข้อมูล ประกอบด้วย ใช้เครื่องมือการประมวลผลตามลักษณะของข้อมูล นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้สำหรับประมวลผลข้อมูลทางสถิติ และจัดทำสารสนเทศเป็นหมวดหมู่ตามประเภทของข้อมูล

การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประกอบการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเสนอต่อผู้บังคับบัญชา นำข้อมูลสารสนเทศสำหรับการดำเนินงานมาใช้วางแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนนำข้อมูลสารสนเทศสำหรับการ

จัดการสอนมาเผยแพร่ให้นักเรียนใช้ศึกษาโดยการจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

(1.3) การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วย

การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นถึงภาพรวมของเส้นทางการศึกษาของตนเอง นำข้อมูลสารสนเทศหลักสูตรของสถาบันต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาแนะแนวการศึกษาในโรงเรียน และนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ

การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ มีการให้ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดความถนัดด้วยแบบทดสอบที่หลากหลาย ทั้งรูปแบบของเอกสาร และแบบออนไลน์ มีการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตรอบรมอาชีพระยะสั้น มีจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทดลองประกอบอาชีพ จัดกิจกรรมให้ศิษย์เก่าที่ศึกษาต่อสายอาชีพได้มาเล่าประสบการณ์และแนะนำการเรียนต่อนักเรียนที่สนใจ

การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาในสาขาที่ผู้เรียนมีความสนใจเพิ่มเติมเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล บูรณาการร่วมกับครูผู้สอนในวิชาที่ผู้เรียนสนใจมาร่วมถ่ายทอดประสบการณ์แก่ผู้เรียน และเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมแสดงผลงาน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลตรงเพิ่มเติม

การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมวางแผนอนาคตทางการศึกษาและทางอาชีพร่วมกับผู้เรียน ให้ข้อมูลผู้เรียนในกรณีผู้เรียนต้องการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ให้ข้อมูลผู้เรียนในกรณีผู้เรียนต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา วางแผนการเตรียมตัวร่วมกับผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตรงตามที่สาขาวิชาที่ผู้เรียนสนใจกำหนด และแนะนำการปฏิบัติตนแก่ผู้เรียน ในการศึกษา และการประกอบอาชีพ

การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก ประกอบด้วย การประสานความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อรับข้อมูลการรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาต่อในรอบโควตา รอบรับปกติ และทุนการศึกษา (ถ้ามี) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลกำหนดการรับสมัครให้แก่ผู้เรียน ช่วยผู้เรียนจัดเตรียมเอกสารประกอบการสมัคร คัดเลือกนักเรียนผู้มีคุณสมบัติตามสถาบันอาชีวศึกษากำหนดเพื่อรับทุนการศึกษา (ถ้ามี) ตรวจสอบและรวบรวมเอกสารหลักฐานการสมัครให้แก่ผู้เรียนก่อนจัดส่งเอกสารหลักฐานการสมัครไปยังสถาบันอาชีวศึกษา ประชาสัมพันธ์ผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคัดเลือกเข้าศึกษาให้ผู้เรียนทราบ และเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนก่อนผู้เรียนไปมอบตัวยังสถานศึกษาใหม่

(1.4) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วย

การกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน และการให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการงานรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายกิจกรรม

การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การสอบถามข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงาน การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ การตรวจสอบผลการดำเนินงานจากรายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้กระบวนการ PLC ในการสรุปผลการดำเนินงาน

กระบวนการพัฒนาปรับปรุง ประกอบด้วย การนำผลที่ได้จากการ PLC และผลประเมินความพึงพอใจมาสรุปปัญหาและอุปสรรค และร่วมกันเสนอแนวทางการแก้ปัญหา ตามข้อเสนอแนะ สำหรับการดำเนินงานครั้งถัดไป

(1.5) การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วย

การจัดทำเอกสารแสดงผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสำหรับโครงการ หรือกิจกรรมระยะสั้นที่ดำเนินงานเสร็จสิ้น จัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานสำหรับโครงการ หรือกิจกรรมที่มีการดำเนินงานต่อเนื่อง

การนำผลการประเมินความพึงพอใจและสารสนเทศมาปรับปรุงการดำเนินงาน ประกอบด้วย การนำผลจากการประเมินความพึงพอใจมาใช้เป็นสารสนเทศประกอบการวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

(1.6) การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ประกอบด้วย

การนำผลการดำเนินงานมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน ประกอบด้วย การสอบถามผลจากการดำเนินงานจากผู้ปฏิบัติ และการนำข้อมูลจากผู้รับบริการมาใช้ในวางแผนการจัดกิจกรรมและการปรับปรุงการดำเนินงาน ตามข้อเสนอแนะ มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานใช้ประกอบการจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และการนำข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน มาขยายผลและร่วมกันเสนอแนวทางป้องกันข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น

(2) ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการดำเนินและประโยชน์ที่ได้รับงานทางตรง คือ สถานศึกษามีแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน มีการจัดทำหลักสูตรการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะอาชีพ เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา ครูแนะแนวได้จัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองตามความสามารถและความถนัด ทำให้มีความเข้าใจและวางแผน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาหรือเลือกประกอบอาชีพของผู้เรียนได้ และผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรสายอาชีพ ได้เข้าศึกษาในสาขาที่ตนเองต้องการ

ผลการดำเนินและประโยชน์ที่ได้รับงานทางอ้อม คือ สถานศึกษามีข้อมูลสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาสายอาชีพ ครูผู้สอนวิชาแนะแนวมีข้อมูลสำหรับการพัฒนา และปรับปรุงการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพสำหรับผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป ผู้เรียนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น ผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น

5.1.6.2 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีดังนี้

ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ภาพรวมพบว่าแนวปฏิบัติที่ดีๆ มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านความเป็นประโยชน์ และ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน ได้แก่การอภิปรายเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ และการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ดังนี้

5.2.1 การอภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 6 ส่วนดังนี้ (1) ความเป็นมาและความสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดี (2) เป้าหมายของแนวปฏิบัติที่ดี (3) กระบวนการในการดำเนินงานการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ (4) ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ โดยกระบวนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนจากการถอดบทเรียนเพื่อนำมาสร้างเป็นแนวปฏิบัติที่ดี พบว่ามี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน และการพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการบริหารงานในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 18 -24) ที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดการวิจัย โดยในแต่ละขั้นตอนผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนพบว่า มีการวางแผนการดำเนินงาน อาจเนื่องจากการดำเนินงานจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของคณิศร์ จัปจิตต์ (2559 : 90) ที่กล่าวถึงการวางแผนถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถระบุเป้าหมายผลสำเร็จ หรือ ผลงานที่ต้องการออกมาได้อย่างชัดเจน เมื่อสามารถระบุเป้าหมายได้ ย่อมส่งผลต่อการคาดคะเนปัญหาที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้า และทำการป้องกันหรือแก้ไขก่อนที่การเสียหายจะเกิดขึ้น และผลการวิจัยยังพบว่า มีการจัดหลักสูตรของสถานศึกษาด้านอาชีพ อาจเป็นเพราะการจัดทำหลักสูตรด้านอาชีพของโรงเรียนเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับความรู้และพัฒนาตนเองตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวทางการเสริมทักษะอาชีพในหลักสูตรสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 24) ในการนำแผนการจัดเสริมทักษะอาชีพมาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ค้นหาความถนัดความต้องการ และการวางแผนไปสู่อาชีพของนักเรียน และผลการวิจัยยังพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและมีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากข้อกำหนดผู้รับผิดชอบและปฏิทินการปฏิบัติงานที่ชัดเจนจะสนับสนุนให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงานและสามารถติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิภา ชัยยะ (2552 : 89) ในเรื่องของการกำหนดภาระหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมในการแนะแนวอย่างชัดเจน และทุกคนปฏิบัติตามบทบาทของตนตามระยะเวลาที่กำหนดในการปฏิบัติงาน และยังพบว่าโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับสถาบันอาชีวศึกษา อาจเนื่องจากจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพของสถาบันอาชีวศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและมีสมรรถนะจนสามารถ นำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : ออนไลน์)

2. การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนพบว่า โรงเรียนมีขั้นตอนกระบวนการจัดเก็บข้อมูลโดยจำแนกเป็นประเภท มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการประมวลผลข้อมูล และนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานอาจเนื่องจากข้อมูลที่ได้รับมีรูปแบบที่หลากหลายทั้งในรูปแบบของแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ข้อมูลตัวเลขเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการประมวลผลข้อมูลส่งผลให้การจัดการกระทำกับข้อมูลมีความสะดวกมากขึ้นทั้งในด้านการจำแนกประเภท การประมวลผล และการนำข้อมูลมาใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 25) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ และเก็บรักษาข้อมูลอย่างมีระบบเพื่อนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมเกียรติ เจษฎากุลทวิ (2563 : 276) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานแนะแนวแบบมุ่งอนาคตในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ให้มากขึ้น

3. ดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน ประกอบด้วยพบว่ามีการร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษา ในการกำหนดขั้นตอนการทำงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานมีความจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนการดำเนินงาน และระยะเวลาในการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวคิดการดำเนินงานของ มาลีณี จุฑาปะมา (2552 : 138) ที่ได้กล่าวว่าการวางแผนดำเนินงานเป็นการชี้แจงวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานแนะแนวเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของปนัดดา สิงห์โต (2563 : 56) ที่ได้เสนอแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานแนะแนว มีการมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานแนะแนวให้ชัดเจนในการเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลนักเรียนให้เป็นระบบ ให้คำปรึกษา ติดตามนักเรียน จัดหาแหล่งทุนการศึกษา จัดประชาสัมพันธ์ติดตามข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัย หลากหลายวิธี แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Secil eda ozkayran aslihan yetis abali and Ahmet abali (2020 : 203-220) ที่ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวควรมีความร่วมมือระหว่างนักเรียน-ครู นักเรียน-ผู้ปกครอง ครู-ผู้ปกครอง ผู้ปกครอง-การบริหารงาน และครูธุรการ-ครู และทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยการวางแผนการดำเนินงานที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่มีผู้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานคือผู้บริหารและบุคลากรเท่านั้น แต่ยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและนักเรียน และผู้วิจัยได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน ตามแนวคิดการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ของสุนิสา วงศ์อารีย์ (2558: 180) ประกอบ การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อไปสู่อาชีพที่สนใจ การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก โดยแต่ละขั้นตอนมีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 การช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า มีกระบวนการช่วยให้ผู้เรียนเรียนทราบถึงหลักสูตร ผ่านกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาในชั้นเรียน ประกอบกับการให้ข้อมูลการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ แก่ผู้เรียน มีการให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการของสถาบันอาชีวศึกษา การบูรณาการอาชีพจากในท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงหลักสูตรเป็นการสร้างความเข้าใจในเบื้องต้นให้กับผู้เรียนโดยสามารถจัดการเรียนการสอนได้ทั้งในห้องเรียนและในสถานที่จริงเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงของสอดคล้องกับผลการวิจัยของปนัดดา สิงห์โต (2563 : 57) ที่กล่าวถึงการแนะแนวการศึกษาต่อและแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการเรียน และประกอบอาชีพตรงตามความสามารถของตนเองควรจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ในอาชีพต่าง ๆ โดยประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อมาให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพนั้นโดยตรง

3.2 การช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างถ่องแท้ พบว่า มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองผ่านการทำแบบทดสอบวัดแววความถนัดที่หลายหลายรูปแบบ อาจเนื่องจากการเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียนตนเองในเบื้องต้น และมีการนำผู้เรียนไปเข้าร่วมกิจกรรมเปิดบ้านวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริง ผู้เรียนได้เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรอาชีพระยะสั้น ตามความสนใจและความสมัครใจกับสถาบันอาชีวศึกษาที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน อาจเนื่องจากการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของIsa ado abubakar (2019: 34) ที่กล่าวว่าครูแนะแนวมีส่วนช่วยให้นักเรียนค้นพบความถนัด ความสามารถ จุดแข็งของตนเอง และรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนเลือกวางแผนอาชีพที่เหมาะสม มีการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ

3.3 การช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ พบว่า มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาในสาขาที่ผู้เรียนมีความสนใจ มีการบูรณาการความรู้และประสบการณ์จากครูหรือบุคลากรที่มีความสามารถในสถานศึกษา และการเปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมในสถานศึกษา อาจเนื่องจากการให้ข้อมูลกับผู้เรียนอย่างหลากหลายและครบถ้วนของครูแนะแนว เป็นส่วนสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกศึกษาจึงควรมีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงสถานที่จริง หรือบุคคลที่มีประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิชานันท์ ปักการะนา (2562 : 103-106) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมการศึกษาต่ออาชีวศึกษา ด้วยการพัฒนากระบวนการแนะแนวเชื่อมโยงให้เด็กได้สัมผัสประสบการณ์ตรงจากการฝึกอาชีพต่าง ๆ โดยโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทดลองประกอบอาชีพ หรือการเข้าร่วมหลักสูตรระยะสั้นตามความสนใจของผู้เรียนในสถาบันที่มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

3.4 การช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ พบว่ามีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนในด้านการให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาในสาขาที่ผู้เรียนมีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนใจ แนะนำแนวทางการพัฒนาต่อยอดทางอาชีพหรือทางการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคตของผู้เรียน เส้นทางการประกอบอาชีพและความก้าวหน้าทางอาชีพให้แก่ผู้เรียน อาจเนื่องจากความต้องการใน ด้านการศึกษาต่อของผู้เรียนมีความหลากหลายการจัดการแนะแนวการศึกษาให้กับผู้เรียนจึงมีการให้ ข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ครอบคลุมความต้องการของผู้เรียนสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล แจ้ง อักษร (2553 : 100) ในประเด็นการสร้างความสำเร็จเรื่องการศึกษาอาชีวศึกษากับนักเรียนและผู้ปกครองอย่างทั่วถึงประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีวศึกษาให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ทราบถึง ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อเข้าศึกษาสายอาชีวศึกษา จำนวนความต้องการแรงงานด้าน อาชีวศึกษา การมีงานทำและรายได้เมื่อสำเร็จการศึกษาความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพ

3.5 การช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือก มีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพในประเภทโควตา และ ประเภททั่วไป มีการประชาสัมพันธ์การให้ทุนการศึกษา การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการเข้า ศึกษาต่อ อาจเนื่องจากการประสานงานระหว่างโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาเป็นบทบาทสำคัญ ของโรงเรียนในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลและการบริการแนะแนวการศึกษาให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล (2561 : 45) ที่ได้กล่าวบทบาทของ โรงเรียนด้านความให้ความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษา ในการจัดบริการอำนวยความสะดวกให้กับ ผู้เรียนในการเข้าศึกษาต่อทั้งในด้านการให้ข้อมูลหลักสูตรการเรียนรู้อ การจัดทำบันทึกข้อตกลง ร่วมกันระหว่างสถานศึกษา การจัดหาทุนการศึกษาสำหรับนักเรียน และการจัดโควตาศึกษาต่อใน สถาบันอาชีวศึกษาให้กับนักเรียน

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพใน โรงเรียน พบว่า มีการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้วยการนำวงจร คุณภาพเต็มมิ่งเข้ามาใช้ในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และมีกระบวนการพัฒนาปรับปรุงการ ทำงานด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของผู้ปฏิบัติงานเพื่อสรุปข้อผิดพลาดและหาวิธีการ ป้องกันและแก้ไขไม่ให้เกิดความผิดพลาดซ้ำ อาจเนื่องจากการดำเนินงานมีความจำเป็นต้องมีการ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตรวจสอบผลการดำเนินงาน เพื่อยืนยันผลการดำเนินงานว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ และในกระบวนการปฏิบัติงานพบปัญหาหรืออุปสรรค ใด มีแนวทางใดที่จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา เจต กาลบุญชู (2554 : 110) ที่ได้เสนอแนวทาง ด้านการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน มี แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการแนะแนว มีการนิเทศติดตามการดำเนินงาน โดยจัด ให้มีการนิเทศอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และจัดประชุม รวบรวมปัญหา อุปสรรค และหาแนว ทางแก้ไข

5. การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนพบว่า มี การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในรูปแบบของการจัดทำข้อมูลสถิติการเข้าศึกษาต่อในสถาบัน อาชีวศึกษาตามปีการศึกษา มีการจัดทำเอกสารสรุปการดำเนินงานรายกิจกรรม มีการประเมินผลการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดำเนินกิจกรรมและการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ในวางแผนการช่วยเหลือ หรือสนับสนุนในการดำเนินงานครั้งต่อไป อาจเนื่องจากการจัดทำรายงาน ผลการดำเนินงาน เป็นการนำเสนอผลฤทธิ์ที่เกิดจากการดำเนินงานทั้งด้านความสำเร็จของการ ดำเนินงาน ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการหรือกิจกรรมที่ได้จัดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับ เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการดำเนินงานในครั้งถัดไป สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 18) ที่กล่าวถึงการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตาม ระบบการแนะแนวในโรงเรียน ให้เห็นถึงผลของการบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของการ บริหารระบบการแนะแนวในโรงเรียน รวมทั้งความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องกับระบบการแนะแนวใน วิทยาลัย โดยโรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาพิจารณาเทียบกับเป้าหมายการดำเนินที่กำหนดไว้ คือการให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพและตามความถนัด

6. การพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน พบว่า โรงเรียนมีการนำผลการประเมินจากการดำเนินงานมาใช้ปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน ผ่านการใช้ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อาจเนื่องจากการปรับปรุงการดำเนินงานเป็นการป้องกันไม่ให้เกิด ความผิดพลาดซ้ำ และเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนและการกำหนดแผนปฏิบัติงานในครั้ง ถัดไป สอดคล้องกับมาลีณี จุโทปะมา (2552 : 139) ที่ได้กล่าวถึงการนำผลการประเมินการ ดำเนินงานมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนว และการบริการแนะแนวในการ ดำเนินงานครั้งต่อไป

5.2.2 ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสาย อาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยสามารถอภิปรายแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้

ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองมีความเป็นประโยชน์ ความ เป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, $S=0.50$) อาจเนื่องจากการวางระเบียบแบบแผนการปฏิบัติงาน การแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ มีขั้นตอนการทำงาน มีข้อตกลงร่วมกัน เพื่อการเข้าใจในการทำงาน การติดต่อสื่อสารและการประสานงานที่รวดเร็ว เรียบร้อย ทั้งในองค์การของงานแนะแนวเอง และ การประสานงานกับองค์กรภายนอก (สุนิสา วงศ์อารีย์ .2559 : 246)

เมื่อพิจารณารายด้าน ผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีฯ ด้านความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย ระดับมาก อยู่ลำดับที่ 1 ($\bar{X}=4.42$, $S=0.49$) อาจเนื่องจากแนวปฏิบัติที่สร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อการ กำหนดแผนการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาในอนาคต มีประโยชน์ต่อการ พัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา และ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานของสถานศึกษาที่มีการดำเนินการบริหารงานแนะ แนวการศึกษาสายอาชีพ สอดคล้องกับวิภา ชัยยะ (2552 : 89) กล่าวว่า การบริหารงานแนะแนวทุกฝ่ายที่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแนะแนวควรมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านโครงสร้างระบบงานแนะแนว ด้านบุคลากรแนะแนว ด้านงบประมาณ และด้านการจัดการแนะแนว สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนงานและปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย โดยเฉพาะงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านการแนะแนว มีการนิเทศติดตามผล แสดงข้อคิดเห็นและปฏิทินการปฏิบัติงาน สรุปสภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ และสอดคล้องกับ จินตนา เจตกาลบุญชู (2554 : 110) กล่าวถึงแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการแนะแนว ในการนิเทศติดตามการดำเนินงาน โดยจัดให้มีการนิเทศอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง และจัดประชุม รวบรวมปัญหา อุปสรรค และหาแนวทางแก้ไข

ด้านความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก อยู่ลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=4.38$, $S=0.57$) อาจเนื่องจากการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนได้จริง มีความสอดคล้องกับสภาพการดำเนินการที่สถานศึกษาดำเนินการอยู่ และสอดคล้องกับวัฒนธรรมของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2564 -2566) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ตามความเหมาะสมของผู้เรียนแต่ละบุคคล

จากผลการตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดี ภาพรวมพบว่า แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นเกิดประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติงานบริหารงานและสอดคล้องกับวัฒนธรรมของสถานศึกษาและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

(1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดไว้

5.3.1.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ในระดับสถานศึกษา

(1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำผลวิจัย มาปรับใช้ในการวางแผนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนตามความสามารถและความถนัด

(2) ครูแนะแนว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(3) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นกรอบในการติดตาม และตรวจสอบการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาการประเมินความต้อการจำเป็นในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

5.3.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

5.3.2.3 ควรศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายในการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

บรรณานุกรม

- กฤตวรรณ คำสม. 2559. **หลักการแนะแนว**. อุดรธานี : ม.ป.พ.
- กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองลำพูน.2563. **คู่มือการเขียนโครงการ**. เข้าถึงได้จาก:
<https://lamphuncity.go.th/wpcontent/uploads/2020/คู่มือการเขียนโครงการ.pdf>
- คมเพชร ฉัตรสกุล. 2521. **การแนะแนวเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม . 2556. **แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา**. เข้าถึงได้จาก
<https://huso.chandra.ac.th/doc/QAH/Best%20Practice.pdf>
- คณิตร์ จัปจิตต์. 2559. **การศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.คณะครุศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา**
- จุฑารัตน์ สติรปัญญา.2563. **การถอดบทเรียน Lessons Learned**. สงขลา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- จิระศักดิ์ สารรัตน์ 2551.**ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและการปฏิบัติการ : การประเมินโครงการ .** กรุงเทพฯ . เอเชียติจิตตอลการพิมพ์ จำกัด
- เชาว์ อินใย .2555. **การประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ.บริษัท วี.พรินท์
- ธีราภรณ์ สุ่มมาตย์. 2559. **ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานแนะแนวตามความคิดของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนวัดตะพงนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษากระบี่ เขต 1. วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.คณะศึกษาศาสตร์ .มหาวิทยาลัยบูรพา**
- ณัฐพล แจ็งอักษร. 2553. **ความต้องการและปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 : การวิเคราะห์จำแนก**. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา. คณะครุศาสตร์ .จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นงลักษณ์ ประเสริฐ และจรินทร์ วินทะวิไชย์.2548. **หลักการแนะแนว**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิชานันท์ ปักกระนา. 2562. **ปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางส่งเสริมการศึกษาต่ออาชีวศึกษา : การวิจัยแบบผสมวิธี**. วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ .มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- นิตยา เรืองแป้น. 2553. **การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาชีวิต**. ยะลา. ม.ป.พ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นิรันดร์ จุลทรัพย์. 2558. การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา
- นุชนาถ จิตรัตน์เสณีย์. 2541. ปัญหาในการจัดบริการแนะแนวของครูแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญจันทร์ สีสันต์. 2563. วิธีวิจัยทางการบริหารการศึกษา.. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มินเซอร์วิศ
 ษัพพลาย.
- ปนัดดา สิงห์โต . 2563. แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. 2560. กลยุทธ์การวางแผนและการจัดการ. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์
- ปัญญาชนปริยานุช สายธนู. 2552. มวลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์. การวิจัยทางการศึกษา. การศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เปล่งศักดิ์ ชาระ. 2546. การเลือกเรียนต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์. หลักสูตรและการสอน.การศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา
- พงศ์เทพ สุธีรวิฑู. 2557. การติดตามสนับสนุนและประเมินผลโครงการพัฒนาสภาวะชุมชน. สงขลา : โฟ-บาร์ด
- พระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช 2560. (2560, 31 กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 20 – 21.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2558. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : มินเซอร์วิศ
 ษัพพลาย.
- พรวลัย อริยะรัศมีทรัพย์.2554. การศึกษาปัญหาและความต้องการบริการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ประถมในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พรหมธิดา แสนคำเครือ. 2528. การแนะแนวเบื้องต้น. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 พิษณุโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พนม ลีอารีย์. 2548. การแนะแนวเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- พิสนุ พงศ์ศรี .2553. เทคนิควิธีประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ. ด้านสุทธาการพิมพ์
จำกัด
- พิสิฐ โอ่งเจริญ. 2560. ถอดบทเรียน : การบริหารโครงการภาครัฐ. กรุงเทพฯ : ทูเกเตอร์ เอ็ดดู
เทนเนอร์
- ไพศาล วรคำ. การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม : ตักศิลาการพิมพ์
- มณี ควรพูนผล และ จงกล วิทยาธิกรณศักดิ์. 2510. บริการแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ. มปป
- มาลีณี จุฑาปะมา. 2552. จิตวิทยาการแนะแนว. บุรีรัมย์ . เรวัตการพิมพ์
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2529. เอกสารการสอนชุดวิชา การแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2554. แนวปฏิบัติที่ดีการพัฒนาศมรณะไอซีทีสำหรับกลุ่ม
ผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดนครนายก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. 2561. คู่มือการบริหารจัดการความรู้ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย RUTS KM MANUAL. สงขลา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม
งคลศรีวิชัย
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2557. คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
บัณฑิตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2557. กรุงเทพฯ: มปป
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2537 . หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ. : ภาพพิมพ์
- วัฒนา พัชราวณิช. 2531. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- วิภา ชัยยะ. 2553. การบริหารงานแนะแนวมิติใหม่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย
- วิภาพร นิธิปรีชานนท์. 2554. แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์. นครปฐม :มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วิริยา ท้าวพัฒน. 2557. การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดพิจิตร .
วิทยานิพนธ์. พิษณุโลก :มหาวิทยาลัยนเรศวร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิโรจน์ ไชยภักดี. 2562. แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานโรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมาที่พึ่ง
 บารมีในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริของสมเด็จพระ
 พระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. ดุษฎี
 นิพนธ์. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. 2551. การเทียบระดับแบบกลุ่มศึกษา School Group
 Benchmarking. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน. 2562. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน. เข้าถึงได้
 จาก [https://www.offo.or.th/sites/default/files/files/regulations/add/
 paeminphl.pdf](https://www.offo.or.th/sites/default/files/files/regulations/add/paeminphl.pdf)
- สิน พันธุ์พินิจ. 2556. เทคนิคการวางแผนและประเมินผลโครงการ .พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ.
 วิทยพัฒน์
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559. ระบบการแนะแนวการศึกษาในโรงเรียน.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559. หลักการบริการงานแนะแนว และการปรึกษา
 เชิงจิตวิทยาเบื้องต้นสำหรับครูและผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
 สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561. แนวทางการเสริมทักษะและสร้างเสริม
 ประสบการณ์อาชีพให้นักเรียน . เข้าถึงได้จาก [http://www.sec40.go.th/career/
 wp-content/uploads/2018/10/หนังสือแนะแนว.pdf](http://www.sec40.go.th/career/

 wp-content/uploads/2018/10/หนังสือแนะแนว.pdf) เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2566.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2566. พระราชบัญญัติการชีวิตศึกษา 2551. เข้าถึงได้จาก
[https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/10/1.-พรบ.
 อาชีวศึกษา-2551.pdf](https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/10/1.-พรบ.

 อาชีวศึกษา-2551.pdf) เข้าถึงเมื่อ 15 กรกฎาคม 2566.
- สมเกียรติ เจษฎากุลทวี. 2563. ระบบการบริการงานแนะแนวแบบมุ่งอนาคตในสถานศึกษาสังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วรสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ.
 ปีที่ 5 (ฉบับที่ 2), 276. เข้าถึงได้จาก [https://so04.tcithaijo.org/index.php/JSBA/
 article/download/237643/163692/](https://so04.tcithaijo.org/index.php/JSBA/

 article/download/237643/163692/)
- สมเจตน์ อภิณธ์รักษา. 2520. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร
- สมยศ นาวิการ. 2528. การบริหารโดยวัตถุประสงค์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2559. วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ .
 โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุวิมล ตีรภานันท์ .2550. การประเมินโครงการ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ .โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรมหาวิทยาลัย
- สุนิสา วงศ์อารีย์. 2559. หลักการแนะแนว. อุดรธานี : ม.ป.พ.
- สุวรรณา สุภาพพจน์. 2546. แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุวิทย์ ทวีทรัพย์.2544. การศึกษาความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสระแก้ว.วิทยานิพนธ์. การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- สุพานี สฤณวานิช. 2544. การบริหารเชิงกลยุทธ์แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุภกิจ โสทัต. 2558. รายวิชาการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา. นนทบุรี. ปัญญา พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด
- สุภางค์ จันทวานิช. 2553. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสถียร ศรีบุญเรือง.2542. การวางแผนและประเมินโครงการ. เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์
- เสนาะ ตีเยาว์. 2550. การบริหารกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน. 2558. ตัวอย่างการเขียนวิธีหรือแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice).เข้าถึงได้จาก <http://www.lertchaimaster.com/doc/BestPractice-sample.pdf>
- สำนักงานข้าราชการพลเรือน. 2565. ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน .เข้าถึงได้จาก <https://www.ocsc.go.th/pm>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. 2564. แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2564-2566) เข้าถึงได้จาก <http://www.spm18.go.th/2017/#module=download&1638529452702>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .2559. บริการงานแนะแนว และเครื่องมือทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554.การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. 2562 การพัฒนาทักษะบุคลากรตามแนวทาง EEC MODEL. เข้าถึงได้จาก : <https://www.eeco.or.th/th/eec-model>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564. คู่มือดำเนินการคัดเลือกรูปแบบ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เข้าถึงได้จาก http://www.ssklocaladmin.go.th/system_files/254/ba60164f828b5e177548e2eee448d3fc.pdf
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2563. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 9 :เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เข้าถึงได้จาก http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2021/01/10_NS_09.pdf
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสตูล . 2561. แนวทางการเพิ่มสัดส่วนการศึกษาต่ออาชีวศึกษาในจังหวัดสตูล เข้าถึงได้จาก <https://www.satunpeo.go.th/attachments/article/118/ResearchFull.pdf>
- ศุภาวดี บุญดวงศ์. 2531. การแนะแนวเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
- ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2554. หลักการติดตามและประเมินโครงการ. เข้าถึงได้จาก <http://thachangnyk.go.th/UserFiles/File/041158/E006TT.pdf>
- ศูนย์ PISA สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2561. คู่มือการถอดบทเรียนจากการเข้าร่วมโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ PISA 2018. มปป
- ศิริชัย กาญจนวาสี .2552.ทฤษฎีการประเมิน.พิมพ์ครั้งที่ 7.กรุงเทพฯ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อนุศักดิ์ ฉืนไพศาล .2564. การพัฒนาองค์การด้วยระบบบริหารงานคุณภาพ.กรุงเทพฯ. ซีเอ็ดยูเคชั่น
- Amanda Lopez Doerksen and Donald Wise. 2016. **Organizational Practices of High-Achieving Rural School Districts in California's San Joaquin Valley.** National Council of Professors of Educational Administration. NCPEA Education Leadership Review, Vol. 17, No. 1- May, (60-88). Retrieved from: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1105531.pdf>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Antelm Lanzat .2020. **Learning Styles and Vocational Guidance in Secondary Education**. educational sciences: theory and practice, v20 n3 p1-15 Retrieved from: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1261799.pdf>
- Aysicek, B. 2020. **Investigation of the students' opinions on vocational guidance services conducted at high schools**. International Online Journal of Education and Teaching (IOJET),7 (3) . 8 2 7 - 8 4 2 . Retrieved from: <https://iojet.org/index.php/IOJET/article/view/919>
- Carolyn Lighth. 2005. **Guidance for Supporting School Counselors. Principal Leadership**, v6 n3 p35-37 Nov 2005 Retrieved from : <https://eric.ed.gov/?q=Guidance+&ff1=subGuidance&ff2=subGuidance+Programs&id=EJ766981>
- D.L. Stufflebeam and George F. Madaus. 2014. **Evaluation Models: Viewpoints on Educational and Human Services Evaluation**. Springer Netherlands
- Iva Evry Robiyansah, Mudjito, Murtadlo. 2020. **The development of inclusive education management model: Practical guidelines for learning in inclusive school**. Journal of Education and Learning (EduLearn) Vol. 14, No. 1, February 2020, pp. 80~86. Retrieved from: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1270856.pdf>
- Isa Ado Abubakar. 2019. **Career Guidance Services in Public Senior Secondary Schools in Kano, Nigeria**. Department of Education, Bayero University Kano, Nigeria Retrieved from: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1238726.pdf>
- Laura Desimone and Michael Garet. 2015. **Best Practices in Teachers' Professional Development in the United States**. Psychology, Society, & Education. Vol. 7(3), p. 252-263 Retrieved from: <http://repositorio.ual.es/bitstream/handle/10835/3930/Desimone%20En%20ingles.pdf?s>
- Krejcie, Robert V. and Morgan, daryle W.1970. **Determining Sample Size for Research Activities."** Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607-610.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Planning Institute Australia.2007. **What is the development Plan?**. P.16 Retrieved from: <https://www.planning.org.au/documents/item/2129>
- Polis,Denise F.,& Hungler,Bernadett P. 1990. Nursing Research :
- Mitchell Stengel, Leah Nolan, David Donnick, Wesley Skym, and Anna M. Wright. 2019. **Best Practices for Teaching Discussion as Part of High School Common Core State Standards**. Journal of Communication Pedagogy, pp. 111-118 Retrieved from: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1298091.pdf>
- Stuart Bretschneider , Frederick J. Marc-Aurele, Jr. and Jiannan Wu. 2005. **"Best Practices" Research: A Methodological Guide for the Perplexed**. Journal of Public Administration Research and Theory, Volume 15, Issue 2, April 2005, Pages307-323, Retrieved from: <https://doi.org/10.1093/jopart/mui017>
- Secil Eda Ozkayran,Aslihan Yetis Abali and Ahmet abali. 2020. **The opinions of Teacher on Crisis Management in Guidance Services**. Educational Process: International Journal.9(4). 205-220. Retrieved from: <http://dx.doi.org/10.22521/edupij.2020.94.2>
- Thenmozhi. 2018. **Vocational Guidance and its Strategies**. Shanlax International Journal of Education, vol. 7, no. 1, pp. 20-23. Retrieved from : <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1245230.pdf>



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาคผนวก ก
หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ประกาศคณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรอุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2565 ให้ดำเนินการดังนี้

นางสาวกัญญาภักดิ์ พิศุทธิ์ รหัสประจำตัว 62603034 ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวปฏิบัติ
ที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง
(The Best Practice of Educational Guidance Administration for Vocational Education
of School under the Secondary Education Service Area Office Chonburi
Rayong)" โดยมี ผศ.ดร.อำภาพรรณ ต้นตินาครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
รศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้
เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพงศ์ มะโน)

คณบดีคณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

๒๔ มี.ค. ๖๕ เวลา ๑๘:๑๕:๓๘ Non-PKI Server Sign-LN

Signature Code : MQA3A-DMARQ-A2ADU-ANQA0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ที่ อว ๗๐๐๔/๕ ๕๑๖๔

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ๑ ซอยฉลองกรุง ๑ เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินความตรงเชิงเนื้อหาแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน รศ.ดร.อัจฉรา นิยมภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

ขอเรียนถึงคุณหญิงไฉ่ พิศุทธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง "แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี ระยอง" โดยมี ผศ.ดร.อำภาพรณ ตันตินาครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.ปรียาภรณ์
ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้มีความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินความตรงเชิงเนื้อหาแบบสัมภาษณ์นี้ว่า
มีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ
นางสาวกัญญาภัค พิศุทธิ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดี

๑๖ ส.ค. ๖๕ 17:31 ๑๒:๕๘:๑๑ Non-PKI Server Sign-LN
Signature Code : NQA1A-DQANg-A0ADU-ANQA3

งานบริหารวิชาการบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นส่วนสนับสนุนวิชาการสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร ๐๒-๓๒๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

ไม่ว่ากรณีใดๆ ขอสงวนสิทธิ์ในเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร ๐๒-๓๒๙-๘๕๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร ๐๙๐-๙๗๓-๖๐๕๐



ที่ อว ๗๐๐๔/๕ ๒๘๗๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง เลขที่ ๑ ซอยฉลองกรุง ๑
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินความตรงเชิงเนื้อหาแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.มนตา ตูลย์เมธการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมิน

..... พิศุทธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยะของ" โดยมี ผศ.ดร.อำภาพรณ ตันตินครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และ รศ.ดร.ปรียา ภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้มีความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินความตรงเชิงเนื้อหาแบบประเมิน
นี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้
งานวิจัย ของ นางสาวกัญญาภัค พิศุทธิ์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรงค์ ไพรินทร์)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดี

๐๑ พ.ค. ๖๖ 1781 ๑๐:๕๐:๕๔ Non-PKI Server Sign-LN

Signature Code : RQBEA-DcAMA-A2AEQ-ANgBG

งานบริหารวิชาการบัณฑิตศึกษา

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่ส่งมาเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร ๐๒-๓๒๔-๘๔๓๖

ไม่ว่ากรณีใดๆ ห้ามมิให้คัดลอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดต่อนักศึกษา โทร ๐๙๐-๙๗๓-๖๐๕๐



ที่ อว ๗๐๐๔/๕ ๕๖๖๕

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ๑ ซอยฉลองกรุง ๑ เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ด้วย นางสาวกัญญาภัค ทิศศรัศ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์ขอข้อมูลเกี่ยวกับ เรื่อง การศึกษาต่ออาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าวและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดี

๑๖ ส.ค. ๖๕ 17:31 ๑๒:๕๘:๕๕ Non-PKI Server Sign-LN

Signature Code : QQBDA-EYAOQ-AzADU-AMQA5

งานบริหารวิชาการบัณฑิตศึกษา

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร ๐๒-๓๒๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

ไม่ว่าการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร ๐๒-๓๒๙-๘๕๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร ๐๙๐-๙๗๓-๖๐๕๐



ที่ อว ๗๐๐๔/๕ ๓๑๖๙

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง เลขที่ ๑ ซอยฉลองกรุง ๑
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

๒. แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวกัญญารักษ์ พิศุทธิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวปฏิบัติที่
ดีของการบริหารงานแผนกการศึกษาสายอาชีพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี ระยอง " โดยมี ผศ. ดร.
อำภพรณ ตันตินาครกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ รศ. ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวกัญญารักษ์ พิศุทธิ์
เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพงษ์ ไพรินทร์)

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน

คณบดี

๑๒ พ.ค. ๖๖ เวลา ๑๕:๔๑:๒๖ Non-PKI Server Sign-LN

Signature Code : NgBCA-EUAMQ-BCADI-ARQA2

งานบริหารวิชาการบัณฑิตศึกษา

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร ๐๒-๓๒๕-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร ๐๒-๓๒๕-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร ๐๙๐-๙๗๓-๖๐๕๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ลำดับที่ 113
EC-KMITL_65_113

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ประจำ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังดำเนินการให้การรับรองโครงการแบบเต็มชุด ตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CMOS Guideline, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการวิจัย : แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานและแนวการศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง

รหัสโครงการ : EC-KMITL_65_113

ผู้วิจัยหลัก : นางสาว กัญญาภัค พิศุทธิ์

ผู้ร่วมวิจัย : ผศ.ดร.อำภาพรหม ตันตินาครกุล และ รศ.ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์

สังกัดหน่วยงาน : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

วิธีทบทวน : แบบเต็มชุด (Full board)

รายงานความก้าวหน้า : ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินโครงการ เสร็จสิ้นก่อน 1 ปี/ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อยทุก 3 เดือน 6 เดือน

เอกสารที่ได้รับการพิจารณา :

1. แบบเสนอโครงการวิจัย ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2565
2. โครงการวิจัยฉบับเต็ม ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2565
3. เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้รับการวิจัย ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2565
4. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2565
5. แบบบันทึกการเก็บข้อมูล ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2565
6. ประวัติผู้วิจัย

ลงนาม

ลงชื่อ.....*ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์*.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาภรณ์ ทิพย์โสธร)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ประจำ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2565

วันที่รับรอง : 25 ตุลาคม พ.ศ. 2565

วันหมดอายุ : 25 ตุลาคม พ.ศ. 2566

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นสัมภาษณ์การถอดบทเรียน

ความคิดเห็นต่อการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร และครูแนะแนว

ด้านที่ 1 กระบวนการบริหารงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

ประเด็นที่ 1 ด้านการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

1. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในอนาคตอย่างไร
2. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดวิธีการสำคัญ ในการประเมินทางเลือก และกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ อย่างไร
3. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร
4. ท่านคิดว่ามีปัจจัยสำคัญใดที่สนับสนุนให้โรงเรียนของท่านดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพบรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด และควบคุมปัจจัยเหล่านั้นอย่างไร

ประเด็นที่ 2 ด้านการจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

5. โรงเรียนของท่านมีขั้นตอนหรือกระบวนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร
6. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร
7. โรงเรียนมีการนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมาใช้ประกอบการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร

ประเด็นที่ 3 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

8. โรงเรียนของท่านมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ ให้แก่นักเรียน ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไร
9. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการสร้างความรู้และความตระหนักให้ผู้เรียนรับทราบถึงหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพด้วยวิธีใด
10. โรงเรียนของท่านมีการจัดกิจกรรมหรือการจัดบริการแนะแนวการศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองอย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการที่จะช่วยให้ผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจศึกษาต่อและประกอบอาชีพอย่างไร
12. โรงเรียนของท่านมีกระบวนการช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่การประกอบอาชีพที่สนใจอย่างไร
13. โรงเรียนของท่านมีการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อสายอาชีพอย่างไร

ประเด็นที่ 4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

14. โรงเรียนของท่านมีขั้นตอนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร
15. โรงเรียนของท่านมีการตรวจสอบผลการดำเนินการปฏิบัติงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในลักษณะใด
16. โรงเรียนของท่านมีการกระบวนการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินการแนะแนวสายอาชีพในลักษณะใด

ประเด็นที่ 5 การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

17. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำเอกสารแสดงผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของระบบการแนะแนวสายอาชีพ อย่างไร
18. โรงเรียนของท่านมีการนำผลผลความพึงพอใจและสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ประกอบการปรับปรุงการดำเนินการแนะแนวสายอาชีพอย่างไร

ประเด็นที่ 6 การพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

19. โรงเรียนของท่านมีการนำผลการประเมินการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร

ด้านที่ 2 ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ

20. โรงเรียนของท่านมีผลและประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในทางตรงและทางอ้อมอย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นสัมภาษณ์การถอดบทเรียน

ความคิดเห็นต่อการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ชลบุรี ระยอง

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อ
สายอาชีพ

ประเด็นที่ 1 ด้านการจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวการศึกษา
สายอาชีพในโรงเรียน

1. โรงเรียนมีการนำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพมาใช้
ประกอบการทำงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพอย่างไร

ประเด็นที่ 2 การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพในโรงเรียน

2. โรงเรียนของท่านมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ อย่างไร

3. โรงเรียนมีกระบวนการช่วยให้ท่านรับทราบถึงหลักสูตรการเรียนการสอนสายอาชีพด้วยวิธี
ใด

4. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหรือการจัดบริการแนะแนวการศึกษาสายอาชีพใดบ้างที่ช่วยให้
ท่านได้สำรวจตนเอง ขอให้ท่านช่วยเหลือถึงกระบวนการดำเนินการหรือดำเนินกิจกรรม

5. โรงเรียนมีกระบวนการที่จะช่วยให้ท่านได้ตัดสินใจเลือกศึกษาและการประกอบอาชีพ
อย่างไร

6. โรงเรียนมีกระบวนการช่วยให้ท่านตัดสินใจวางแผนการศึกษาต่อเพื่อไปสู่อาชีพที่สนใจ
อย่างไร

7. โรงเรียนมีการอำนวยความสะดวกให้แก่ท่านในการสมัครสอบคัดเลือกในการศึกษาต่อสาย
อาชีพอย่างไรบ้าง

แบบประเมินแนวปฏิบัติที่ดีของบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ฉบับผู้บริหาร และครูแนะแนว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย / ในช่องว่าง และกรอกข้อมูลให้สมบูรณ์

1.1 สังกัด โรงเรียน

1.2 ตำแหน่งปัจจุบัน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

1.4 ประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อแนวปฏิบัติที่ดีของบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ

คำชี้แจง : ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อ ว่าท่านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยมีเกณฑ์พิจารณา

ดังนี้

คะแนน ระดับความเป็นประโยชน์/ความเป็นไปได้

5 มากที่สุด

4 มาก

3 ปานกลาง

2 น้อย

1 น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณภาพแนวปฏิบัติที่ดีของบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพ โรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยองจำนวน 2 ด้าน 10 ข้อ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านความเป็นประโยชน์						
1	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความชัดเจนตามกระบวนการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านความเป็นประโยชน์						
2	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความตรงประเด็นตามการบริหารงานและแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา					
3	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความเป็นปัจจุบันตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์					
4	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารงานและแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษา					
5	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้น สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานและแนวการศึกษาสายอาชีพของสถานศึกษาในอนาคต					
ด้านความเป็นไปได้						
6	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการดำเนินงาน					
7	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับวัฒนธรรม					
8	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนการปฏิบัติได้จริงในการบริหารงานหรือการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด					
9	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นนำไปใช้ดำเนินงานได้จริง					
10	แนวปฏิบัติที่ดีที่สร้างขึ้นมีความคุ้มค่าทั้งในด้านการงบประมาณและทรัพยากรบุคคล					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC)

การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ตามความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนว

การศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยะเวลา

ฉบับที่ 1 สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูแนะแนว

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
การกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนพัฒนาระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวในโรงเรียน								
5	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน								
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน								
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน								
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การพัฒนากระบวนการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน								
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ผลการดำเนินงานและประโยชน์ที่ได้รับ								
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC)

การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ตามความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนว

การศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยะของ
ฉบับที่ 2 ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเลือกเรียนต่อสายอาชีพ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
การจัดระบบบริหารและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อระบบการแนะแนวในโรงเรียน								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
การดำเนินงานตามระบบการแนะแนวสายอาชีพในโรงเรียน								
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบตรวจสอบ (IOC)

การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบตรวจสอบตามความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แบบตรวจสอบแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารงานแนะแนวการศึกษาสายอาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผลได้
	1	2	3	4	5			
ด้านความเป็นประโยชน์								
1	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
ด้านความเป็นไปได้								
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวกัญญาภัค พิศุทธิ์
วัน-เดือน-ปีเกิด	13 สิงหาคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดนครสวรรค์
ที่อยู่ปัจจุบัน	98/70 หมู่บ้านพรภิรมย์ สาย 11 ซอย 7A หมู่ 8 ต.มาบข่า อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง 21180
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2558 สำเร็จการศึกษา สังคมศึกษา (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2566 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ประวัติการทำงาน	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี พ.ศ.2559 - พ.ศ. 2566 รับราชการตำแหน่งครู โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ปี พ.ศ.2566 -ปัจจุบัน รับราชการตำแหน่งครู โรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้